[illegible]
[illegible]
[illegible]
బండపై హాయిగా
పయనించేది కాదు.
బండలపై బరువుగా
నడక సాగించేది.
తెరువు తెలిస్తే బరువు తెలియదు.
బాధ ఉండదు.బాటను తెలిపే మాటే
భవ్యం. దివ్యం.
సాధనామార్గంలో మాటలే
మార్గగాములు.
అవియే సత్య సాధానికి సోపానాలు.
సాధన సోపానాలు.
మంచి మాట మంచి బ్రతుకు
నందిస్తుంది. పంచన నిలబడి
అంచెలంచెలుగా నడిపించి
అజ్ఞానపు కంచెను దాటిస్తుంది.
దుర్భర జీవన ప్రవాహాలకు
ఎదురొడ్డి, ఎదురీది, గాఢంగా ఢీకున్న
తరంగ తాకిడితో ఎద సౌందర్యాన్ని
అలంకరించుకున్న పూజ్య స్వామి
సుందర చైతన్యానందుల వారి
బ్రతుకు తోటలో విరబూసిన
అనుభవ కుసుమాలే
ఈ సాధన సోపానాలు.
[illegible]

సుందర చైతన్య ఆశ్రమం

B-28

సాధన సోపానాలు

శరత్కాలము సమీపించిందా, నదుల వేగము తగ్గుతూ ఉంటుంది. శమదమాదులు కలిగాయా, మనస్సులో ఆవేశము అదృశ్యమవుతూ ఉంటుంది. అభ్యాసముపై ఆనందము ఆధారపడి ఉంటుంది. సాధనపై సమ్యగ్దృష్టి ఆధారపడి ఉంది.

కళ్ళెము లేని గుఱ్ఱము ఎటైనా నడువవచ్చు. నిగ్రహము లేని మనస్సు ఎలాగైనా చరించవచ్చు. వాదనలను వదిలిపెట్టి సాధనలో సాగేవారికి బాధలుడిగి, బరువులు దిగి బ్రతుకు ఆనందమయంగా సాగిపోవును.

మంచిమాట మంచి బ్రతుకు నందిస్తుంది. పంచన నిలబడి మనలను అంచలంచలుగా నడిపించి అజ్ఞానపు కంచెను దాటిస్తుంది.

భక్తులారా! ఈ సాధన సోపానాలు అను పుస్తకము ముముక్షువు మస్తకాన్ని చక్కగా శుభ్రము చేయగల రసాయనము. ఆచరించలేని వాళ్ళకు ఎన్నో సూక్తులు ఇందులో పొందుపరచబడి ఉన్నవి. ఆచరించే వాళ్ళకు ఒక్కటి చాలు. అయితే ఇన్నివందలు ఎందుకు వ్రాసినట్లు అంటారా? మీదైనది, మీకైనది ఒక్కటయినా ఈ వందలలో అది ఎక్కడున్నదో అన్వేషించి అందుకుంటారని. అంతే.

ఇట్లు
సాధకజన నేస్తం
స్వామి సుందర చైతన్యానంద

సాధన సోపానాలు

1 బ్రహ్మమే సత్యము. నీవూ సత్యస్వరూపుడవే. కనుక నీవూ బ్రహ్మమే. నీవు బ్రహ్మమైనచో, సర్వమూ నీవే కాగలగాలి. సర్వమూ నీవు కావడమంటే, సమస్త విశ్వమును నీ స్వరూపముగా దర్శించుటయే. అంతా నీవుగానే యుండినపుడు ఇక నీవు ద్వేషించేది ఎవరిని? మిత్రమా! సర్వ రూపములు నీవే. సర్వ నామములు నీవే. అందరిలో నిన్ను చూచుకొని ప్రేమను పెంచుకో.

2 పరిస్థితులు తారుమారుగా గోచరిస్తున్నాయని చెదరిపోకు. నిన్ను తీర్చిదిద్దేందుకే భగవంతుడు వాటిని అలా అమర్చియున్నాడని జ్ఞాపకముంచుకో. భగవత్ప్రసాదముగా లభించిన పరిస్థితులు పవిత్రమైనవియే గనుక ప్రశాంతతతో వాటిని సమీపించేందుకు, వీక్షించేందుకు అలవాటుపడు.

3 రోకటిపోటు ననుభవించినా ముక్కలుగాని బియ్యమే అక్షతలవుతున్నాయి. భగవదారాధనకు ఉపయోగపడుతున్నాయి. ముక్కలైన బియ్యమును అక్షతలుగా ఉపయోగించరు. రోకటిదెబ్బల వలె జీవితములో బాధలు పైబడినను అక్షతల బియ్యము వలె విరగని, చెదరని చిత్తమును గలవారే భగవత్ప్రాప్తికి అర్హులగుదురు.

4 వడ్లగింజపైనున్న పొట్టును తొలగించినపుడే మనకు బియ్యపుగింజ గోచరించును. అహంకార మనెడి తొడుగు తొలగినపుడే మనకు ఆత్మానుభూతి కలుగును. మోక్షము నొందగోరు నీకు అహంకారము అడ్డుతెరయై యున్నదని మరచిపోకు.

5 మోక్షస్థితిలో కర్మ లేదు. అలాగని కర్మాచరణ యనునది మోక్షానికి ప్రతిబంధకమని భావించకు. బరువైన హృదయంతో కర్మ నాచరించకు. నీ వాచరించు కర్మను భగవానుడు నీ కొసంగిన పవిత్రమైన ధర్మముగా భావించు. అలా భావించి ఆచరిస్తే, కర్మయే నైష్కర్మ్యమవుతుంది. ప్రయత్నించు.

6 కల్పవృక్షము క్రింద ఆసీనుడ వైనచో, నీవు సంకల్పించెడి ప్రతి విషయము ఫలించి రూపవంత మగును. నీవు అభిలషించెడి శాంతి మహాత్ముల

సాన్నిధ్యములో అడుగనవసరము లేకనే అందించబడును. సాధు సాంగత్యమును సదా పొందియుండును.

7 ఆలోచించి మాట్లాడే అలవాటును కలిగియుండు. అవసరమైన మాటలే మాట్లాడాలి. అర్థయుక్తంగా మాట్లాడ గలగాలి. భావయుక్తమైన పలుకులే నీనుండి కదలాలి. హితవచనములై యుండాలి. అప్పుడే నీ మాటలు వినేవారి హృదయాన్ని కదిలిస్తాయి. జ్ఞానస్వరూపిణి యైన సరస్వతీదేవి హస్తమున వీణగా నిలువవలె నన్నచో ఇదియే చక్కని మార్గము.

8 తక్కువగా మాట్లాడే సుగుణమే నీకు ఎక్కువ జ్ఞానము కలదనుటకు నిదర్శనము. నిండుకుండ వలె నిర్వికల్ప శాంతిలో ఉండేందుకు యత్నించు. మౌనము మాటలకన్నా గంభీరముగా మాట్లాడుతుంది.

9 బ్రతుకును తారుమారు చేసే సుడిగుండము మనస్సులోనే యున్నదని మరచిపోకు. భావోద్రేకాలకు బానిసవు గాకు. సుఖదుఃఖాలనేవి మనోకల్పితాలు మాత్రమే. మనస్సును సంస్కరించుకుంటే నీవు శాంతిసాగరములో మునక వేయగలవు. నీవు శాంతిలో పవ్వళించగానే సుఖదుఃఖాలతో సహా మనస్సు కూడా అదృశ్యమౌతుంది.

10 ఒంటరిగా నీ గదిలో కూర్చుని నీ జీవితములో నీవాచరించిన పవిత్ర కర్మము లేవైనా ఉన్నవేమో ఆలోచించు. చేసిన నిస్వార్థ సేవా కార్యక్రమము లున్నవేమో చింతించు. ఏమియూ లేవని తెలియును. చింతించకు. ఈ క్షణము నుండియే అలాంటి కార్యక్రమములు చేసి భగవానుని తృప్తిపరచేందుకు ఉత్సాహముతో ముందు కురుకు.

11 సాధన అతిసున్నితమైనది. సూక్ష్మమైనది. బండబరువును మోసినట్లు సాధన లాచరించకూడదు. మొగ్గ పువ్వుగా మారుట ఎంత సహజముగా యుండునో సాధన అంత సహజముగా, స్వాభావికముగా ఉండాలి. ప్రశాంతముగా మనస్సును వీక్షించగలిగే అలవాటు వలన సాధనలో సహజత్వము తొంగి చూస్తుంది.

12 నూనె లేని దీపము ప్రకాశించదు. వైరాగ్యము లేని జీవి ప్రకాశవంతుడు కాలేడు. ఈ ప్రపంచము అనిత్యమనియు, పరమాత్మయే సత్యమనియు దృఢమైన నమ్మిక కల్గి జీవించుటయే నిజమైన వైరాగ్యము.

13 చేదు అనుభూతులను చిత్తములో అనుభవించుచున్నను, చిరునవ్వుతో అన్యుల మనస్సులను చిగురింప జేయువాడే చిత్తైకాగ్రత గల సాధకుడు. తన

జీవనము మట్టిలో కూరుకుపోయి యున్నను చెట్టు మనకు ఫలముల నొసంగుచునే యున్నది కదా!

14 ప్రవహించే జలాన్ని జూచి నదిలోని ఇసుకరేణువులు ఈర్ష్య చెందుటలో ఆశ్చర్య మేమియును లేదు. పరుగిడలేని అశక్తతయే, అసమర్థతయే ఈ ఈర్ష్యకు కారణము. ఇసుకరేణువుల ఈర్ష్యలు జలప్రవాహాన్ని ఆపగలుగునా? ఓయీ! సాధకా! ఈర్ష్యాజనిత విమర్శలు ఉండనే ఉంటాయి. వాటిని లక్ష్యపెట్టకు. నీ గమ్యస్థానమును చేరేందుకు నదిలా ముందుకు పరుగులిడు.

15 ఆశల నుండి విడిపడ గలిగితే తప్పక నీవూ ఆచార్యుడవు కాగలవు. పతనము గాకుండా జీవించ గలిగితే నీవే పరమాత్మవై శోభించగలవు. ఆశలతో పతనము గాకుండా ఆచార్యుడివై పరమాత్మను అనుభవించు.

16 ప్రపంచములో నీవు ఉన్నావా? నీలో ప్రపంచము ఉన్నదా? ప్రపంచములో నీవు ఉన్నావని తలచుటయే అజ్ఞానము. సర్వ అనర్థములకు కారణము. ప్రపంచమును గూర్చి నీవు మాట్లాడుచున్నావు. అవన్నియు నీ భావనలే గాని అన్యము గావు. భావములు నీ మనస్సులో యున్నవి. మనస్సు నీ అంతర్యములో యుండుటచేత ప్రపంచము కూడా నీలోనే యున్నది.

17 మనస్సును పరిశీలించే అలవాటును సాధకుడు కలిగి యుండాలి. పోలీసు వెంబడిస్తున్నాడని తెలియగనే దొంగ పారిపోవునట్లు నీ పరిశీలన మనస్సుకు తెలియగనే అది నీకు చిక్కదు. అతి జాగరూకుడవై యుండాలి. మనస్సు నీకు లొంగినంత వరకు దానిని కనిపెడుతూనే ఉండాలి. లొంగినదా! నీవు చెప్పినట్లు విని, నీవు చేయమనిన పని చేయుటకే అది అలవాటు పడుతుంది.

18 అసత్యభాషణము చేయకూడదు. అబద్ధమునకు, దొంగతనమునకు పెద్ద తేడా లేదు. చోరుడైనవాడు నవనీతచోరుని పొందలేడు. ప్రతి చిన్న విషయానికి కూడా కొందరు అబద్ధా లాడుతుంటారు. ఇది దుర్గుణము. ఆధ్యాత్మిక సాధకుడు సత్యవ్రతుడై యుండాలి.

19 సూర్యాస్తమయ సమయాన ఉదయించి, సూర్యోదయ సమయాన అస్తమించే చీకటికోణము లాంటిది ఈ ప్రపంచము. ఈ ఉదయాస్తమయాలలో కూడా చావుపుట్టుకలు తెలియని విధముగా నిత్య జాగరణలో ప్రకాశించే సత్య జ్ఞానపుంజము నీవై యున్నావు. సత్యరూపుడవైన నీవు రాకపోకలకు వగచెద వేల?

20 నీరు కలిసిన పాలను హంస ముందు ఉంచినచో, అది పాలను మాత్రమే గ్రహించి నీటిని విడిచిపెట్టును. నీ సమీపానికి వచ్చే ప్రతి వ్యక్తియును చెడు కలిసిన మంచివాడే అయి ఉంటాడు. అతనిలోని మంచిని గాలించి గ్రహించాలి. చెడును విస్మరించాలి. అప్పుడు నీవూ హంసయే అవుతావు. కాదు; పరమహంసవు అవుతావు.

21 తినడం తెలిసినవాడు మందు తినవవసరము లేదు. మాట్లాడటం చేతనయినవాడు పోట్లాడ పనిలేదు. దండిగ తినటం వలన అనారోగ్యం లభిస్తుంది. మొండిగ మాట్లాడటం వలన బ్రతుకే అయోమయ మవుతుంది. మితాహారము, మితభాషణము ఈ రెండుయే వాంఛనీయములు.

22 సాగరజలాన్ని వేడిచేయాలని ప్రయత్నించే అగ్నియొక్క స్థితి ప్రమాదకరమే అవుతుంది. వేడిచేయడము అట్లుంచి, తన వేడిని కోల్పోయే ప్రమాదమూ సంభవించును. మహాత్ములను కష్టపెట్టేందుకు ప్రయత్నించుట ప్రమాదకరము. తద్వారా కష్టపెట్టా లనుకొనినవారే కష్టాలపాలై చింతించుదురు.

23 సరోవరములో శశి ప్రతిబింబము గోచరించింది. శశి కదులుచున్నట్లు మనస్సు చూస్తుంది. ఇది మనస్సుకు పట్టిన నిషా. కదిలేవి తరంగాలే గాని శశి కాదు. తరంగచలనాన్ని చూసే ప్రమాదదృష్టిని మరలించి, ఊర్ధ్వంగా నడిచి ఆకాశమున శశి బింబమును దర్శించగనే కల్లోల మంతయూ కరిగిపోవును. ఇచ్చటనే శాంతి శాంతిలో శాంతిని శాంతిగా దర్శించి తరిస్తుంది.

24 త్రికరణశుద్ధితో జీవించినపుడే త్రిపుటిని దాటి తరించగలవు. నిన్ను భగవంతుని వైపునకు నడిపించే సంకల్పాలనే చేయుము. హృదయాలను కలిపే మాటలనే మాట్లాడుము. సర్వులకు ఉపకరించే కర్మములనే చేయుము. ఆ తరుపరి చేతలుగిడి చిత్తము శివునియందు లయించును.

25 దుఃఖకారణము లైన కోరిక లన్నింటినీ కన్నయ్య చరణ కమలముల చెంత కరిగిపోనీ. కోరికలను అంతరింప జేసుకొని తీరిక తెలియని చిత్తముతో పరమాత్మను ధ్యానించు. అతడు నీకు శాంతిని ప్రసాదిస్తాడు.

26 విశ్వమంతయూ విశ్వనాథుడే యను భావనను సదా కలిగియుండు. అప్పుడు విశ్వము నందలి ప్రతివ్యక్తి, ప్రతివస్తువు నీ ప్రాణనాథుడైన శ్యామసుందరునే గుర్తుచేయు చుండును. నీ ప్రియతము విభుని ప్రతిరూపములైన వస్తువులను గాంచి నీవు అపుడు ఉన్మాది వలె పారవశ్యంతో గంతులేయగలవు.

27 ఓ సాధకా! ప్రపంచాన్ని ప్రపంచముగా వీక్షించే దృష్టి ప్రమాదకరము. జాగ్రత్త! అదొక శక్తివంతమైన అయస్కాంతపు కొండ. అది నిన్ను అమాంతం ఆకర్షించి సుడిగుండానికి ఆహుతి చేస్తుంది.

28 "నాకు మైల ఉన్నది. అందుచేత మీ ఇంటిలోకి రాలేను" అంటావు కదూ! మరి మనస్సులో మాలిన్యాన్ని నింపుకొని దేవాలయములో కాలిడేందుకు నీ చిత్త మెలా అంగీకరించింది? మలిన మనస్సుతో అచ్యుతుని వీక్షిస్తున్నందుకు నీకు సిగ్గులేదూ?

29 తెగిన తీగ అతుకకపోయినా మెల్లమెల్లగా ప్రాకి విస్తరిస్తుంది. మనిషిలో విరిగిన మనసు అతుకుటకు సరిపడదు సరికదా! అప్రయోజకపు స్థితికి కూడా దిగజారుతుంది. కనుక కఠినపలుకుల ద్వారా ఎవరినీ గాయపరచకు.

30 ఇతరులను నీవు ప్రేమించుట వలన జరిగే మేలు ఇతరులకు కాదు. నీకే. అన్యులను ప్రేమించుట ద్వారా అన్యులలో నీ ఆత్మను సందర్శించే భాగ్యానికి నీవు నోచుకొంటున్నావు. అన్యుల బాగును వాంఛించుటలోనే నీ బాగు నిండియున్నదని మరచిపోకు.

31 ఉపవాసము దేహానికి ఆరోగ్యమును చేకూర్చును. కానీ ఇది తాత్కాలికమే. మానసిక ఉపవాసము అనగా చిత్తవృత్తి నిరోధము శాశ్వతారోగ్యమును, ఆనందమును ప్రసాదించును. కనుక ఉపవాసి యగువాడు ఆత్మకు సహవాసియై యుండాలి. ఇదియే నిత్యోపవాసము.

32 గాలి హోరున వీచునపుడు దీపము వెలుతురును నిలుపుకోలేదు. వాసనలు తీవ్రతర మైనపుడు ఆత్మదీపము ప్రకాశించలేదు. వాసన లన్నీ సమూలముగా నశించినపుడే ఆత్మజ్ఞానము స్థిరమై యుండును.

33 ప్రపంచము నిన్ను గుర్తించక పోయినను, గౌరవించక పోయినను నీ హృదయము పవిత్రముగా యున్నచో నీవు ధన్యజీవివై యున్నావని తెలుసుకో. భగవానుని దృష్టిలో పవిత్రమై యుండువాడే పావనాత్ముడు.

34 ప్రాపంచిక విషయ సంబంధం వాంఛించదగినది కాదు. పాడిమన్ను నీటిలో పడగనే నీటిని పీల్చుకొనును. అదియే ఒక రాయిని నీటిలో వేసినచో నీటిని పీల్చుకొనదు. ఇంద్రియనిగ్రహము లభించినంత వరకు ప్రాపంచిక విషయాలలో తొందరపాటున సాధకుడు కాలిడరాదు.

35 అసూయ అనునది ఒక భయంకరమైన వ్యాధి. మానవుని శాంతిని త్రుటిలో హరించును. అసూయారహితులకే ఆత్మజ్ఞానము లభిస్తుంది. ఔదార్యమును ఔదలదాల్చి అసూయారాక్షసిని మనస్సు నుండి తరిమివేయాలి. మనకన్నా మిన్నగా యున్నవారిని జూచినపుడు అసూయ కలుగును. మరి ఆ వ్యక్తి నారాయణుడే యన్న భావన రాగానే అసూయ మదిలో అదృశ్యమగును.

36 ఇతరులు నీకు చేసిన కీడును గూర్చి చింతించకుము. నీ ప్రారబ్ధము ననుసరించి భగవానుడు అది నీ కొసంగిన ఫలితము గనుక దానిని ప్రసాదముగా స్వీకరించుము. సర్వదా ప్రశాంతచిత్తుడవై యుండుము.

37 ప్రేమతరంగాలు నీ హృదయములో సదా కదులునట్లు చూసుకొనుము. భగవానుని నామము చెవిని పడగానే పులకరించే స్థితి శరీరానికి, స్పందించే స్థితి హృదయానికి కలిగి, తద్వారా నేత్రాలు ఆనందబాష్పాలు రాల్చగలగాలి. నీలో పెరిగే భక్తికి అదియే ఉత్తమోత్తమమైన చిహ్నము.

38 భగవంతుని గూర్చి చెబుతుండగా విని కన్నీరు కార్చేవారు రెండు విధాలుగా యున్నారు. మొదటివారు భగవద్విభూతిని దర్శించి పరవశించే పవిత్రాత్ములు. రెండవవారు తమ బ్రతుకులలోని నీచమైన ఘట్టములను స్మృతికి తెచ్చుకొని పశ్చాత్తాపములో కన్నీరు గార్చే అయోమయ జీవులు. తమ బలహీనతలను తలచుకొని గాక భగవానుని వైభవమును మదిలో నింపుకొని కన్నీరు గార్చువారే ధన్యాత్ములు.

39 ప్రవహించని నీరు క్రిములకు నిలయము. ప్రభవించని బుద్ధి అజ్ఞానానికి స్థావరము. సదా జ్ఞానార్జన చేయుచుండవలెను. ఉన్నతాశయాలలో రమించే అలవాటును నిరంతరము కలిగి యుండవలెను.

40 కోపమొక భయంకర రాక్షసి. దాని బారినుండి బయట పడటము కష్టము. కోపము వచ్చినపుడు **"ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ"** అను మంత్రమును 21 సార్లు జపించాలి. చల్లని నీటితో ముఖమును శుభ్రపరచుకోవాలి. అద్దములో మన ముఖాన్ని చూసుకోవాలి. తొందరగా కొంత దూరము పరుగెత్తాలి. ఈ సూచనలలో ఏదో ఒకటి క్రోధరాక్షసిని తరిమివేయుటకు మీకు తప్పక ఉపకరించగలదు.

41 పారవశ్యమైన భక్తి కలుగగానే మోక్షాపేక్ష కూడా అంతరించిపోవును. అట్టి వాంఛారహిత ఆనందస్థితియే ముక్తియై యున్నది. కనుక నిత్యయుక్తుడవై భగవానుని భక్తిచేయుము. ముక్తికాంత నీ తలుపు తప్పక తట్టును.

42 మంత్రము నుచ్చరించునపుడు ఆ మంత్రనాదము ఎక్కడ నుండి కదులుచున్నదో జాగ్రత్తగా పరిశీలించుము. మంత్రశబ్దముపై ఏకాగ్రత నుంచుట వలన మనస్సు నిగ్రహించబడును. మంత్రము జనించు స్థానమునందు ఒదుగుట వలన మనస్సు వశించును.

43 అనంతరూపుడై యున్నందున భగవానుడు నీకు అత్యంత సన్నిహితుడై యున్నాడు. అట్టి పరమాత్మను నీలో నీవుగా దర్శించలేనిచో, మరొకచోట అతనినెలా దర్శించగలవు? మోక్షప్రియా! అంతర్యంలో తొంగిచూడు. అచ్యుతుడు ఎలా అనంతశయనుడై యున్నాడో వీక్షించు.

44 కాలము అతిస్వల్పము. చేయవలసిన కర్మములు బహు అధికము. సోమరితనాన్ని ప్రక్కకు నెట్టివేయి. వ్యర్థ ప్రసంగాలను ఆపివేయి. సింహకిశోరము వలె వేదాంత సత్యాలను గూర్చి ప్రబోధించు. ప్రబోధకుడవై పలవరించకు. ప్రభావితుడవై ప్రవచించు. యావత్ప్రపంచము నీ నాదాన్ని ప్రతిధ్వనించేలా ప్రవచించు.

45 కర్మలలో నైపుణ్యము లభించలేదని చింతించకు. నీవు చైతన్య రూపుడవని ధృడనిశ్చయ జ్ఞానము కలిగినపుడే నీవాచరించు కర్మల యందు నిపుణత్వము గోచరించును. నిన్ను తెలిసిన నీనుండి కదిలిన కర్మలే విశ్వమును సమ్మోహింప జేయును.

46 మన జీవననౌక మృత్యు సుడిగుండము వైపు నడచుటకు కారణము తెడ్డు వేయు మార్గగామి అహంకారమై యుండుటయే. నేస్తమా! అహంకారమును తొలగించి తెడ్డును ఆత్మభావము చేతిలో నుంచుము. నీ నావ క్షేమంగా మోక్షతీరమును చేరగలదు.

47 ధ్యానము సక్రమముగా జరుగుటలేదని వ్యథ చెందకు. ధ్యానమనగా నేమి? దానిని ఒక భూతము వలె చూడకు. ఆలోచనల నుండి సంపూర్ణముగా వేరుపడి, ఆత్మయందు అణగి యుండుటయే ధ్యానము. ఆత్మావలోకనములో ఆలోచనలను లయింప జేయుటయే ధ్యానము.

48 మనస్సు లేని స్థితియే ధ్యానము. ధ్యానము చేయునది ఎవరు? మనస్సే కదా? మనస్సుతో ధ్యానము చేయుచు ధ్యానస్థితి పొందుట ఎలా

సాధ్యపడుతుంది? మిత్రమా! మనస్సు ఎక్కడ నుండి కదులుచున్నదో అచ్చటికి మెల్లగా కదిలివెళ్ళు. అచ్చట మనస్సు లేదని తెలుసుకొనగలవు. అదియే సహజ ధ్యానము.

49 "నేను జ్ఞానిని-నేను మాయను జయించితిని", అని అనుకొనుటయే పెద్ద పొరపాటు. నేను అజ్ఞానమును అంతమొందించినాను అనువాడే నిజమైన అజ్ఞాని. మాయాధీశుడగు మాధవుని శరణుజొచ్చినపుడే నీవు మాయ నుండి విడివడగలవు. అహంకారమును జయించినపుడే నీవు భగవత్సాన్నిధ్యమును పొందగలవు. భగవత్సాన్నిధ్యమును పొందిన దశలో నీకు మాయతో సంబంధము తెగిపోవుచున్నది. అట్టి స్థితిలో నేను అహంకారమును జయించినాను అనెడి అహంకార భావన ఎలా కదులును? సోదరా! అహంకారాన్ని వీడినపుడే మాయను దాటగలవు.

50 పూర్ణత్వానికి పయనమయ్యే పవిత్రాత్మస్వరూపా! మనోశకటము సరిగా యున్నదో లేదో పరీక్షించి చూసుకో. మనస్సులో నడిచే సంకల్పాలను అనుక్షణమూ కనిపెడుతూ ఉండు. మనస్సు శ్రేయోమార్గమున నడచుచున్నదో, ప్రేయోమార్గమున నడచుచున్నదో పరీక్షిస్తూ ఉండు. నిరంతరము మనస్సును వీక్షించువాడే నిజమైన సాధకుడు.

51 భగవద్దర్శనము లభించలేదని వ్యథ చెందకు. సర్వులలో పరమాత్మను సందర్శిస్తూ, సేవించడము అలవరచుకో. తీరిక సమయాల్లో ధ్యానమును సాగిస్తూ హృదయపు లోతులలోకి వెళ్ళి చూడు. ధ్యానములో అంతర్ముఖ మవుతున్న కొలది నీవు పరమాత్మకు అత్యంత సన్నిహితముగా నున్నట్లు అనుభూతి నొందగలవు.

52 మనస్సును నిగ్రహించే ప్రయత్నములో దానిని నిర్బంధించాలని చూడకు. సరియైన అవగాహనను అందించాలి. ప్రాపంచిక జీవనము నందలి దోషములను మనస్సుకు వంటబట్టేలా చెబుతూ దాని మార్గమును క్రమపరచాలి. మనస్సుతో సదా భాషించే అలవాటును చేసుకో. సద్భావాలతో మనస్సును నింపే అభ్యాసమును కలిగి యుండుము.

53 కష్టా లెదురయ్యాయని కుమిలిపోకు. గతంలో మన మాచరించిన దుష్కర్మలు పాపమును అంటగట్టాయి. కష్టాలు వచ్చి పాపాలను దూరం చేయుచున్నవి. అలాగే గతములో మన మాచరించిన సత్కర్మలు పుణ్యమును ముందుంచుతున్నవి. సుఖాలు వచ్చి పుణ్యమును హరింపజేయుచున్నవి. మన

పుణ్యమును హరించే సుఖము కన్నా మన పాపమును హరించే దుఃఖమే శ్రేయోదాయకము కదా!

54 కర్మల మధ్య కలతచెందకు. సర్వకర్మములను భగవానుని యందు సన్యసించి నిర్మలంగా ఉండు. నీవు పాత్రధారివి. భగవానుడు సూత్రధారి. ఈ సత్యాన్ని సదా జ్ఞాపక ముంచుకొని జీవించు. తరువాత నీ జీవితము దేదీప్యమానముగా వెలిగిపోగలదు.

55 కర్మలను సన్యసించాలని భావించకు. కర్మలలో సన్యాసమును దర్శించే అలవాటు చేసుకో. అహంకార, మమకారాలను వీడి నీవు ఆచరించే ప్రతి కర్మయును సన్యాసానికి ప్రతిరూపమే అవుతుంది.

56 సూర్యుడు ప్రకాశించుచునే యున్నాడు. మబ్బుయే అడ్డు నిలిచి ప్రకాశాన్ని ఆటంక పరచింది. మబ్బు తొలిగితే సూర్యదర్శన మవుతుంది. అలాగుననే అజ్ఞాన మబ్బు తొలగగానే ఆత్మజ్ఞాన భాస్కరుడు స్వప్రకాశచైతన్యమై భాసిస్తాడు.

57 సహనము ఉత్తమమైన సుగుణము. సహనశీలుడు ఎన్నడైనను విజయుడే. సహనశీలుడగు వానిని బాధలు కదిలించలేవు. ఈర్ష్యలు అతనికి అర్థంగావు. అసూయలు తెలిసిరావు. అపకారికి కూడా ఉపకారమును చేయు శక్తి సహనశీలునికి ఉండును. తనను గునపముతో కొట్టెడి వానిని కూడా భూమి సమానముగనే భరించును కదా?

58 ప్రేమ చాలా పవిత్రమైనది. అది బ్రతుకునే పావన మొనర్చును. ప్రేమించడము ఒక కళ. ప్రేమించే నేర్పు నీకు అవగత మయితే నీ ప్రేమ జడరూపాలను చైతన్యవంతము చేస్తుంది. అజ్ఞానమును జ్ఞానముగా మార్చుతుంది. ఆవేదనను ఆనందముగా తీర్చుతుంది. ప్రేమజీవియే ధన్యజీవి.

59 బాధల మధ్య సాధకుడు చెదరిపోకూడదు. నిన్ను బాగుచేసేందుకే బాధ లొస్తున్నాయని భావించు. బాధలలోనే నీ బ్రతుకు శోభాయమానముగా తయారవుతుంది. మనోహరమైన కాంతిని వెదజల్లే ముందు బంగారు నిప్పుల్లో ఎంతగా కాలినదో, సమ్మెటపోట్లను ఎంతగా భరించినదో ఆలోచించు.

60 మాటలకన్నా మౌనమే నీ చేత బాగా మాట్లాడిస్తుంది. ఆధ్యాత్మిక సాధకుడు అధికప్రసంగి కాకూడదు. ఎవరైన ప్రశ్నిస్తేనే మాట్లాడు. నీకు నీవుగా అనవసర వ్యర్థప్రసంగాలను చేయకు. అసహ్యకరముగా ఎవరైనా మాట్లాడు

చుండినచో, ఈ ప్రపంచ వైఖరియే ఇలాంటిది అని సరిపెట్టుకొని స్థిమితముగా, ఉదాసీనముగా ఉండు.

61 నీ గొప్పతనమును చాటుకొనే వచనములను పలుకకు. సామాన్యుని వలె నమ్రతగా ఉండటము అలవరచుకో. నిన్ను గూర్చి నీవు చెప్పుకొనుచున్నంత కాలము నీవు చిన్నవాడివే. నీవు గొప్పవాడివి అయ్యావా? ఇతరులే నిన్ను గూర్చి ప్రశంసిస్తారు.

62 వారానికి ఒక్కరోజు చక్కెర లేకుండా పానీయము తీసుకో. టీ గాని, కాఫీ గాని, పాలు గాని ఏది నీవు తీసుకొన్నను పంచదారను దానిలో మినహాయించు. అప్పుడప్పుడు ఇలా చేయుచు వరుసగా ఒక వారం రోజులు పూర్తిగా పంచదారను వాడుట మానివేయి. మనస్సు తీపిపై మరలగానే మాధవుని నామమును బిగ్గరగా గానము చేయి. నాలుక తియ్యగా మారుతుంది. జిహ్వను జయించలేని జీవికి జీవితములో శాంతి లభించదు.

63 అందరిలోను పరమాత్మను వీక్షిస్తూ జీవించు. దయ నిండిన పలుకులే నీనుండి కదలనీ. ఈ ప్రపంచము అనిత్యమనెడి భావనను సదా మదిలో కలిగి యుండు. సర్వులను ప్రేమిస్తూ ఉండు. నీవు ప్రేమించినవారు నిన్ను ప్రేమించాలని ఆశించకు. అనంతుడైన భగవానునికి అనేక శరీరాలు. నీవు ఒకరికి మేలు చేయి. మరొకరి ద్వారా భగవానుడు నీకు మేలుచేస్తాడు.

64 సదా సత్యమునే భాషించుము. భగవానుడు సత్యరూపుడు. నిత్యము సత్యమును భాషించు వానికి వాక్శుద్ధి లభించును. వాక్శుద్ధి గలవాడు ఏది తలచినను, పలికినను నిరాటంకముగా జరిగిపోవును. వాక్శుద్ధి నీకు అలవడినచో ద్విగుణీకృతముగా నీవు ప్రపంచానికి సేవ చేయగలవు.

65 సంసారజీవనము లోని దుఃఖములను సదా దర్శించే అలవాటును సాధకుడు అలవరచుకోవాలి. మృత్యువును గూర్చి సదా భావన చేయుచూ ఉండాలి. మహాత్ముల చెంతగాని, లేదా సత్సంగము నందుగాని ఆధ్యాత్మిక స్ఫూర్తిని పొందుతూ ఉండాలి. అనుక్షణము భగవానుని స్మృతియం దుంచుకొని జీవించాలి. సాధకుడు ఈ నాలుగు విషయాలను మరువరాదు.

66 నిత్యము ధ్యానము చేయు అలవాటును చేసుకో. ధ్యానజీవనమే ధన్యజీవనము. ధ్యానములో కొద్దిగా ప్రగతిని సాధించగనే బ్రతుకులో మాధుర్యాన్ని నీవు చూడగలవు. ప్రారంభములో కొన్ని ఒడుదుడుకులు ఏర్పడవచ్చు. ధ్యానములో అంతర్ముఖ మవుతున్న కొద్దీ ఆవేదన లన్నీ పూలరేకులవలె రాలిపోవును.

67 ప్రపంచము నిత్యమని భావించుచున్నంత కాలము కామధేనువు చెంతనే యున్నను కష్టాలు తప్పవు. పరమాత్మయే శాశ్వతమని తెలియగనే కౌపీనధారి కూడా కలిమి గలవాడే యగును. ప్రపంచాన్ని విస్మరించు. పరమాత్మను స్మరించు.

68 శీలం దూరమైన వాడు పండితుడైనను వాసన లేని పూవువలె వ్యర్థ జీవియే యగును. శీలము అతి పవిత్రమైనది. దానిని కాపాడే ప్రయత్నములో శరీరము నేలరాలినను ఫరవాలేదు. కీర్తిధ్రువతార నిలిచియే ఉంటుంది.

69 శుద్ధిపడిన హృదయము అభేదదర్శనము చేయగలుగుతుంది. నిస్వార్థ ప్రేమ నీ హృదయములో నిండగనే, నీ బ్రతుకును నడిపేందుకు భగవంతుడే దిగి వస్తాడు. అంతవరకు నీ బ్రతుకును నడుపుతున్నది అహంకారమే నని, తద్వారా లభించేది వినాశమే నని మరువకు.

70 సత్యరూపుడవు కావలెనని వాంఛించే నీవు సత్యజీవనమును సాగించక తప్పదు. ముదుసలి కర్రపై ఆధారపడి నడుస్తాడు. తనకు ఆధారమైన కర్రను తాను మోసినపుడే అది అతనికి ఊతగా నిలుస్తున్నది. నీవునూ సత్యజీవనమును సాగించినపుడే సత్యరూపమును దర్శించగలవు.

71 నిన్ను భగవంతుడు నడిపించాడా! నీవు ద్వంద్వాలకు అతీతుడ వయ్యావనే తెలుసుకో. మనస్సు సుస్థిత మవుతుంది. హృదయం విశాల మవుతుంది. బ్రతుకు ఉజ్జ్వలమై ప్రకాశిస్తుంది.

72 నిద్రనుండి లేవగనే "భగవాన్! ఈనాడు నేను ఎవ్వరినీ బాధించను. ఎవరి హృదయాన్నీ గాయపరచను" అని ప్రతిజ్ఞ చేయి. రాత్రి పరుండే ముందు "భగవాన్! నీకు ఇచ్చిన మాటను నిలబెట్టుకున్నాను. నేను ఎవరినీ బాధించలేదు. ఇదంతా నీ అనుగ్రహ ప్రసాదమే" అని నమస్కరించు.

73 "ఆలయానికి వెళ్తున్నాను" అంటావు. ఆలయ మొక్కటియే భగవన్నిలయమని నీ అభిప్రాయము కాబోలు. విశాలవిశ్వ మంతయూ ఆ దివ్యాత్ముని ఆలయమే నని నీకు తెలిసిననాడు నీవు నిలిచినచోటే భగవన్నిలయ మవుతుంది.

74 నీవు అసంఖ్యాకమైన గ్రంథములను రచించవచ్చు. అనర్గళముగా ఉపన్యసించవచ్చు. బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలివి యని పదుగురిచే స్తుతించబడవచ్చు. హృదయంలో ప్రేమను పోగొట్టుకొన్నచో ఇవి యన్నియు శవసౌందర్యములే కదా!

75 చింతలలో చరించే వింతజీవనానికి స్వస్తిచెప్పు. సాధకుడవైన నీవు నిత్యము ఆనందరూపుడవై ఉండాలి. చితి మృతకళేబరాలను దహిస్తే, చింత ప్రాణమున్న దేహాలనే దహించివేస్తుంది.

76 పరిస్థితులను గూర్చి పలవరించకు. విషమ పరిస్థితుల మధ్య కూడా విమలచిత్తుని వలె జీవించు. భిన్న పరిస్థితులు తలఎత్తినపుడు, నీ మానసిక ప్రపంచములో నీవు ఉండేందుకు ప్రయత్నించు. భగవంతుడు పంపగా నిన్ను మలిచేందుకు వలచి వచ్చినవే విపత్తులని మరచిపోకు.

77 "నేను చట్టబద్ధముగా, న్యాయసమ్మతముగా, ధర్మయుతముగా జీవించుచున్నాను. మరి నాకు కష్టాలెందుకు సంభవిస్తున్నాయి?" అంటావు. మిత్రమా! నీ చట్టాలు, ధర్మాలు వ్యక్తిపరంగా నడిచే నియమాలు. సమిష్టిపరంగా, దైవపరంగా ఆలోచించి చూడు. నీ బాధలకు నీవే ఎలా కర్తవో నీకు బోధపడుతుంది.

78 రుచిచూడని నీకు రుచి తెలిసే అవకాశము లేదు. రుచి తెలియని నీకు రుచిని తెలిపే హక్కు అసలేలేదు. అనుభవమునకు అందని విషయాన్ని ఇతరులకు అందించే ప్రయత్నము ప్రమాదకరము. మిత్రమా! ఆత్మరుచిని అనుభవించు. ఆ తరువాత ఇతరులకు అందించుదువు గానీ! రుచి చూడని నీకు రుచి చూపాలనే అభిరుచి ఎందులకు?

79 వ్యక్తిభావన ముక్తిని ఆటంకపరుస్తుంది. వ్యక్తిభావనను విశ్వభావములో లయింపజేయి. విశ్వభావములో విశ్వచైతన్యము నిండియున్నందున నీకు విశ్వనాథుడు గోచరిస్తాడు. అప్పుడు భిన్నత్వములో ఏకత్వాన్ని దర్శించగలవు.

80 భగవంతుని దయ నీపై వర్షించనంతవరకు దానిని గూర్చి నీవు గ్రహించలేవు. భగవత్కృప నీపై పడగానే అప్పుడు నీకు సత్యం తెలిసివస్తుంది. "ఆ దయకు నేను అర్హుడనా?" అన్న సందేహం కూడా కలుగుతుంది. మిత్రమా! భగవత్కృప నీ కర్మకు ఫలితం కాదు. ఆ దయామయుని అనంతప్రేమకు నిదర్శనం.

81 భగవానుడు అందరిలోను దాగియున్నాడు. నీతో భాషించే ప్రతి ఒక్కరి పలుకు వెనుక భగవానుడు కులుకుతూనే ఉన్నాడు. నీ హృదయాన్ని సదా

తెరచియే ఉంచు. పసిబిడ్డ వలె నిర్మలంగా ఉండు. ప్రతి జీవిని భగవత్స్వరూపముగా దర్శించుచూ ప్రేమించే అలవాటును అలవరచుకో.

82 భగవంతుని ధ్యానించగనే నీవు విశ్వచైతన్యముతో ముడిపడి ఉంటావు. వెంటనే అపరిమిత శక్తిమంతుని వలె మారుతావు. ధ్యానము శక్తిని, ప్రకాశాన్ని నీకు అందించి నిన్ను ప్రభావితుడ్ని చేస్తుంది. ధ్యానజీవితాన్ని ఎన్నడూ దూరం చేసుకోకు.

83 సోదరా! శాంతియే నీ జన్మహక్కు. బలమే నీ కులము. పిరికితనాన్ని అశాంతిని పారద్రోలు. **"అహం బ్రహ్మాస్మి"** అని సింహకిశోరము వలె గర్జించు. అమృతస్వరూపుడవైన నిన్ను మృత్యువు కూడా కదిలించలేదు.

84 నేస్తమా! నీవు ముక్తస్వరూపుడవు. నీ స్వేచ్ఛను అమ్ముకోకు. ఇతరుల భావాలకు నీ మనస్సును ధారబోయకు. నీమీద నీవు ఆధారపడు. నీవు నమ్మిన దానినే ఆచరించు. గొర్రెలన్నీ గుంపుగా వెళ్ళనీ...... సింహకిశోరమైన నీవు నీకంటూ ఒక దారిని ఏర్పరచుకో.

85 పాపము చేసినందులకు వగచకు. పాపమొక భూతము కాదు. పొరపాటు మాత్రమే. సరిచేసుకుంటే సరిపడిపోతుంది. జ్ఞానజాగరణలో సర్వ సమస్యలు, సమస్త పాపములు లయించిపోతాయి. పాపము జరిగిందని స్వప్న ప్రపంచములో కూర్చొని విలపిస్తావెందుకు? మేలుకొని చూడు. అయ్యోపాపమని పాపాన్ని ఓదార్చేవాడివి నీవే అయివుంటావు.

86 సాధకా! అభిరుచుల్ని దూరం చేసుకో. అహంకారాన్ని ఆవల నుంచు. అర్హులైన వారికి సేవల నందించు. సర్వులను సమముగా వీక్షించు. ధ్యాన హృదయముతో కదులుతూ ఉండు. శాంతి నీ స్వరూపమై మిగులుతుంది.

87 వస్తువులను దహించే శక్తి అగ్నికి ఉన్నట్లు, పాపాలను దహించే శక్తి భగవన్నామాని కుంది. విరామసమయాల్లో విచారముతో సాగక, భగవన్నామాన్ని ఆంతర్యములో కొనసాగించే అభ్యాసమును కలిగియుండు. నీ హృది సదా ఆనందముతో నిండుతుంది.

88 ప్రేమచే క్రోధాన్ని జయించు. నమ్రతచే అభిమానాన్ని దూరం చేసుకో. శరణాగతిచే అహంకారాన్ని అంత మొందించు. సేవచే ద్వేషాన్ని రూపుమాపు. ఇవన్నీ జరిగాయా! ఇక నిన్ను మించిన భాగ్యవంతుడు ఈ ప్రపంచములో మరొక డుండడు.

89 ఎక్కువగా ఆలకించు; తక్కువగా ఆలపించు. ఎక్కువగా ఇచ్చుకో; తక్కువగా పుచ్చుకో. ఎక్కువగా ఆచరించు; తక్కువగా ప్రవచించు. ఎక్కువగా ఆలోచించు; తక్కువగా చదువు. ఆ తరువాత నీలో తరిగేదేమిటో పెరిగేదేమిటో నీకే అర్థమవుతుంది.

90 మృత్యువంటే నీకు భయమా? మృత్యువును చూసి నీవు పారిపోతావా? అయితే విను. నిజమైన మృత్యువేమిటో చెప్పనా? మమకారమే మృత్యువు. నిర్మమకారమే అమృతత్వము. ఊ!........ ఇంకా చూస్తావేం? మృత్యువుకు దూరంగా వెళ్ళు.

91 నిష్కామ్యభక్తిని కలిగియుండు. కోరికలను మదిలో నింపుకొని గుడి కెళ్ళకు. అడగ నవసరము లేకనే అందించువాడు అచ్యుతుడు. నీ అవసరాలు నీకన్నా అతనికే బాగా తెలుసు. భక్తి చేయుట ఒక్కటియే నీవు చేయవలసిన పని.

92 గురుబోధలో బ్రతుకును పండించుకో. గురువైనవాడు మహిమలు చేస్తాడని, చేయాలని అభిప్రాయపడకు. అవన్నియు చౌకబారు ప్రదర్శనలు. నీ గురువు నీ హృదిలో నిలవడమే గొప్ప మహిమ యని మరువకు.

93 ఓ సాధకా! ఇతరులు వాడిన చెప్పులను ఎట్టి పరిస్థితులలోను వాడకు. ఇతరుల పడకపై పరుండకు. తక్కువగా మాట్లాడుతూ ఎక్కువగా ఆలోచించే సదలవాటును తప్పక కలిగియుండు.

94 కోరికలు నిన్ను అశాంతికి గురిచేస్తాయి. లభించిన దానితో తృప్తిపడటము అలవరచుకో. నీవు సక్రమమార్గములో నడచునపుడు అన్యుల విమర్శలను లెక్కచేయకు. అలాగని అన్యులు చేయు స్తుతులు నీకు ఉపకరిస్తాయని భ్రమపడకు. అవి మరీ నీ బ్రతుకును కృంగదీస్తాయి.

95 ఎవరైనా నిన్ను నిందించినపుడు వ్యథచెందకు. ఉద్రేకమును ప్రదర్శించకు. చక్కగా విచారణను కొనసాగించు. వారు చేసింది పదముల గారడియే కదా! వారినుండి కదిలినది శబ్దతరంగమే కదా! అని సరిపెట్టుకో.

96 నీలోని చెడును, ఇతరులలోని మంచిని గాలించి గ్రహించే సదలవాటును కలిగియుండు. నీకు చెడు చేసిన వారిని ప్రేమించు నీవు చేసిన మంచిని గూర్చి మాట్లాడకు.

97 భగవంతుని విషయంలో నీవు సుముఖతను చూపవచ్చు. లేదా విముఖతను చూపవచ్చు. కానీ భగవానుడు మాత్రము నిన్ను ఎన్నడూ వదలిపెట్టడు.

ఈ సత్యమును గ్రహించి మనస్సును సదా భగవంతుని యందే నిలిపెడి అలవాటును చేసుకో.

98 అన్వేషిస్తే సత్యము అవగత మవుతుంది. విచారిస్తే సత్యము చేరువవుతుంది. అభ్యసిస్తే సత్యము అనుభవముగా మారుతుంది. ధ్యానిస్తే అనుభూతి స్థిరమై ఉంటుంది.

99 అహంకారాన్ని త్యజించి, వైరాగ్యమును ధరించి, నిష్కాముడుగా ఆసీనుడవై, ఇంద్రియ ద్వారములను మూసివేసి, కళ్ళు మూసి, హృదయాన్ని తెరిచి అవలోకించు. నిన్ను నీవు చూసుకొనేందుకు ఇదియే సూటియైన దారి.

100 పూర్ణమైన సాగరము చంద్రోదయము కాగానే పరిపూర్ణమై గోచరించు నట్లు, భక్తుడవైన నీవు గురుదర్శనముతో సాగరము వలె నిండిపోవాలి. ప్రేమలో పండిపోవాలి. నీకు, భగవంతునికి మధ్య గురువు వంతెనయై ఉన్నాడని మరువకు.

101 దోసెడు నీరు కావలసివచ్చినా నది చెంతకు వెళ్ళవలసినట్లు స్వల్పానందమున కైనను నీవు ఆత్మజ్ఞాన గంగలో మునకవేయక తప్పదు. సత్యమైనది, నిత్యమైనది ఆత్మయై ఉండగా అన్య సుఖములను వాంఛించి దుఃఖించెదవేల?

102 యుద్ధరంగమున ఎందరో సైనికులను, రథములను, గజతురగాదులను, బంధువులను పోగొట్టుకొనిన తరువాత గానీ రాజుకు సింహాసనము లభించదు. అలాగుననే మోక్షమును గోరు సాధకుడు సర్వమును మానసికముగా పరిత్యజించినపుడే మోక్ష సింహాసనము నెక్కి శోభించును.

103 దానము చేయని దోషము వలన వ్యక్తి బిచ్చగాడగునని శాస్త్రము చెబుతుంది. నీకున్నదానిని ఇతరులకు పంచుటలో సంతృప్తిపడే అంతఃకరణను కలిగియుండు. సంపాదనలో కనీసం ఐదు శాతమైనా పరుల కొరకు వినియోగపడాలి.

104 సద్భావాలు చిత్తములో కదలగనే దుష్టభావాలు పారిపోతాయి. మనస్సు విషయసుఖాల కొరకు పరితపించు చున్నను, నీవు వాటి యందు ప్రవేశించకుండా యున్నచో మనస్సు నిర్వీర్యమై లొంగిపోవును. మనస్సు లొంగిన స్థితిలో నీవు మహాత్ముడవే నని గుర్తుపెట్టుకో.

105 సామరస్య జీవనమును సాగించువాడే సాధకుడు. ఎవడు తన పరిసరముల యందు వైషమ్యాలను కలిగించునో అట్టివాడు సాధకుడు కాడు. విష కీటకము లాంటివాడు. ప్రేమలో జీవిస్తూ ప్రేమను పంచగలవాడే ఉత్తమ సాధకుడు.

106 సమాజములోని వ్యక్తులను ఏకము చేసి వారిలో పరస్పర ప్రేమ జీవనమును ఆవిష్కరించునది ఏదియో అది ధర్మము. వ్యక్తులను విభజించి, విషమ పరిస్థితులను ప్రవేశపెట్టునది ఏదియో అదియే అధర్మము. సాధకుడవైన నీవు ధర్మములో రమించాలే గాని అధర్మములో చరించకూడదు.

107 ఓటమి కలిగినందుకు వగచకు. ఈనాటి పతనము రేపటి ప్రగతికి పునాదియై ఉన్నదని మరువకు. ధైర్యము కలిగి నిలబడు. శక్తివంతుడవై ముందుకు సాగు. భగవత్కృప నిన్ను ప్రబుద్ధుని చేస్తుందని పూర్ణంగా విశ్వసించు. మరుక్షణమే నీకు కొండంత ధైర్యము లభిస్తుంది.

108 పొరపాటున కూడా తప్పుచేయకు. కర్మసిద్ధాంత మనునది అనివార్య జీవనసూత్రము. కర్మకు ఫలితం అనుభవించక తప్పదు. ఇతరుల కొరకు నీవు పాపము చేస్తావు. కానీ నీనుండి లాభమును పొందినవారలు నీ పాపమును తగ్గించలేరు. నీ దుష్కర్మకు లభించే దుష్ఫలితాన్ని నీవే అనుభవించాలి.

109 ఆధ్యాత్మిక మార్గము తేలికైనది కాదు. కంటకాలకు నిలయము. ఆటంకాలకు స్థావరము. కానీ భగవంతుని పైనను, గురువు పైనను పూర్ణవిశ్వాసము గలవానికి ఆధ్యాత్మికజీవన మార్గము పూలబాటే అయి ఉన్నది.

110 నీకన్నా ఎక్కువ సంపాదించేవాడిని చూసి నిరాశ చెందకు. నీకన్నా తక్కువ సంపాదించువానిని గాంచి సంతృప్తి చెందు. సంతృప్తియే నిన్ను పరిపూర్ణునిగా మార్చుతుంది. సమదర్శన వీక్షణమును ఒకనాటికి ప్రసాదిస్తుంది.

111 కవి కవులతోనే కలుస్తుంటాడు. వైద్యుడు వైద్యునితోనే ముచ్చటిస్తుంటాడు. రాజకీయవాది రాజకీయ వాదులతోనే తిరుగుతుంటాడు. నీవు భక్తుడివా! అయితే నీవు భక్తులతోనే కలవాలి. అప్పుడే నీకు శాంతి లభిస్తుంది.

112 వికలాంగుడగు బిడ్డ జన్మించిన నాటి నుండి తల్లియే అతని అవసరము లన్నీ చూచుచుండును. వికలాంగుడగు బిడ్డ ఆమె పుత్రుడు కావడమే ఈ విశిష్టకర్మకు కారణము. ఓ సాధకా! నీవు పాపివైనా ఫరవాలేదు. ఈ క్షణాన నీవు పరమాత్మకు పుత్రుడ వైనచో నీ అవసరాలన్నీ ఆ పురాణపురుషుడే తీర్చును.

113 ఈ ప్రపంచమున నిన్ను బంధించు వారెవ్వరును లేరు. అజ్ఞాన పంజరమును నిర్మించుకొన్నది నీవే. జ్ఞానమనెడి ఖడ్గముచే పంజరమును ఛేదించుకొని, శాంతిగగనాన జ్ఞానానందము లనెడి రెక్కలతో హాయిగా విహరించు.

114 పరుసవేది తాకిడికి బంగారముగా మారిన ఇనుపముక్క మరల ఏ రీతిన ప్రయత్నించినను ఇనుము ఎలా కాలేదో, అలాగుననే గురుబోధచే ప్రభావితుడైన ముముక్షువు జ్ఞానము పొందినవాడై, మరల ఎట్టి పరిస్థితులలోను క్రిందకి జారడు.

115 లోభి యగువాడు తాను దాచియున్న ధనమును గూర్చి తెలుపని విధముగా, పుణ్యాత్ముడగు పురుషుడు తాను చేయు పుణ్యకార్యములను గూర్చి వివరించడు. నీ నుండి కదిలే ప్రతి మంచిపని పరమాత్మను కదిలించుచునే యుండును. నిన్ను నీవు పొగుడుకొనే స్థితి రాగానే నీవు చేసిన పుణ్యకార్యములు పరమాత్మ కంటబడక మరుగున పడిపోవును.

116 నీ జీవననౌకకు భగవానుడు నావికుడుగా యున్నంతకాలము నీ ప్రయాణము సునాయాసముగనే సాగిపోవును. తెడ్డును అహంకారానికి అందించావా? నీ బ్రతుకు సుడిగుండానికి ఆహుతి కాక తప్పదు. మిత్రమా! జీవననది ఎంత వడిగా పారినా తప్పులేదు. నావ నడుపువాడు పరమాత్మ యైనచో నీవు ప్రమాదాలనుండి విడిపడ్డావని తెలుసుకో.

117 భగవంతుడు ధ్యానము ద్వారా లభిస్తాడు. మనస్సు నిశ్చలముగా యుండినపుడే ధ్యానము జరుగుతుంది. నిశ్చలముగా మనస్సు వుండవలె ననిన చిత్తము ఏకాగ్రతను పొందక తప్పదు. ఏకాగ్రత యనునది భగవన్నామస్మరణ ద్వారా లభిస్తుంది. ప్రేమజీవీ! నీవు తరించేందుకు నిరంతర భగవన్నామస్మరణ యనెడి ఒక్క సాధన సరిపోవును.

118 ఇతరులపై ఆధారపడే అలవాటును దూరం చేసుకో. సాధకుడైనవాడు తనపై తాను ఆధారపడి జీవించేవాడై ఉండాలి. సేవకులు లేకుండా నీవు ఎంతపని చేసుకోగలవో ఆలోచించు. స్థితిగతులు, పేరుప్రతిష్ఠలు అనెడి కల్పితభావాలకు స్వస్తి చెప్పు.

119 నీ ప్రార్థనలను భగవంతుడు వినలేదని నిరాశ చెందకు. నీ కోరికలు నీకు ఉపకరించవని పరమాత్మకు తెలిసి యుండుటయే ఈ వైముఖ్యమునకు కారణము. చిన్నబిడ్డ కత్తిని అడగవచ్చు. అడిగింది కదా అని తల్లి అందించునా?

120 సాధకుడవైన నీ బ్రతుకును నడిపే చట్టము ప్రేమయే అయివుండాలి. ప్రేమ మనలను నడిపినంత కాలము మనము ఇతరులకు హాని చేయలేము. మనకూ మనము హాని చేసుకోలేము.

121 గాలి వీచగనే ఎగిరిపోవు నంతటి తేలికగా మేఘము లుండును. కానీ అట్టి మేఘములే వర్షాకాలమున కుండపోతగా భూమిపై నీటిని క్రుమ్మరించును. నిజమైన జ్ఞాని అతిసామాన్యుని వలె గోచరించును. జ్ఞానబోధ చేయుటకు ఉపక్రమించగనే అతనినుండి అనూహ్యముగా అమృతధారలు కురియును.

122 మౌనవ్రతము చాలా చక్కని వ్రతము. అది మనస్సును, వాక్కును శుద్ధి పరచును. మౌనము నాచరించు సమయాన దినపత్రికలు చదువరాదు. రేడియోలు వినరాదు. సినిమాలు చూడరాదు. నిరంతరము మననశీలుడవై ఉండాలి.

123 భగవంతుని తనలో తాను దర్శించగలిగిన వాడు సర్వత్ర భగవానునే దర్శించును. కొన్ని చోట్ల పవిత్రతను, కొన్ని చోట్ల అపవిత్రతను దర్శించువానికి భగవంతుడనగా నేమిటో తెలిసిరాలేదని భావము. భగవానుని అనుభవించిన మనస్సునకు భగవంతునికన్నా అన్యముగా మరియొక వస్తువు గోచరించదు.

124 వస్త్రములను కొనుటకు వెళ్ళగానే కొట్టువాడు తనవద్దనున్న వస్త్రములను విప్పి పరచి చూపించును. మనకు నచ్చలేదని తెలియగానే వాటిని యథా ప్రకారముగా మడచి లోన ఉంచుకొనును. మనము మన మనస్సులోని భావాలను ఎదుటివారి ముందు ఉంచవచ్చును. వారు ఇష్టపడలేదని తెలియగానే, ప్రశాంతముగా మన భావాలను నలగకుండా, చెదరకుండా అంతర్ముఖం గావించుకోవాలి. అప్పుడే బ్రతుకు స్థిమిత పడుతుంది.

125 మాట ఇచ్చి తప్పిపోకు. ఎవరికైనా మాట ఇచ్చునపుడు, రెండు మూడు సార్లు బాగా ఆలోచించి మాట ఇవ్వు. మాట ఇచ్చిన తరువాత దానిని నిలబెట్టుకొనేందుకు తీవ్రంగా ప్రయత్నించు. మధ్యలో ప్రాణము ఆటంకముగా అడ్డు నిలిచినచో నిలబెట్టుకొన దగినది మాటేగాని ప్రాణము కాదు.

126 అగ్ని నుండి వేడి దూరము కానట్లు, నీటినుండి చల్లదనము వేరు కానట్లు, నీడ మనిషికి దూరం కానట్లు, భక్తుడవైన నీ మనస్సు ఎన్నడూ పరమాత్మ కన్నా దూరంగా చరించకూడదు.

127 దీపము మాట్లాడదు. గాలి కబుర్లు ఎరుగదు. మాట్లాడక పోయినా దీపము ప్రకాశము నందిస్తుంది. కబుర్లు చెప్పకపోయినా గాలి హాయిని కల్గిస్తుంది. సూదులవంటి మాటలు, గొడ్డలిపోట్లవంటి కబుర్లు అందించే నీవు దీపంలా జీవించలేవా? గాలిలా కదలలేవా?

128 బొంగరమును త్రిప్పిన త్రాడు తన వెంట చలనశక్తిని గూడా తీసుకొని పోవునట్లు, నిన్ను ఆడించిన సంసారము నిన్ను నిర్వీర్యునిగా మార్చి నిష్క్రమించును.

129 చెట్టుమొదట నీరు పోస్తే వృక్షభాగము లన్నిటికి నీరు పోసినట్లే. నీవు భుజించినపుడు **"కృష్ణార్పణం"** అనెడి భావనతో భుజిస్తే అది కృష్ణునికి అర్పించినట్లే అవుతుంది. కృష్ణుడొక్కడు భుజిస్తే సమస్త జీవులకు ఆహారము నొసంగినట్లే. మిత్రమా! నీవు భుజించుటలో సర్వ జీవరాసులను తృప్తి పరచగలవు. భావశుద్ధి కలిగియుండు.

130 ఫలములచే నిండియున్న చెట్లు క్రిందికి వంగి భూమిపై నున్న మనుజులకు ఫలముల నందించుటకు ఉత్సాహపడుచుండును. జ్ఞానము కలిగిన ప్రతివ్యక్తియు తన జ్ఞానముచే ఇతరులకు ఆనందమును కలిగించుటకు సదా యత్నించుచుండవలెను.

131 వృక్షముయొక్క కొమ్మలు, రెమ్మలు మొదలగు వానిని నరికివేయు చున్నను, చెట్టుమొదట నీరు పోయుచున్నచో అది పచ్చగానే జీవించునట్లు, నీవు ఇంద్రియములను నిగ్రహించుచున్నను, ఒక్క నాలుకను తృప్తి చెందించుచుండినచో సర్వేంద్రియములు మఱల విజృంభించుచునే యుండును.

132 మందు చేదుగా ఉన్నను దేహముపై ఎలా అమృతము వలె పని చేయునో, గురుదేవుని కోపము కూడా శిష్యుని మనస్సుపై దయామృతమును కురిపించును. మందు యొక్క సుగుణము బాహ్యానికి ఎలా గోచరించదో, గురుదేవుని కారుణ్యము కూడా అనుభవించ దగినదియే గాని వివరించను వీలుపడదు.

133 సాగరమును జేరిన నది మళ్ళీ తిరిగి వేరుగా రానట్లు గురుపాదముల చెంతకు చేరిన నీ హృదయమును ప్రాపంచిక విషయచింతనలో చొరనివ్వకు. వెన్నెలకు అలవాటుపడిన బ్రతుకును చీకటి వైపు నడపకు. నడిపావా! ఆ తరువాత బ్రతుకే చీకటిమయ మవుతుంది.

134 నీరు పోసి తనను పెంచిన వానికే గాక, తనను గానుగలో వేసి త్రిప్పిన వానికి గూడా చెఱకు మాధుర్యమునే పంచునట్లు, శత్రుమిత్రాదుల యందు సమభావమును కల్గినవాడవై, సర్వులకును ప్రేమను పంచిపెట్టు చుండవలెను.

135 పక్వమైన ఫలము యొక్క సుగంధము అనివార్యముగా బహిర్గత మగునట్లు, భక్తుడవైనచో నీనుండి ప్రేమకార్యములు అప్రయత్నముగా కదులును.

136 చంద్రుడు ఉన్నచోట వెన్నెల ఉండును. రాజు ఉన్న చోట రాజ్యముండును. దయ ఉన్నచోట ధర్మముండును. గురువున్నచోట జ్ఞానముండును. జ్ఞానమున్నచోట సర్వమూ ఉండును.

137 నీ స్వరూప మేమిటో తెలిసి జీవించు. చెదరని ప్రశాంతత నీవై యున్నావు. హృదయ లోతులలోకి వెళ్ళి ఈ సత్యమును పరిశీలించి తెలుసుకో. బాహ్యజగత్తులోని కార్యకలాపాలను సాక్షివై వీక్షించే అలవాటు చేసుకో.

138 బాధలు నిన్ను ఆవరించనీ, కన్నీరు ధారలా ప్రవహించనీ, తొట్రుపాటులో బ్రతుకు నడవనీ. గడవనీ. ఈ పరిస్థితు లన్నియు నిన్ను సరిచేసేందుకు భగవానుడు కల్పిస్తున్నవే నని భావించి జీవించు. సమస్తమును భగవానునికి వదిలిపెట్టు. సర్వమూ అతడే నీకు సమకూర్చగలడు.

139 నీవు చేయు ప్రతి కర్మయు భగవంతుని కొరకు చేయు పూజ వంటిదని భావించు. నీ కార్యాలయమైనా, లేదా కొట్టు అయినా అది భగవానుని మందిరమే నని భావించి ధర్మజీవనమును గడుపు, భగవంతుడు నీ ప్రయత్నాన్ని ఆశీర్వదిస్తాడు.

140 నిత్యము ధ్యానమును కొనసాగించు. ధ్యానము సాగించుటకు నీకు వీలులేనిచో అలాగని చింతించకుము. భగవన్నామమును మనసారా స్మరింపుము. నీ కరచరణాదులు కర్మతో కదులుచున్నను నీవు నామస్మరణ కొనసాగించవచ్చును. నామస్మరణ నిన్ను ధ్యానజీవిగా, ధన్యజీవిగా మార్చును.

141 ప్రేమ ఓటమిని ఎరుగదు. ప్రపంచము నంతటిని ప్రేమతో జయించవచ్చును. ప్రేమతో శత్రువు నైనను లొంగదీసుకొనవచ్చును. సామరస్య జీవనము శ్రవణము వలన రాదు. ప్రేమ వలన లభిస్తుంది.

142 ఇతరులు చెడ్డవారని నిర్ణయించే ముందు ఒక్కసారి నిన్ను నీవు వారి స్థానములో మానసికముగా ఉంచుకొని దర్శించు. ఆ తరువాత నీవు వెలిబుచ్చే నిర్ణయాలు సమాజానికే గాక నీకూ ఉపకరిస్తాయి.

143 అహంకార మనునది నయము గాని వ్యాధి. ఒక ద్వారము గుండా నీవు దానిని బైటికి పంపినచో రెండవ ద్వారము గుండా అది లోనికి ప్రవేశిస్తుంది. సంపూర్ణశరణాగతుడవై జీవించినపుడు మాత్రమే నీవు అహంకారమును జయించగలవు.

144 స్తుతులకై ఎదురు చూశావా! వాటిని అంటిపెట్టుకొని నిందలు కూడా చేరుతాయి. అయితే ఏమి చేయాలి? ఏమీ లేదు. రెండిటికీ అతీతముగా వెళ్ళి సుఖించుటయే ఏకైక మార్గము.

145 నీ ఇంటిలోనిదైనా, పరుల ఇంటిలోనిదైనా పట్టుకొంటే నిప్పు కాలుస్తుంది. కామము బయటవారిపై కదిలినా, ఇంటిలోని వారిపై మరలినా అది నిన్ను తప్పక పాడుచేస్తుంది.

146 రాగమున్నచోట భయముంటుంది. ద్వేషమున్నచోట క్రోధము ఉంటుంది. రాగద్వేషాలు మనోకల్పితాలే. రాగద్వేషాలను అధిగమించావా? నీవు రామచైతన్యములో రమించగలవు.

147 అసూయ అనేది భయంకరమైన దుర్గుణము. అసూయాపరుడు ఆత్మానందమును అనుభవించలేడు. ఆధ్యాత్మిక జీవనానికి ఇది గొప్ప ఆటంకమని మరచిపోకు. ఇతరుల సుఖమును గాంచి తృప్తి చెందువాడు భగవత్ప్రేమకు పాత్రుడు కాగలడు.

148 ఏ గృహమునందు నిత్యము దైవపూజ కొనసాగునో ఆ గృహమునకు మించిన స్వర్గము లేదు. అదియే శాంతిధామమై శోభించును. ఆధ్యాత్మిక కాంతులతో కళకళ లాడును. ప్రేమమందిరమై భాసించును.

149 ఆలస్యము చేసి అన్యాయము గాకు. మానవజన్మ లభించింది. యౌవనము అందించబడింది. మనోబుద్ధులు అదుపులో ఉన్నాయి. శరీరము ఆరోగ్యముగా ఉంది. ఇప్పుడే భగవానుని ధ్యానించి తరించుము. గడచిన కాలము వగచినా చిక్కదు.

150 బాధ లొచ్చాయని భయపడకు. వాటిని ఇతరుల ముందు వెలిబుచ్చకు. లోకులు ఎప్పుడూ నీతో ఉంటారా వినడానికి? లేదా ఓదార్చడానికి?....మిత్రమా! పరమాత్మ ఎప్పుడూ నిన్ను వదిలేవాడు కాదు. నీ మాటలు, నీ బాధలు అతడికే వినిపించు. అతడి బోధలో నీ బాధలు అదృశ్యమవుతాయి.

151 సోమరితనాన్ని వదలనిదే నీకు ప్రగతి లభించదు. మహాత్ము లందరూ ఈ విషయాన్ని నొక్కి వక్కాణించి యున్నారు. మనస్సును సదా భగవానునిపై వుంచి ప్రశాంతముగా శ్రమించు.

152 ధ్యానయోగివి కమ్ము. తైలధారవలె ధ్యానయోగమును సాగించుము. భగవానునికై దుఃఖించుము. మృత్యువును చూసి నవ్వే స్థితి వచ్చినంతవరకు పరమాత్మ కొరకు విలపించుటను మానకుము.

153 పచార్లు సాగించడం మనస్సుకు అలవాటు. విషయప్రపంచము చుట్టూ పరిభ్రమించడమే మనస్సు చేయు కార్యము. నీవు నిగ్రహించవలెనని

ప్రయత్నించు కొలది అది ఆగ్రహించుచునే యుండును. మనస్సును మరలించుట కన్నను మనస్సు ఏ విషయము మీదికి నడుస్తుందో ఆ వస్తువులో భగవానుని దర్శించుటయే ఉత్తమమైన మార్గము.

154 గతములో మన మాచరించిన దుష్కర్మల యొక్క ఫలితములే ఈనాడు బాధల రూపమున మనలను ఆలింగన మొనర్చుకొను చున్నవి. బాధలొచ్చాయని వగచకు. వ్యథ చెందకు. అలాంటి దుష్టకర్మలను మరల ఆచరించకుండా ఆశీర్వదించమని, బాధలను సహించే శక్తిని ప్రసాదించమని భగవంతుని ప్రార్థించు. అతడు నీ ప్రార్థనలను తప్పక వింటాడు. వెంటనే నీవు శక్తిమంతుడవు కాగలవు.

155 కర్మవలయంలో చిక్కిన నీవు కర్మ నాచరించకుండా వుండలేవు. నీవు ఆచరించు కర్మ నీ ప్రగతికే నని గుర్తుంచుకో. ఇతరులకు సేవ చేయుట యందు నీవు పరికరానివి అని మరచిపోకు. ఈ భావన నిన్ను కర్మవలయం నుండి బయట పడవేసి, భగవత్కృపను అందిస్తుంది.

156 సర్వప్రాణులతో మైత్రి కలిగి జీవించాలి. ద్వేషభావాలు, దోష దర్శనాలు మంచివి కావు. నిన్ను బాధ పెట్టిన వారిని శిక్షించాలని యత్నించకు. ఎవరి పాపాన్ని వారు అనుభవిస్తారు. భగవంతుడు రక్షకుడే కాడు; శిక్షకుడు కూడా. తుఫాను లొచ్చి, బస్సులు పడిపోయి, ఇండ్లు కూలిపోయి, జనజీవనము దుఃఖము పాలగుట మనము గాంచుట లేదా?

157 నీకు ఇచ్చేవాడు, నీ నుండి పుచ్చుకొనేవాడు ఇరువురును పరమాత్మయే ననెడి భావనను స్థిరముగా కలిగియుండు. అప్పుడు ఇచ్చిన వారిపై రాగము ఉండదు. పుచ్చుకొన్న వారిపై ద్వేషము కలుగదు.

158 మనస్సు పరమాత్మ యందు లగ్నమైనపుడు శుద్ధసాత్త్విక మగును. అట్టి మనస్సుతో ధ్యాన మాచరించినపుడు జ్యోతిదర్శనము లాంటి దృశ్యములు కొన్ని నీకు కనపడవచ్చును. నీ మనస్సు పవిత్రముగా ఉన్నదనుటకు అది నిదర్శనము. కానీ నీవు అంతటితో ఆగకూడదు. ముందుకు నడవాలి. అప్పుడే నీవు ఆత్మవనే ఎరుక కలుగుతుంది.

159 జ్ఞాపక ముండుట లేదని నీరసపడకు. ఒక గ్రంథాన్ని నాలుగు పుటలు చదివి, ఆ తరువాత దానిని ప్రక్కన బెట్టి అందులోని విషయమును గూర్చి ఆలోచించుము. సరిగా స్మృతికి అవి అందవు. మళ్ళీ పుస్తకాన్ని తెరచి చూడు. ఇలా ప్రతిరోజు ప్రయత్నించు. ఒక్క నెలరోజులలో నీ స్మృతి వృద్ధి చెందుతుంది.

160 నీవు వ్యాపారివా! ఫరవాలేదు. నీ దగ్గర వస్తువులు కొనేందుకు వస్తున్న వ్యక్తిని గాంచగనే అతడు నారాయణుడే నని మానసికంగా భావించు. అతనికి వస్తువులు అందించునపుడు నారాయణునికి ఇస్తున్నట్లు భావించు. నీ కొట్టులో నీకు సహకరించు గుమాస్తా కూడా నారాయణుడే నని విశ్వసించు. ఈ విధముగా నిన్ను చేరే ప్రతి వ్యక్తితోను, నిన్ను అంటియున్న ప్రతి వస్తువుతోను ఆధ్యాత్మిక సంబంధము కలిగి జీవించు. నీవు క్షణమైనా భగవానునికి దూరం కాలేవు.

161 ఆణిముత్యాలన్నీ లోతుకు వెడితేనే లభిస్తాయి. ఒడ్డుకు చేరేవన్నీ నత్తగుల్లలే. బాహ్యదృశ్యాలన్నీ ద్వైత తిమిరాలే. అంతర్యానికి నడిచావా! ఆత్మానందము లభ్యమవుతుంది.

162 ఇతరులకు శాంతి పంచడ మనేది అంత తేలికైన కార్యము కాదు. ప్రపంచానికి శాంతిని అందించాలని ప్రయత్నించిన వారంతా ప్రపంచములో అశాంతినే పంచగలిగారు. ప్రేమించడము లోనే శాంతి లభిస్తుంది. ప్రేమలు పంచడము లోనే శాంతి స్థిరపడుతుంది.

163 భగవత్సాక్షాత్కారము నొందిన సంత్ పురుషుల దివ్యవచనములపై ఆధారపడి పరమాత్మజ్ఞానమును పొందేందుకు ప్రయత్నించాలి. ఒక దీపముతో మరియొక దీపమును వెలిగించుకొను విధముగా మహాత్ముల ప్రవచనముల ద్వారా మన బ్రతుకును పండించుకోవాలి.

164 భగవంతునితో మనము సదా ముడిపడియే ఉన్నాము అనెడి సత్యము హృదిలో అఖండముగా వెలిగిపోతూ ఉండాలి. అప్పుడు సదా మనము భగవంతునిలోనే ఉన్నవార మగుదుము. అహంకారము ఆ దశలో అదృశ్యమై ఆత్మానందము అనుభూతిగా మిగులును.

165 బాధల నుండి విముక్తిని ప్రసాదించమని చాలామంది ప్రార్థనలు చేస్తుంటారు. మిత్రమా! నీ మనస్సు పరమాత్మ యందు స్థిరపడితే బాధలు నీకు తెలిసే అవకాశమే లేదుకదా! మరి బాధలుంటేనే కదా నీ మనస్సు భగవానునిపై లగ్న మౌతున్నది? బాధలు నిన్ను కదిలించి భగవానుని వైపునకు నడిపించి, నీవు అతనితో కలియగనే కనుమరు గవుతున్నాయి. ఆహా!.....బాధలెంత ఉపకారము చేస్తున్నవి?

166 అందమైన వస్తువును చూడగనే మనస్సు దానిని ఆశించును. అందుకునే ప్రయత్నములో అశాంతి స్వరూపముగా మిగులును. అట్టి సన్నివేశాలలో ఆ వస్తువు అనిత్య మైనదనియు, చూచుచుండగనే అదృశ్య మగుననియు,

శాశ్వతమైనవాడు భగవానుడే ననియు భావన చేయవలెను. తద్వారా మనస్సు స్థిమితమును పొంది తరించును.

167 "నేను నీ సేవకుడను" అని ప్రాపంచిక వ్యక్తులతో నీవు చెప్పినచో, సరేనని నీచేత వారు సేవలు చేయించుకొందురు. "నేను నీ సేవకుడను" అని భగవానునితో అన్నచో, వెంటనే అతడు "కాదు కాదు; నీవూ నేనూ ఒకటే" అనును. మిత్రమా! వింటే గాదు రుచి తెలిసేది. భగవత్కృపను పొందితే తెలుస్తుంది.

168 భగవంతుని విశ్వసించి నడిచే వారిని భగవానుడు తప్పక నడిపించును. పరమాత్మ నడిపించుచున్నాడు అనెడి సత్యము తెలియగానే విశ్వాసము ధృవపడి జ్ఞానముగా మారును. జ్ఞానము కలిగినదా! నీకు, భగవంతునికి మధ్య తేడా లేదనెడి సత్యము ముంజేతికంకణము వలె గన్పట్టును.

169 పంజరములో కూర్చుని నీవు ముక్తుడ వైనట్లు ప్రసంగించడము నీ అవివేకానికి ప్రబల నిదర్శనము. నీవు పంజరము నుండి బయటపడినపుడే బంధము లేదని నీకు తెలియగలదు. భవబంధాలలో చిక్కుకొని సతమతమయ్యే నీవు అద్వైత బోధ చేయుచున్నందుకు సిగ్గు కలుగుటలేదా?

170 అన్యుల దోషములను గూర్చి ఆలపించకు. దోషము లెన్నెడి బుద్ధి దోషయుత మగును. దోషజీవనములో ఆత్మదోషము గాంచబడదు. ఇతరులలోని మంచిని దర్శించేందుకు సదా ప్రయత్నించు. తద్వారా మంచికి ప్రతిరూపంగా మిగులగలవు.

171 మనమంతా భగవంతుని అమృతపుత్రులమే గనుక భేదభావాలు మన మధ్య కదలకూడదు. మనము పరస్పరము ముచ్చటించునపుడు గాని, వ్యవహరించునపుడు గాని ఈ సత్యమును మరువరాదు. ఇదియే ప్రేమ. ఇదియే దైవము. ఇదియే ఆనందము.

172 బహిర్ముఖమయ్యే నీ మనస్సును అంతర్ముఖము చేసి దానిని హృదయస్థానము నందు విడుచుటచేత నీకు పరిపూర్ణశాంతి లభించును. సదా భగవన్నామస్మరణ చేయుట వలన మనస్సును అంతర్ముఖ మొనర్చుట సులభమగును.

173 ఆలయానికి వెళ్ళినా, అర్చనలో కదిలినా నీ మనస్సులో ప్రార్థనా రూపంలో కదలవలసిన సంకల్పము ఒక్కటే. "భగవాన్! నాకు నీ దర్శనభాగ్యము తప్ప రెండవ ప్రయోజనము అవసరము లేదు" అనెడి ఒక్క కోరికనే కలిగి యుండు.

174 నీవు సంసారాన్ని వదలవలసిన పనిలేదు. సంసారముపై నీకున్న వ్యామోహమును వదిలిపెట్టగలిగితే చాలు. వ్యామోహమును వదలలేక నీవు అరణ్యాలకి వెళ్ళినా సంసారము నిన్ను వెంబడిస్తూనే ఉంటుంది. వ్యామోహమును వదిలి నీవు గృహములో ఉండినా నీ ఇల్లు తపోవనమే.

175 వర్షపునీటిని కొండల మీద పట్టలేము. క్రింద నున్న లోయల యందే పట్టగలుగుదుము. జ్ఞానము కూడా పర్వతముల వలె అహంకారమును పెంచుకొన్న వారి వద్ద నుండి గ్రహించలేము. లోయలవలె వినమ్రతగల వారియందే పొందగలము.

176 ప్రయాణము చేయునపుడు మౌనంగా భగవన్నామమును ఉచ్ఛరిస్తూ ఉండు. నీ వద్ద ఎవ్వరూ లేనపుడు మనస్సును ఖాళీగా ఉంచకు. నామాన్ని కొనసాగిస్తూ ఉండు. కొంత కాలము అలా చేశావా! ఆ తరువాత నామము నీ సొత్తుగా మారుతుంది.

177 నీ నుండి కదిలే ప్రతి సంకల్పము చైతన్యము నుండియే కదులుచున్న దనెడి భావనను సదా కలిగి యుండుము. ఈ భావన వలన ఘంటానాదము ఘంటము నందే లయించునట్లు మనస్సు చైతన్యములో తద్రూపమై తరించును.

178 అగ్నిలో పడిన కట్టె మెల్లగా తన రూపమును కోల్పోవుచూ చివరకు ఎలా బూడిదగా అదృశ్య మగుచున్నదో, సత్పురుషుల సాంగత్యమనెడి అగ్నిస్పర్శ చేత కొయ్య లాంటి వ్యక్తి కూడా కాఠిన్యాన్ని కోల్పోయి భగవద్విభూతిగా రాణించగలడు.

179 పెరిగిన వృక్షము ప్రయత్నించినను దాని మొదలును తాకలేని విధముగా ఆధ్యాత్మికంగా పురోగమించిన సాధకుడు మరల తన గతజీవన ఊబిలో దిగుటకు అంగీకరించడు.

180 పద్మము నందలి పుప్పొడి రాలిపోవునేమో ననెడి భయముతో భ్రమరము అతి నెమ్మదిగ తన పాదములను పద్మముపై నుంచునట్లు, ఇతరుల మనస్సులు కష్టపడునేమో యని యోచించి, వారికి నొప్పిని కల్గించకుండా ప్రవర్తించువాడే ఉత్తమ సాధకుడు.

181 విశ్వమంతయూ విశ్వనాథుడే యని నీకు అవగత మైనపుడే నీకు సత్యము తెలిసినదని భావము. సత్యము తెలిసినపుడే నీవు విశ్వములోని ప్రతి ప్రాణికి సేవ చేయగలవు.

ఎలా భావిస్తావో అలా భాసిస్తావు. ప్రాపంచిక విషయాలను గూర్చి
182 చింతించకు. తీరిక లభించినప్పుడల్లా మనస్సును ప్రపంచము నుండి వెనుకకు
మరల్చి, పరమాత్మ పాదపద్మముల యందు నిలుపుటకు ప్రయత్నము చేయి.
మనస్సులో పరమాత్మ ధ్యానము ఆగనివాడే నిజమైన ముముక్షువు.

183 గురువు నావికుడై నిలుచును. భగవన్నామమనెడి తెడ్డుతో మన జీవన నౌకను సునాయాసముగా నడుపును. గురువు నామమును అందించును. నామమును సదా నీవు హృదయములో ధరించి యున్నచో, గురుసాన్నిధ్యము నీ హృదిలోనే అనుభవించగలవు.

184 లింగభేదము దర్శనీయము కాదు. నీ మనస్సులో లింగభేదము స్ఫురించుచున్నంత కాలము నీవు సాధకుడవు కాలేవు. సర్వభేదముల నధిగమించి ప్రభవించే అద్వైత పరమహంసవు కావాలని ఉబలాటపడే నీకు భేదదృష్టి మంచిది కాదు.

185 భగవానుని సాక్షాత్కారము నందుకొని సర్వప్రాణులు మన స్వరూపములే అని గ్రహించి అనుభవించుటయే మోక్షము. ఇది సర్వోపద్రవరహిత స్థితి. సమదర్శన గతి.

186 పుష్పము నందలి మకరందము గ్రోలిన పిమ్మట తుమ్మెద కదలలేని పారవశ్యము నెలా అనుభవించునో, అలాగుననే ధ్యానస్థితిలో నిత్యానందమును అనుభవించిన నీ మనస్సు దివ్యపారవశ్యంలో మునకవేయును.

187 మానవుని హృదయములో నిండియున్న కల్మషములే, వాసనలే అతని దుఃఖమునకు పునాదిని నిర్మించుచున్నవి. హృదయము పవిత్రము కానిదే భగవత్కృప లభించదు. భగవన్నామమును ఉచ్చరించుట వలననే హృదయము పవిత్రమగును.

188 మనస్సు అంతర్ముఖము చేయుటకు మహాత్ముల కృప అవసరము. మహాత్ములను గౌరవించాలి. పూజించాలి. వారి అమృతోపదేశములను ఆలకించాలి. ఆలకించిన వాటిని ఆచరించాలి. అప్పుడే మన బ్రతుకులో శాంతి నిండగలదు.

189 తీపి పదార్థము గదిలో వున్నదని తెలిసినంత మాత్రాన రుచి తెలియదు. గదిలోకి వెళ్ళాలి. దానిని తీసుకొని భుజించాలి. అప్పుడే తెలియును. అలాగుననే భగవానుడు హృదయములో ఉన్నాడని భావించినంత మాత్రాన తృప్తి

ప్రవేశించినపుడే ఆనందము
లభించదు. ధ్యానచిత్తముతో హృదయములో
లభ్యమగును.

190 దైవస్మరణలో నిత్యము రమించ గలిగినచో మన దేహములే
దేవాలయము లగును. మన చిత్తములే భగవంతుడు చరించుటకు వాహనము
లగును. అప్పుడే ఈ ప్రపంచానికి మన మేవిధమైన సేవ నైనను చేయగలము.

191 మనస్సు చాలా చెడ్డది. మదించిన ఏనుగు వంటిది. దానిని లొంగదీసుకొనుట అంత సులభసాధ్యమైన పనికాదు. నిరంతర నామస్మరణ యనెడి అంకుశముచే దానిని పట్టి బంధించాలి. నామము నెంతగా నీవు ఉచ్చరించు చుందువో, అంత ఎక్కువగా పరమాత్మ సాన్నిధ్యమును ఆంతర్యములో అనుభవించగలవు.

192 నీటిలో యున్న చేపలను పట్టుకొన యత్నించువాడు తాను నీటిలో దిగడు. గట్టుపై గుట్టుగ కూర్చొని చేపలను పట్టును. మాయకు వశమైన మనస్సును నిగ్రహించ వలెననిన నీవు మాయలో దిగరాదు. మాయకు దూరమైనపుడు మాత్రమే నీవు మనస్సును పట్టగలవు.

193 శరీరములో రక్తము చక్కగా ప్రవహిస్తుంటే చాలు. శరీరము ఆరోగ్యముగా ఉంటుంది. రక్తప్రసరణము ఆగితే శరీరానికే ముప్పు కలుగుతుంది. మిత్రమా! డబ్బూ అంతే. ధనము ఎప్పుడూ నడుస్తూనే ఉండాలి. నిలువ చేసిన డబ్బు ఎన్నడైనా హానికరమే.

194 నా అనుభవం చెప్పమంటారా? ఆధ్యాత్మికంగా నా హృదయములో నిలిచిన వెలుగు నా ప్రయత్నము కన్నను భగవత్కృప చేతనే కలిగిందని చెప్పగలను. నాకు వెలుగు ఎలా వస్తుంది? అని మాత్రమే నేను ఆలోచించాను. విచారించాను. విలపించాను. భగవంతుని కృప నాకు చేరువైంది. ఆ శక్తితో ముందుకు నడువ గలిగాను.

195 ప్రేమకు ఆశలు తెలియవు. రాగద్వేషాలు అర్థంకావు. పసిపాపను అందరూ ముద్దెట్టుకుంటారు. ఎందుకో తెలుసా? ద్వంద్వాలు ప్రయత్నముతో కదలని స్వభావమై యున్నందున. ప్రేమ భయాన్ని కూడా ఎరుగదు.

196 ప్రారంభదశలో నున్న సాధకుడు ఏకాంతవాసియై సాధన లాచరించాలి. జనసంగము అంత మంచిది కాదు. అధికంగా భాషించడము, అధికంగా భుజించడము, అధికంగా నిద్రించడము ఏ మాత్రము పనికిరావు.

197 కష్టించి పైకి వచ్చిన ధనికునికి తన మొదటి వంద రూపాయల సంపాదన ఎంత కష్టతర మైనదో అతడికే తెలుస్తుంది. ప్రారంభదశలో ఎన్ని బాధలు పడితే ఒక సంస్థ పురోభివృద్ధిని సాధించిందో, దానిని ప్రారంభించి నడిపిన వానికే అర్థమవుతుంది. సాధకుడవైన నీవు కఠోరసాధన లాచరించినపుడే కమనీయ బాటను చేరగలవు.

198 విషయసుఖముల ద్వారా నీవు పొందే ఆనందము అతి స్వల్పము. కానీ దానికి నీవు చెల్లించే మూల్యము అనూహ్యము. వెల గల ముత్యములను రేగుపండ్లకు ధారబోయునట్లు ప్రశస్తమైన మానవజన్మను విషయసుఖానుభవానికి బలి చేస్తావా?

199 మనము ఎలా తోలితే పశువులు ఆ వైపునకు నడుస్తాయి. మనస్సు ఎలా చెబితే మనము ఆ దారులలో పయనిస్తున్నాము. ఇక మనకు, పశువుకు తేడా ఏమిటి? మనస్సు చెప్పినట్లు నీవు వింటే ఖైదీవి అవుతావు. నీవు చెప్పినట్లు మనస్సు వినగలిగితే నీవే చక్రవర్తివి అవుతావు.

200 అహంకారమును పట్టుకోవడం వలన తాను జీవుడని మానవుడు భావిస్తున్నాడు. అహంకారాన్ని అంతరింపజేయి. అహంకారము అంతరించినదా! అప్పుడు నీ వెవరివి? ఎవరూ కాని వాడివి. ఎవరూ కాని నీవు ఏమవుతావు? దేవుడవే అవుతావు.

201 నదిని చూసి ఎదను సరిచేసుకో. నదులన్నీ ఎత్తయిన గిరిప్రదేశములోనే పుడుతాయి. సేవ చేసేందుకు క్రిందికి జారుతాయి. సేవ చేస్తూనే అనంతమైన సాగరంలో కలిసిపోతాయి. మానవుడవైన నీవు ఎత్తయిన బ్రహ్మదేవుని నుండి పుట్టావు. మానవలోకానికి వచ్చింది సేవ చేసేందుకే నని మరచిపోకు. సేవలో జీవితాన్ని వృథా చేసుకోకుండా ఆత్మసాగరాన్ని చేరి తరించు.

202 ప్రపంచము అశాంతికి నిలయము. పరమాత్మ ప్రశాంతతకు స్థావరము. ప్రపంచాన్ని గూర్చి ఆలోచించావా! నీ మనస్సులో ప్రపంచమే నిండి ఆవేదనను అందిస్తుంది. పరమాత్మను గూర్చి చింతించావా! నీ మనస్సులో పరమాత్మ నిలిచి ఆనందాన్ని కల్గిస్తాడు.

203 భగవంతుని నీకు జ్ఞాపకము చేయువాడే నిజమైన మిత్రుడు. అట్టివాని స్నేహమే నీకు శ్రీరామరక్ష. ఒకవేళ అటువంటి మిత్రుడు దొరకనిచో నీవు

ఒంటరిగానే వుండిపో. అంతే గాని భగవంతుని దూషించే పాషండులతో కలసిమెలిసి తిరగకు.

204 సముద్రము అలలను కదిలించదు. కానీ తనలో అలలు కదిలే అవకాశమును, శక్తిని దాచుకొని ఉంటుంది. వాయువు వీచి తరంగాలను కదిలిస్తుంది. అలాగుననే నీకు నీవుగా భగవానుని వద్దకు కదిలి వెళ్ళలేవు. కానీ వెళ్ళగలిగే హృదయాన్ని మాత్రము కలిగియుండు. గురుదేవుడు వాయువులా వీచి నిన్ను పరమాత్మ దగ్గరికి నడిపిస్తాడు.

205 "రాతిలో దేము డెక్కడున్నాడు? నాకు చూపిస్తారా!" అని నన్ను ఒక ఆర్యసామాజికుడు ప్రశ్నించాడు. "ఉన్నాడని మాత్రం నేను చెప్పగలను. కానీ చూడవలసింది మాత్రము నీవే" అని అన్నాను. మార్కండేయుని కొరకు శివలింగము నుండి మహేశ్వరుడు రాలేదా? ప్రహ్లాదుని కొరకు శ్రీహరి స్తంభము నుండి బయల్వెడలి రాలేదా! పాండురంగడు నామదేవు కొరకు విగ్రహం నుండి వ్యక్తం కాలేదా! వారి కెవరు చూపించారు?

206 సహజాతాలచే ప్రేరేపింపబడి జంతువులు, పక్షులు కూడా స్నానము చేస్తున్నాయి. శుద్ధి పడుతున్నాయి. మనస్సు చేత ప్రేరేపించబడి నీవూ స్నానము చేస్తున్నావు. నీకూ, వాటికి తేడా ఏముంది? భగవన్నామమును ఆంతర్యములో చేసుకుంటూ స్నాన మాచరించి నపుడే నీవు వాటికన్నా గొప్పవాడివి కాగలవు. అప్పుడు నీ శరీరముపై బడు జలము గంగాతీర్థమే అవుతుంది.

207 ఎవరి సాన్నిధ్యములో నీకు ఒంటరితనము స్ఫురించదో, వెలితి తెలియదో అతడే మహాత్ముడు. అతడి చెంత ఏకత్వమే గాని భిన్నత్వము అర్థము కాదు. అతడు ఆత్మరూపు డైనందున అందరి ఆత్మలను స్పందింపచేయును.

208 సూర్యబింబము నీటిలో కనబడుతుందే గాని సూర్యుడు తడవడు. నిన్ను నీవు తెలుసుకొన్నచో నీవూ సూర్యుని వలె సర్వకార్యముల యందు ప్రవేశించినను వాటిచే అంటబడవు.

209 ఖాళీ పాత్రనే నింపగలము. అలాగే ఖాళీ అయిన మనస్సునే పూర్ణరూపంగా మార్చగలము. మనస్సు అభిరుచులతో, అభియోగాలతో, అభిమాన అహంకారాలతో నిండి ఉంది. దానిని ఖాళీ చేయనిదే మనస్సులో శాంతిని నింపలేము.

210 వస్తువులలో మంచిచెడు లుండవు. వాటితో మనము పెట్టుకొనే సంబంధమును బట్టియే మంచిచెడులు తయారవు తుంటాయి. పండు కోసేటందుకు ఉపకరించినపుడు కత్తి చాలా మంచిదే. గొంతు కోయుటకు ఉపయోగ పడినపుడు చెడ్డ దవుతున్నది. మంచిచెడులు అలాగే ఉంటాయి.

211 అధములైన మానవులు ఎప్పుడూ చెడ్డకార్యాలే చేస్తుంటారు. మధ్యములైన వారు మంచిచెడులను రుచిచూసే మిశ్రమకార్యాలను చేస్తుంటారు. ఉత్తము లైనవారు నిరంతరము సత్కార్యములే ఆచరిస్తుంటారు. మోక్షప్రియా! నీవు సదా మంచినే ఆచరించుము.

212 రక్షకభటుడు చూస్తున్నంత సేపు చోరుడు చోరత్వము నుండి విడిపడి యుండును. అందుచేతనే పెద్ద దొంగలపై ప్రభుత్వము సదా నిఘా ఉంచి ఉంటుంది. అయితే మనస్సు గజదొంగ వంటిది. ఒక్కక్షణము కూడా విడువకుండా బుద్ధి అనే పోలీసు నిఘా ఉంచే ఉండాలి.

213 నిత్యము భగవన్నామము మనస్సులో కొనసాగునట్లు చూసుకోవాలి. భగవన్నామము జరిగే మనస్సులో భగవంతుడు ఉంటాడు. భగవానుడు జ్యోతి స్వరూపుడు. దీపపు వెలుగును కలిగిన గృహము లోనికి దొంగలు ఎలా ప్రవేశించలేరో, భగవన్నామము కదిలే అంతఃకరణ లోనికి కామక్రోధాది శత్రువులు ప్రవేశించలేవు.

214 ఎప్పటి కార్యాన్ని అప్పుడు చేసుకొనే అలవాటు శ్రేయోదాయకము. నేటి కార్యాన్ని రేపటికి వాయిదా వేయకు. గడచిన కాలము తిరిగి వచ్చేది వుండదు. కాలాన్ని వృథా చేసుకోవడ మంటే కాలుని నోట పడుటయని భావము.

215 నీ శరీరములోని అవయవములు ఒకదానితో ఒకటి సహకరించుకొనుచు దేహారోగ్యమును కాపాడునట్లు, సంఘజీవనములో అంగమైన నీవు నీ తోటి అంగములతో కలిసి సామరస్య జీవనమును, సహకార జీవనమును సాగించవలెను.

216 వాక్కును కల్గిన మానవుడు ధన్యజీవి. భగవత్ప్రసాదితమైన వాక్కును భగవానుని కొరకే ఉపయోగించువాడు ముక్తజీవి యగును. వాక్కు మంచిదే గాని వాగుడు మంచిది కాదు. ఆధ్యాత్మిక సాధకుడవైన నీవు అతివాగుడును మానాలి.

217 భగవత్సాక్షాత్కారమును పొందిన మహాత్ము లందరు ఒకే సత్యమును ప్రవచిస్తారు. భగవత్స్వరూపముగా మారిన మహాత్ముల నుండి మాట్లాడు శక్తి భగవానుడే అయిఉండుట చేత మహాత్ము లందరూ సత్యమును ఒకే విధముగా ప్రవచిస్తారు. భగవానుని భాష ఎవరినుండి వచ్చినా ఒక్కటే.

218 ఇద్దరు వ్యక్తులు కూడి మూడవ వ్యక్తిని గూర్చి విమర్శిస్తూ ప్రసంగించుట కన్నా, ముగ్గురు వ్యక్తులు కలిసి ఒక భగవానుని స్తుతించి తరించవచ్చు. విమర్శలు పతనాన్ని కల్గిస్తాయి. దైవభక్తి ప్రగతిని సాధిస్తుంది.

219 మట్టిలో విత్తనము నాటుట ఎలాంటిదో, మనస్సులో సంకల్పము నిలుపుట కూడా అలాంటిదే. అనుకూల సమయమునందు విత్తనము మొలకగా మారునట్లు, అనుకూల పరిస్థితులలో సంకల్పము కర్మగా మారును. కర్మవలయము నుండి బయటపడ వలెనని అభిలషించు నీవు సంకల్పములను తప్పక నిరోధించాలి.

220 ధ్యాన మనేది వ్యక్తిలో వాంఛించదగిన పరిణామమే గాని అదొక ప్రక్రియ కాదు. బట్టకు రంగువేయుట ఎలాగునవో, మనస్సు ధ్యానము నాచరించుట కూడా అంతే. తెల్లబట్టను రంగులో ముంచగానే దానికి రంగు పట్టును. ఆ తరువాత పట్టిన రంగును పోగొట్టాలని ఎంతగా ప్రయత్నించినను ఉపయోగముండదు. భగవంతుడనెడి రంగును మనస్సునకు పులుముటయే ధ్యానము.

221 కుమారుని చూడగానే అతనికి తండ్రి ఉన్నాడని నీకు తెలియును. సాధువులను చూడగానే భగవానుడు ఉన్నట్లు తెలియును. భగవానుడు శాంతి స్వరూపము. సాధువులు నిత్యము తమలో శాంతిని నింపుకొని ఉండుటయే వారిలో భగవానుడు గోచరించుటకు కారణము.

222 ఆరాధనాభావంతో స్వీకరిస్తే ఆహారమే అమృత మవుతుంది. అన్నము ఆత్మరూపమని భావించాలి. అది ఎలా సముచితం? అంటారు కొందరు. ఋతువులలో ఉన్నది భగవచ్ఛక్తి కాదా? మేఘాలలో, గాలిలో, వర్షములో ఉన్నది మాత్రము ఆత్మశక్తి కాదా? భూమి, మొక్క, కంకి, ధాన్యము ఆత్మ కాదా! ఆహారమును జీర్ణము చేయు జఠరాగ్ని మాత్రము ఆత్మ కాదా! మరి ఆత్మకన్నా వేరుగా ఈ విశ్వము నందు ఏమున్నది?

223 ప్రాపంచిక వస్తువులను ఆశిస్తూ, అచ్యుతుని అనుగ్రహమును పొందుట దుస్సాధ్యము. భగవానునిపై పూర్ణదృష్టి కలిగియుండినపుడు మాత్రమే మనము భగవానుని పొందగలము.

224 ప్రపంచము వైపు వెన్నుదిప్పి, శుద్ధసంకల్పము అనెడి తెడ్డును వేసుకొంటూ, భగవత్కృప అనెడి తెరచాపను ఎత్తిపట్టి జీవననదిని సునాయాసంగా ఈది మోక్షతీరమును చేరి తరించుము. సాధకా! సాగిపో!

225 "నా బ్రతుకంతా బాధలే" అంటున్నావు. మరి ఈ బాధలను పంచే ప్రపంచానికి అతీతంగా వెళ్ళి, ఆనందంగా జీవించాలని నీకనిపించడము లేదా? బాధలు నీ కళ్ళను తెరిపించడము లేదా? మిత్రమా! ప్రాపంచిక సుఖాలన్నీ అశాశ్వతములని మరచిపోకు.

226 స్వాధ్యాయము ద్వారా చిత్తైకాగ్రతను, నిష్కామసేవ ద్వారా చిత్తశుద్ధిని, ధ్యానము ద్వారా చిత్తశాంతిని పొంది తరించు. చిత్తములో వుండవలసింది చింతలు కాదు. చింతన.

227 గురువును చేరినపుడే నీకు గుర్తు తెలుస్తుంది. అయితే అట్టి గురువు శాస్త్రలోతులు తెలిసినవాడై ఉండాలి. ఆశ లేనివాడై వుండాలి. అహంకారము లేనివాడై వుండాలి. ప్రేమమయుడై వుండాలి.

228 బరువులు దించేది బాధలే నని మరువకు. ప్రతి బాధ వెనుక ఆలోచిస్తే ఒక గాథ ఉందని తెలుసుకో. సరిగా నిన్ను నడిపించేవి బాధలే. నడవమని హెచ్చరించేవి కూడా బాధలే. బోధల్ని ముందుంచే బాధలు సాధకుడవైన నీకు ఎంతైనా ఉపకరిస్తాయి.

229 మానవుల మధ్య ఈనాడు గోచరించేది ప్రేమ కాదు. ఆకర్షణ. పశుప్రాయమైన పాశము. కనుపించని కామము. మలినపడే మోహము. భగవంతునితో నీకున్న సంబంధమే నిజమైన ప్రేమ. అది తప్ప మిగతా ప్రేమలన్నీ పిచ్చివాని ఉపన్యాసాలే.

230 మిత్రమా! విషయసుఖాలు ఎంత విషపూరితమైనవో బాగా విచారించి చూడు. విలోకిస్తే సత్యం తెలియదు. విచారిస్తే తెలుస్తుంది. తెలిసిన తరువాత చక్కగా అవలోకించగలవు. వ్యథలు, వ్యాధులు; జన్మలు, మరణాలు; వివాహాలు, విడాకులు; రాగాలు, ద్వేషాలు-వీటన్నిటిని గూర్చి బాగా ఆలోచించు. ఇవి ఎంత గారడి స్వరూపాలో నీకే అర్థమవుతాయి.

231 నేస్తమా! కోరికలే దుఃఖానికి కారణములని మరచిపోకు. కోరికలు నిజానికి కోడెత్రాచులే నని తెలుసుకో. కోరికలకు తృప్తి ఉండదు. కోరికలను

తీర్చుకొనుట వలన సంతృప్తి లభిస్తుందని ఆశించడము భ్రమ. అది అగ్నిని ఆర్పుటకు నేయి నుపయోగించుట లాంటి ప్రయోగము.

232 ఆధ్యాత్మికంగా జీవించే నీవు పుణ్యాత్ముడవు. అన్యుల విమర్శలను లెక్కచేయకు. ఇతరుల అభిప్రాయాలకు విలువ నొసంగ వలసిన అవసరము నీకు లేదు. అనంతుడైన భగవానుడు నీ దోషరహిత జీవనాన్ని చూస్తూ ఉన్నాడు. ఇక నీకు భయ మెందుకు? మానవుని చూసి చలించకు. మాధవుని చూసి చరించు.

233 ధర్మజీవనమును విధిగా ఆచరించు. ధార్మికచింతన కలిగియుండు. ధర్మమనెడి కొలతబద్దతో నీ కర్మలను, నీ ఆలోచనలను, నీ భక్తిని కొలిచిచూడు. ఇతరులతో నీ సంబంధము ఎంత ధర్మయుతంగా ఉన్నదో అప్పుడు నీకు అర్థమవుతుంది.

234 గడప మీద దీపము నుంచితే అది ఇంటి లోపల, బయట వెలుతురును విరజిమ్మునట్లు, నాలుకపై భగవన్నామము కదిలితే అది బాహ్యాభ్యంతరాలలో వెలుతురును నింపుతుంది. వెతలను రూపుమాపుతుంది.

235 స్థూలమైన అశుద్ధ మనస్సు సంకల్పాలను అరికట్టలేదు. సూక్ష్మమైన మనస్సే సంకల్పాలను అరికట్ట గలుగుతుంది. అట్టి సూక్ష్మమైన మనస్సు శుద్ధమనస్సే అయిఉన్నది. శుద్ధమైన అవగాహన ద్వారా శుద్ధ సంకల్పాలు కలుగుతాయి.

236 విత్తనము నిర్జీవముగనే కన్పడుతుంది. సాగు చేయగనే ఊహించలేని విధంగా తనలోని శక్తిని వ్యక్త మొనర్చి వృక్ష మవుతుంది. పరమాత్మస్వరూపమైన నీలో అనేక సుగుణాలు చోటు చేసుకొని ఉన్నాయి. అవ్యక్తంగాయున్న కళ్యాణ గుణములను వ్యక్త మొనర్చుటయే సాధన.

237 ఒక కార్యాన్ని పదే పదే ఆచరించుట వలన అది అలవాటుగా మారుతుంది. లోకవిషయాల యందు రమిస్తూ వుంటే ప్రాపంచిక విషయవాసనలే మనస్సులో నిండి కామ్యకర్మలే అలవాటుగా మారుతాయి. తత్త్వచింతనలో చరిస్తూ వుంటే తాత్త్వికవాసనలే మనస్సులో నిండి నిష్కామకర్మలే అలవాటుగా మారుతాయి.

238 శత్రువు శత్రువుగా తెలిస్తే బాధ లేదు. జాగ్రత్తపడే అవకాశ ముంటుంది. శత్రువు మిత్రుడుగా తెలియుచుండినచో ప్రమాదం చేరువనే యున్నదని భావము. దేహమునందలి రోగాలు మనకు శత్రువులు. అవి తెలుస్తున్నాయి. కనుక తొలగించ గలుగుతున్నాము. మనస్సులోని శత్రువులు మనకు మిత్రులుగా

తెలుస్తున్నాయి. అట్టి ఆంతరంగిక శత్రువులైన కామక్రోధాదులు అతి ప్రమాద కరము.

239 ఈ ప్రపంచములో నీవు ఒక బాటసారివి మాత్రమే. బాటసారివి యైన నీవు దారిని మలినపరచ కూడదు. నీవూ సమాజ రహదారిని మలిన పరచకుండా నడిచిపోవాలి. పైగా దారిలోని కంటకములను తొలగిస్తూ నడక సాగించే అలవాటును కలిగియుండాలి. ఇది నీ ధర్మం.

240 శరీరము వృద్ధి చెందుతుంది. ఎందుకో తెలుసా! మట్టిలో కలిసేందుకు. కానీ మనస్సు వృద్ధి చెందినదా! నీ బ్రతుకే సమృద్ధిగా పండినదని భావము. సుగుణాలను పెంచుకొని, సుహృద్భావమును ఉంచుకొని, సమదర్శనయోగివై వెలిగిపో!

241 దుఃఖము వచ్చినపుడు భగవంతుని స్మరించడము, సుఖాలు చేరువైనపుడు భగవంతుని విస్మరించడము మానవాళికి ఆచారమై పోయింది. సుఖాలు వచ్చినపుడు కూడా భగవాముని స్మరించ గలిగిన వానికి ఇక దుఃఖమెలా కల్గుతుంది?

242 మల్లెపూవుతో మల్లెపూవు కలిస్తే సువాసన అధిక మవుతుంది. గాడిదతో గాడిద కలిస్తే తన్నులు ఎక్కువవుతాయి. సజ్జనస్నేహము సదా ఆనందమునే అందిస్తుంది. దుర్జనస్నేహము ఎప్పుడూ దుఃఖమునే పంచుతుంది.

243 వ్యాధి ఎవ్వరికైనను అనివార్య మైనదియే. మానవునికే గాక పశు పక్ష్యాదులకు కూడా వ్యాధులు వస్తాయి. పశుపక్ష్యాదులు సహించి శుభ్రపడతాయి. మానవుడు చికిత్స చేయించుకొని పాడవుతాడు. అనవసరంగా ఆంతర్యంలో నిలిచియున్న వస్తువును బహిర్గతము చేయుట కుపయోగ పడునదియే వ్యాధి.

244 సాత్త్వికాహారాన్ని తీసుకో. నియమిత సమయానికే ప్రతి రోజు భుజించు. మితాహారమునే గ్రహించు. దానికి ఉపయోగించు ధనము న్యాయార్జితముగా ఉండేటట్లు చూసుకో. భుజించే ముందు భగవాముని స్మరించి భుజించు. ఈ ఆచరణ నిన్ను పూర్ణ ఆరోగ్యవంతుని చేయును.

245 జీవితమొక అనంత ప్రవాహము. ఈ ప్రవాహము కదిలి కదిలి చివరగా శాంతికడలిని చేరి కనుమరు గవుతుంది. ఇది తెలిసి హాయిగా తేలుతూ ప్రవాహంతో కదిలిపోవువాడు ఆస్తికుడు. ముందుకు నడవను ఇష్టములేక ప్రయత్నముచే ఆగిపోయేందుకు ప్రయత్నించువాడు నాస్తికుడు.

246 శ్యామసుందరుని పదసరోజములు ఎంత కోమలమైనవి? అట్టి సుకుమార పాదములు నీ హృదయమున ఉండవలె నన్నచో నీ హృదయము ఇంకా మృదువుగా ఉండక తప్పదు. మిత్రమా! నీ హృదయములో చోటుచేసుకొని యున్న కఠినమైన భావాలను తొలగించి శుద్ధిపడు.

247 ఇంద్రియవిషయాలలో సుఖ మున్నదని భ్రమపడకు. అది ఎండమావిలో నీటికొరకు ప్రయత్నము చేయుటలాంటి పని. విషయాలన్నీ ఆద్యంతములు కలవి. అశాశ్వతమైనవి. అనుభవము తర్వాత ఆవేదనను పంచిపెట్టేవి. కనుక సాధకులు మోసపూరితమైన ఇంద్రియవిషయాల పట్ల మోహము లేకుండా జీవించాలి.

248 పరిస్థితులు అనుకూలముగా లేవని దుఃఖమును పొందకూడదు. మారే పరిస్థితులు నీ అధీనములో ఎలా వుంటాయి. పరిస్థితులు నీ అధీనంలో ఉండవు. కానీ ప్రవర్తన నీ అధీనమే. మారే ఋతువులను వృక్షాలు తమ మనుగడకు ఎలా ఉపకరించు కుంటాయో, మారే పరిస్థితులను ఆధారముగా గొని సాధకుడవైన నీవు ప్రగతిని సాధించాలి.

249 యశోద శ్రీకృష్ణుని రోటికి కట్టివేసెను. శ్రీకృష్ణుడు బంధములో పడెను. అయినను యమళార్జున వృక్షములను పడదోసి మణిగ్రీవ యమకూబరులకు శాపవిమోచనమును ప్రసాదించెను. తాను బంధములో వుండినను ఇతరుల బంధములను తొలగించు వాడే దైవస్వరూపుడు.

250 ఆలయములో భగవంతుని దర్శించుట పరమ పవిత్రమైన కార్యము. కానీ నీ హృదయ గుడిలో చూడగలిగినచో ఆ తరువాత అన్ని రూపాలలో భగవానుడే గోచరించుచుండును.

251 పుణ్యము చేయకపోవుటయే పాపము. పాపము చేయకుండుటయే పుణ్యము. ఈ విషయమును చక్కగా నెరిగినవాడవై పుణ్యాకర్మ లాచరించి తరించుము.

252 శరీరము ఎక్కడ చరించినా ఫరవాలేదు. మనస్సు మాత్రము బృందావనము నందే ఉండాలి. బృందావనములో శ్రీకృష్ణుడు ఉంటాడు. బృందావనంలో ఉండగలిగితే ఆత్మానందము లభ్యమైనట్లే. మరి బృందావన మెక్కడ? నీ హృదయమే నిజ బృందావనము. వెళ్ళు......ఆలపించకుండా వెళ్ళు.

253 ప్రమిదలో తైలము లేనిచో దీపము ఆరిపోవును. హృదయములో భక్తి కొరవడినచో జీవి అన్యాయ మగును. భక్తి లేనివాడు యథార్థానికి శక్తిహీనుడే. భక్తిని అనుభవించుట కొరకే మానవుడు జన్మ నెత్తినాడు.

254 విడిపోయే శరీరాన్ని రక్షించుకొనేందుకు మానవుడు అకుంఠిత దీక్షతో పనిచేస్తుంటాడు. కానీ కలసి ప్రయాణము చేసే మనస్సును గూర్చి క్షణమైనను యోచించ డెందుకనో?

255 దానగుణము దైవగుణము. మనకు భగవానుడు ప్రసాదించిన దానిని ఇతరులకు కూడా అందించే సద్గుణమును కలిగి యుండాలి. మనవద్ద దానమును పుచ్చుకొనువాడు వాసుదేవుడే అనే భావనతో దానము చేయాలి.

256 దోమలున్న చోట దోమతెర ఉండవచ్చును. కానీ దోమతెర లోనికి దోమలు రాకూడదు. అలాగే నీవు సంసారములో ఉంటే దోషము లేదు. సంసారము నీలో ఉంటేనే దోషము.

257 జ్ఞానమనే ఏనుగు నెక్కి శాంతివీధులలో నీవు ఊరేగుతుంటే,చూసి ఓర్వలేని ప్రాపంచిక జీవులనబడే శునకాలు తెగ మొరుగుతాయి. అంతమాత్రాన అంబారీలో ఊరేగే నీకు అవమానము కలుగుతుందా?

258 భక్తుని ఉద్ధరించేందుకు భగవానుడు అంతటా ఉంటాడు. తనను ఉద్ధరించే భగవానుని, భక్తుడు అంతటా కలుసుకుంటాడు.

259 నీవు ఇతరులకు ఆనందము కలిగించలేక పోయినను ఫరవాలేదు. దుఃఖమును మాత్రము కలిగించకుము.

260 సర్వులకు ఆనందమును ప్రసాదించువాడే భగవానుడు. భగవంతునికి ప్రేమ తప్ప రెండవ విషయము తెలియదు. దుష్టులను శిక్షించునది పరమాత్మ కాదు. వారి పాపమే వారిని హరిస్తుంది. శిక్షిస్తుంది.

261 బిడ్డలంటే అందరికీ ప్రీతియే. పిల్లలు ప్రేమస్వరూపులు. అహంకారము తయారుకాని అమాయకులే పిల్లలు. రాగద్వేషములు తెలియని అమృతరూపులే బిడ్డలు. నీవూ పిల్లలవలె జీవించు. భగవత్కృపకు పాత్రుడవు కాగలవు.

262 ఆవేశపరులైన వారి ప్రక్కన తిరుగుచుండినచో వారి ఆవేశము వలన మన హృదయంలో కూడా ఆనందము అదృశ్యమై, ఆవేశమే మిగులును. అలాంటి వారు మన చెంతకు వచ్చినపుడు వారికి శాంతిని పంచిపెట్టే శక్తిని నీవు కలిగియుండాలి.

263 వస్తుభ్రాంతిలో తగులుకొనిన మానవులు వస్తువులను వదలకనే వస్తురహిత చైతన్యశాంతి కలుగవలెనని అభిలషించుచుందురు. అశుద్ధమైన మనస్సు ఆత్మానందమును పొందగలదా?

264 మౌనవ్రతము మహిమాన్వితమైన వ్రతము. మౌన సమయమున ధ్యానము నందో, లేదా లిఖితజపము నందో కాలము గడపాలి. మౌనము వలన నీకు శాంతి లభించును.

265 శిశువు ఆనందముతో జీవించుచుండును. సర్వులను ఆకర్షించు చుండును. శిశువు యొక్క మూర్తిమత్వము ఇలా ప్రభవించుటకు కారణమేమి? శిశువు దేనినీ వాంఛించదు. దేనినీ త్యజించదు. రాగద్వేషాలకు దూరమై జీవించుటయే శిశువు యొక్క ఆహ్లాదమునకు కారణమై యున్నది.

266 పాంచభౌతికమైన ఈ దేహముపై మోహమును వీడి జీవించుము. ఈ దేహము నీ సేవకుడు అని భావించుము. పరికరమని తలంచుము. అవినాశివి యైన నీవు ఈ దేహము కన్నను అన్యమైనవాడివి. ఈ విషయమును సదా స్మృతి యందుంచుకొని జీవనయాత్రను సాగించుము.

267 సంతృప్తితో జీవించే సదలవాటును కలిగియుండాలి. విచారణ ద్వారా ఈ సుగుణము లభిస్తుంది. బుద్ధికి అవగాహనను కల్పించాలి. ప్రాపంచిక విషయానురక్తితో చరించే మనస్సును అంతర్ముఖం చేయాలి. అప్పుడే సంతృప్తి లభిస్తుంది.

268 సున్న విలువలేని దానివలె కన్పిస్తుంది. కానీ సున్నకు మించిన విలువైనది మరొకటి విశ్వంలో గోచరించదు. తనకు తానుగా సున్న విలువ లేనిదైనా ఒక అంకె ప్రక్కన వుంచినపుడు ఆ అంకెయొక్క విలువను సున్న పెంచును. ఎన్ని సున్నలు ప్రక్కన అమర్చుతూ వుంటే విలువ అంతగా పెరుగుచుండును. నిజమైన సాధువు సున్న వలె వుండి వ్యక్తులనెడి అంకెలకు విలువను హెచ్చించుచుండును.

269 పక్షి ఆకాశములో ఎంత ఎత్తున ఎగిరినా, రెక్కలు నొప్పి పుట్టినపుడు వృక్షముపై వచ్చి కూర్చొనును. ప్రాపంచిక సుఖాలు శాశ్వతమని భావించి వాటి మధ్య

అవిశ్రాంతముగా నీవు చరించినా, శాంతిని అభిలషించి ఒకనాడు తప్పనిసరిగ శ్రీనాథుని పాదపద్మములను ఆశ్రయించక తప్పదు.

270 గాలి ఎలా కదులుచుండునో మనస్సు అలా చలించుచుండును. మంచి, చెడు అనెడి వాసనలను గాలి మనకు అందించునట్లు ప్రాపంచిక విషయ వాసనలను మనస్సు మనకు అందించును. మనస్సు విషయమున జాగరూకతతో మెలగుతూ ఉండాలి. సద్వాసనలను గ్రహించి, చెడు వాసనలను విస్మరించే జ్ఞానమును మనస్సునకు అందించాలి.

271 ప్రపంచంలో నీతి అడుగంటినదని, నిజాయితీ నశించిందని నీవు వాపోతూ ఉంటావు. రచనలు చేస్తావు. ఉపన్యా సాలిస్తావు. మరి నీవు ఆశించే నీతి నిజాయితీలు నీలో ఉన్నవేమో ఆలోచించి చూసుకో. నీలో లేని సుగుణాన్ని ప్రపంచంలో ఎలా తీసుకరాగలవు? తాను వెలుగుతున్నపుడే దీపము ఇతర దీపములను వెలిగించగలదు.

272 శిక్ష ననుభవించు కాలములో ఖైదీ ధరించు బట్టలు కూడా తనవి కావు. శిక్షాకాలము పూర్తియైన పిదప విడుదలయ్యే సమయాన కారాగృహంలో ఇంతవరకు తాను ఉపయోగించిన బట్టలను అక్కడనే వదిలి తనదైన బట్టను ధరించి విశ్వములో కాలుపెట్టును. మిత్రమా! ప్రపంచ బందిఖానాలో మన దేహము కూడా మనది కాదు. శిక్ష పూర్తికాగానే దేహాన్ని ఇక్కడే వదిలి వెళ్ళవలసి వస్తుంది. జీవత్వ భ్రాంతి ఉన్నంతవరకు ఈ ఖైదీ దుస్తులు మనకు తప్పవు.

273 దిగితేకాని లోతు తెలియదు. తింటేగాని రుచి తెలిసిరాదు. అనుభవించినపుడు గాని ఆత్మానందము అర్థముకాదు. వాచావేదాంతము వక్తకు, శ్రోతకు ఇద్దరికీ ప్రమాదకరమే. అనుష్ఠానవేదాంతమే ఆరోగ్యప్రదము.

274 ఆకాశము శూన్యము. అనగా ఏమీ లేనిది అని భావము. ఏమీ లేకుండా తాను తయారగుట వలననే సమస్తమును తనలో అది నింపుకో గలుగుతున్నది. నీవూ అహంకార మమకారములను వీడి శూన్యమైనపుడు విశ్వమంతయూ నీ హృదయములో ఒదిగిపోతుంది.

275 ధ్వని ననుసరించే ప్రతిధ్వని ఉంటుంది. చర్యను బట్టే ప్రతిచర్య సాగుతుంది. మంచి చేశావా! మంచినే అనుభవిస్తావు. చెడు నాచరించావా! చెడునే రుచి చూస్తావు. ఏది నీ బ్రతుకులో లభించాలని ఆశిస్తున్నావో దానిని ముందు ఇతరుల బ్రతుకులలో చూప్పించేందుకు ప్రయత్నించు.

276 అగ్ని కన్నా అగ్నితో కలిసిన ఇనుము దారుణముగా ప్రవర్తిస్తుంది. అలాగే చెడు కన్నా చెడును కలిగియున్న చెడ్డవాని సహచర్యము భయంకర ఫలితాలను అందిస్తుంది. దుస్సంగమును సర్వవిధముల త్యజించాలి.

277 మంచివా రెన్నడూ మంచినే చూస్తారు. మంచినే వింటారు. మంచినే మాట్లాడుతారు. మంచినే ఆలోచిస్తారు. చేస్తే మంచి చేయాలి. లేనిచో ఏమీ చేయకుండా మంచివాడుగా ఉండిపోవాలి. అంతేగాని చెడు నెన్నడూ ఆచరించకూడదు.

278 మందు పుచ్చుకొన్నంత మాత్రాన రోగికి స్వస్థత చేకూరదు. అనుపానమును కూడా అనుసరించు రోగియే త్వరగా ఆరోగ్యవంతు డగును. ఆధ్యాత్మిక సాధనలు వేద జప ధ్యానాదులు జీవత్వ మనెడి రోగానికి మందులై ఉన్నాయి. శీలసంపద యనెడి అనుపానము తోడు లేనిచో, రానిచో మందు నిరుపయోగ మగును.

279 ప్రపంచాన్ని, సంసారాన్ని అతిగా ప్రేమించడము కూడా బంధమే. ఒకనాడు ఈ ప్రేమలన్నీ వ్యక్తికి అనంత దుఃఖాన్ని అందిస్తాయి. ఆనాడు తెలుసుకుంటాము ఇలా దుఃఖించడానికేనా అంతగా ప్రేమించాము అని.

280 వజ్ర మేమిటో తెలియని వానికి వజ్రము లభిస్తే వాడు దానిని అన్యాయముగా పారవేస్తాడు. వజ్రము పేరు మాత్రమే వినినవాడు గాజుముక్కలను వజ్రములని భద్రపరచుకొంటూ వుంటాడు. వజ్రాల వ్యాపారి యగు గురువు నీకు లభించాడా! గాజుముక్కలను గాజుముక్కలుగా త్యజించగలవు. వజ్రములను వజ్రములుగా భద్ర పరచుకోగలవు.

281 ఓ బాటసారీ! మతిచెడిన నీవు రసగుల్లాలు నీ సంచిలో ఉన్నవనే విషయాన్ని మరచి ఆకలికి గడ్డి తింటున్నావా? ఇప్పుడు నీవు చేయవలసింది పదార్థ సేకరణ కాదు. తత్త్వ విచారణ.

282 కలుపు తీసినపుడే మొక్క మలుపు తిరుగుతుంది. ఊక తీసినపుడే ధాన్యం ఉపకరిస్తుంది. అనిత్య వస్తువులకు నీవు దూరమైనపుడే నిత్యవస్తువు నీకు లభిస్తుంది. ప్రపంచాన్ని విస్మరించినపుడే పరమాత్మను స్మరించ గలుగుతావు.

283 చెదపురుగు లాగ క్రోధము చిత్తాన్ని చలింపజేస్తుంది. వివేకాన్ని హరిస్తుంది. విచారాన్ని మరుగుపరుస్తుంది. వ్యామోహాన్ని పెంచుతుంది. కామక్రోధాల నుండి విముక్తు డైనవాడే యతి కాగలడు.

284 మానె దీపాన్ని నిత్య వెలుగుతో నింపుతుంది. సత్యము జీవితాన్ని ప్రకాశవంతము చేస్తుంది. మానె లేని దీపము ఆరిపోక తప్పదు. సత్యము లేని బ్రతుకు చితికి ఆహుతి కాకపోదు.

285 ముత్యానికి విలువే గాని ముత్తెపుచిప్పకు విలువేముంది? మిత్రమా! ఆత్మకు విలువే గాని దేహానికి విలువ ఎలా వస్తుంది? నిత్యమైనది ఆత్మయే. దేహము ఎవరిదైనా అనిత్యమైనదే.

286 ఆశ లేనివాడు భక్తుడు. అట్టివాడే భగవత్ప్రేమకు అర్హుడు. ప్రేమ గలవాడే భగవద్భక్తుడు కాగలడు. ప్రేమ అందిస్తుందే గాని అందుకోదు. ప్రేమకు సేవించడమే తెలుసు. సేవలు అందుకొనుట తెలియదు.

287 కుబుసమును వదులుట వలననే సర్పానికి ఆరోగ్యము, అందము లభిస్తాయి. సాధకుడవైన నీవు కూడ చెడు వాసనలను వదులుట వలననే ఆత్మానందముతో శోభించగలవు.

288 ధైర్యవంతుడే ధర్మాచరణము సాగించగలడు. పిరికివాడు, సోమరిపోతు అధర్మానికి ప్రతిరూపము వంటివాడు. క్షుద్రమైన హృదయ దౌర్బల్యము ఎవ్వరికీ మంచిది కాదు. నీవు ఆత్మవే ననెడి భావమును వదలకుండా పట్టుకో.

289 మందును వైద్యుడు ఇస్తాడు. ఆరోగ్యాన్ని నారాయణుడు ఇస్తాడు. సేవకులను మనం ఎన్నుకుంటాము. స్నేహితులను భగవానుడు ప్రసాదిస్తాడు. ఆహారమును మనం సమకూర్చుకుంటాము. ఆకలిని అచ్యుతుడు అందిస్తాడు. అతడి ప్రమేయం లేకుండా ఏ మంచీ నీకు అందదు.

290 "నేను చెడ్డవాడిని-నాలోని చెడును తొలగించుకోవాలి" అని ఏకరువు పెట్టకు. చెడును తొలగించుకొను ప్రయత్నము కన్నా మంచిని కలిగించుకొను ప్రయత్నమే ఉత్తమమైనది. వెలుతురు రాగానే చీకటి నిలుస్తుందా! మంచి పెరుగుతుంటే చెడు తానంతటదే దూరమవుతుంది.

291 భూమి సారవంతముగా యున్నప్పుడే మొక్కలు పెరుగుట జరుగుతుంది. రాతినేలలో మొక్కలు పెరుగుతాయా? మిత్రమా! హృదయాన్ని నిర్మలంగా, మెత్తగా వుంచినపుడే సుగుణము లనెడి మొక్కలు పెరుగుతాయి. దోషపూరితముగా, కఠినముగా ఉంటే సద్భావాలే కదలవు.

292 శుద్ధమైన దర్పణము నందు నీ ప్రతిబింబము గోచరిస్తుంది. నీ బుద్ధిని కూడా శుద్ధముగా, నిర్మలముగా ఉంచుకో. పరమాత్మ నీవైపు దృష్టిని సారించగనే అతని ప్రతిబింబమును నీ బుద్ధి వ్యక్తపరచే లాగుండాలి. ప్రయత్నించు.

293 తల్లి బిడ్డకు తండ్రిని చూపిస్తుంది. తండ్రి బిడ్డకు గురువును చూపిస్తాడు. గురువు శిష్యునికి పరమాత్మను చూపిస్తాడు. తల్లిదండ్రులు తమ బిడ్డల కొరకే ప్రయత్నాలు సాగిస్తారు. గురువు అందరిని తన బిడ్డలుగా చూసుకొని ఉద్ధరిస్తాడు.

294 తల్లిదండ్రులు ప్రతి జన్మలోను లభిస్తుంటారు. వారి ప్రేమలు తాత్కాలికమే, అవి మనల్ని ఉద్ధరించవు. గురువు ఒకే ఒక్కసారి నీ బ్రతుకులో ప్రవేశిస్తాడు. ఆ తరువాత నీకు జన్మలే కదలవు.

295 కోపము చాలా భయంకరమైనది. అది ఒక్క నిముషమే ఉంటుంది. కానీ అది చేసే గాయం ఎప్పుడు నయమవుతుందో చెప్పలేము. పరమాత్మ ఎదుట సాష్టాంగపడి కోపాన్ని, ఆవేశాన్ని వదిలిపెట్టేయి. ఆవేశము అంతరించిన వ్యక్తిలో సత్యవస్తువు నిత్యమై భాసిస్తుంది.

296 పశువుకు బాహ్యదృష్టియే గాని అంతర్దృష్టి లేదు. మానవుడు కూడా బహిర్దృష్టిలోనే నడిచి, అంతర్దృష్టిని అలవరచుకో లేనపుడు ఇక మనిషికి,పశువుకి తేడా ఏమున్నది.

297 నాలుక ఒక విచిత్రమైన పరికరము. ఒకవిధంగా అది ప్రమాదకరమైన ఆయుధము. మరొక విధంగా ప్రమోదకరమైన సాధనము. కత్తి పండును కోస్తుంది. గొంతును కూడా కోస్తుంది. అలాగే నాలుక గాయాన్ని చేస్తుంది. గాయాన్ని మాన్పుతుంది కూడాను. కత్తి చేసే గాయాలు మానిపోతాయి. నాలుక చేసే గాయాలు మానవు.

298 గాలి లేని చోటనే దీపం నిలుస్తుంది. సంశయాలు లేని హృదయంలోనే భగవంతుడు నిలుస్తాడు. అనుమానము అతి భయంకరమైనది. విశ్వాసంతో జీవించువానికి విశ్వంలో ఏదీ అడ్డు నిలువదు.

299 మంచిచెడులను గూర్చి పలవరిస్తూ, సమాజంలో జరిగే ప్రతి విషయాన్ని, వడిచే ప్రతి సన్నివేశాన్ని ముందువేసుకొని చర్చిస్తూ, న్యాయవాదిలా వాదిస్తూ, న్యాయాధిపతిలా తీర్పుచెబుతూ కాలాన్ని వ్యర్థం చేసుకోవడం శుద్ధ అవివేకం. నీవు వచ్చిన పనిని త్వరగా ముగించుకో.

300 మిత్రమా! సమాజంలో జరిగే మంచిచెడులను విచారించి న్యాయ నిర్ణయంచేసే న్యాయాధిపతి పదవిని చేపట్టావా! అయితే ఒక్క మాట విను. నీలోని చెడును గూర్చి ఆలోచించు. ఇతరులలోని మంచిని గూర్చి ఆలపించు. అప్పుడే నీవు ఉత్తమ న్యాయాధిపతివి అవుతావు.

301 ఆవులో పాలూ ఉన్నాయి, రక్తమూ వుంది. మానవులు క్షీరాన్ని పానము చేస్తున్నారు. దోమలు రక్తాన్ని త్రాగుతున్నాయి. మంచి వారెప్పుడూ మంచినే గ్రహిస్తారు. దుర్జను లెప్పుడూ చెడునే వాంఛిస్తారు.

302 వచ్చిన ఉత్తరాన్ని పుచ్చుకోకపోతే అది పంపిన వానికే చేరుతుంది. చేసిన నిందను అందుకోకపోతే అది నిందించిన వానికే చేరుతుంది. అవగాహనే బ్రతుకుకు ఆనందాన్ని ప్రసాదిస్తుంది.

303 ఒక వ్యక్తి ఉద్యోగములో చేరుతాడు. అతడు చేయవలసిన విధి నిర్ణయింపబడే ఉంటుంది. అలాగే ఈ ప్రపంచ కార్యాలయములో ఉద్యోగిగా ప్రవేశించిన నీవు చేయవలసిన పనులు కొన్ని ఉన్నాయి. పుచ్చుకోవలసిన పైకమూ వుంది. ఇవి విశ్వచట్టాలపై ఆధారపడి ఉన్నాయి. తొందరపడకు. వీటిని ఎవ్వరూ తారుమారు చేయలేరు.

304 ఉద్యోగంలో చేరిన తరువాత బదిలీ తప్పదు. విధినిర్వహణ చక్కగా ఉంటే పెద్ద ఉద్యోగము లభిస్తుంది. పొరపాట్లు జరిగితే క్రిందికి బదిలీ చేయడము జరుగుతుంది. ప్రపంచములో కాలిడిన తరువాత కాష్టానికి ప్రయాణము తప్పదు. పుణ్యకార్యాలు చేస్తే ఉత్తమజన్మ లభిస్తుంది. పాపకార్యాలు చేస్తే అధమజన్మ ప్రాప్తిస్తుంది.

305 సేవ చేయించుకొని జీతమిచ్చే యజమానికి రోజుకు ఎన్నోసార్లు నమస్కరిస్తావు. కానీ ముందే జీవితమనే జీతమిచ్చిన యజమానికి కనీసం ఒకసారైనా నమస్కరించాలని నీ కనిపిస్తున్నదా! కృతజ్ఞత కుంటుపడిన వ్యక్తి పశువు కన్నా గొప్పవాడా?

306 లోకాన్ని బాగుచేయాలని నిర్విరామంగా పలికిన మాటలు లోకానికి ఏమి ఉపకారము చేశాయి? ఇంతవరకు మాట్లాడి సాధించింది ఏమీ లేదు గమని ఇకమీదట పద్ధతి మార్చుకుందామా! ఇకనుండి సాధించిన విషయాన్నే మాట్లా దుదాము.

307 విషయానందము నిత్యానందము కాదు. అపరిపూర్ణమైన వస్తు ప్రపంచము నుండి లభ్యమయ్యే ఆనందము అపరిపూర్ణము గాక పరిపూర్ణ మెలా అవుతుంది? దుఃఖమిశ్రితమైన విషయానందము లన్నీ పరిత్యజించ వలసినవియే గాని పరిగ్రహించ వలసినవి కావు.

308 ఆత్మానందము నిత్యమైన ఆనందము. ఆత్మవైన నీవు ఆనంద స్వరూపమే అయివున్నావు. ఆత్మవైన నీవు అవినాశివి కనుక, ఆత్మానందము కూడా అమృతరూపమే అయివున్నది. ఇది నిర్వికల్పానందము. దీనిని పెంచేవారు లేరు. తగ్గించేవారు లేరు.

309 దయ్యాలను నమ్మినంతగా మానవుడు దేవుడ్ని నమ్మలేక పోతున్నాడు. రాత్రులందు చీకట్లో పయనిస్తే దయ్యాలు వెంబడిస్తాయని భయపడతాడు. కానీ రాత్రింబవళ్ళు తనను అంటిపెట్టుకునే నడుచుచున్న భగవానుని విశ్వసించలేక, చేయరాని పనులుచేసి దయ్యంలా ప్రవర్తిస్తున్నాడు.

310 మానవులు పుడుతారు; పశువులు పుడుతాయి. మానవులు పెరుగుతారు; పశువులూ పెరుగుతాయి. మానవులు పరివర్తన చెందుతారు; పశువులు చెందలేవు. ఇది ఒక్కటే తేడా. ఈ తేడాను మనిషి చూపలేనపుడు ఇక మిగిలే దేమిటి? పశువులూ చస్తాయి; మానవులూ చస్తారు. ఆపైన పశువుకు మనిషికి తేడా ఏమున్నది?

311 పుట్టినప్పుడు బోసినోటితో ఏడుస్తూ పుట్టావు. పోయేటప్పుడు బోసి నోటితో ఏడుస్తూ చస్తావా? ఇక జన్మించినది మొదలు మరణించినంత వరకు నీవు ఈ ప్రపంచంలో చేసిందేమిటి?

312 జంతువులు ఆహారసంపాదన కొరకే హింస చేస్తున్నాయి. కానీ మానవుడు ద్వేషంతో, పగతో హింస నాచరిస్తున్నాడు. ఆహా! ఇదియేనా మానవ జన్మము యొక్క ప్రాశస్త్యము?

313 వైరుధ్యాల మధ్య ప్రకృతి విలయతాండవం చేస్తూ వుంటుంది. మనిషి ఆశించిన దానిని ప్రకృతిలో అందుకోలేడు. తృప్తి, అసంతృప్తి అనునవి దాగుడు మూతల వలె క్రీడిస్తుంటాయి. అసంతృప్తి మనిషిని ఎక్కువగా కదిలిస్తూ ఉంటుంది. దీనికి తరుణోపాయము ఒక్కటే. ప్రతిబింబ రూపమైన జగత్తును విస్మరించి బింబరూపమైన బ్రహ్మమును పట్టుకొనుటయే.

314 ఈ ప్రపంచము పాకశాల కాదు; పాఠశాల. ఇందులో ఆరగించే వస్తువులే కాదు ఉండేది; ఆరాధించేవి కూడా ఉన్నాయి. ఇంద్రియాలకు లొంగినంత

వరకు ప్రపంచము పాకశాలగానే తెలుస్తుంది. ఇంద్రియాలను లొంగదీసుకొన్నారా! ఇది పాఠశాలగా మిగులుతుంది.

315 ఈ ప్రపంచ పాఠశాలలో ప్రతివ్యక్తీ ఒక ఉపాధ్యాయుడే. ప్రతి అనుభవము ఒక పాఠమే. రాత్రింబవళ్ళూ పాఠాలు అందుతూనే ఉంటాయి. ఈ పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయులు మనుష్యులే కాదు. జయాపజయాలు, మానావమానాలు, సుఖదుఃఖాలు అన్నీ బోధకులే.

316 నీటితో తడిసినపుడే భూమి మెత్తబడుతుంది. చక్కని పంటను అందిస్తుంది. కన్నీటితో నిండినపుడే బ్రతుకు తేలిక పడుతుంది. జ్ఞానముతో నిండుతుంది. బ్రతుకుకు కమనీయ బాటను అందించేవి కన్నీళ్లే. వెతలే వెలుగుబాటను చూపే దివిటీలు.

317 అడవిలో చెట్టుపైన కోతి ఉంటుంది. ఆ చెట్టు క్రిందనే ఏనుగులు, పులులు, సింహాలు ఉంటాయి. అంత మాత్రము చేత కోతి యొక్క ఖ్యాతి పెరిగేది లేదు. సింహము యొక్క ఖ్యాతి తరిగేది ఉండదు. కొన్ని పరిస్థితులలో నీతిహీనులే భాగ్యవంతులుగా గోచరిస్తారు. ఈ విషయాన్ని దృష్టిలో నుంచుకొని పరిస్థితులు మారినపుడు మహనీయులు చెదరకూడదు.

318 సంస్కార మనేది ఇతరులు చెబితే వచ్చేది కాదు. అది స్వతహాగా అలవరచుకొన వలసిన ఆత్మనిగ్రహం. శ్రవణం వలననే మనిషి బాగుపడలేడు. ఆచరణ వలన మాత్రమే శోభిస్తాడు.

319 ధనం సుఖం కన్నా ఎక్కువగా దుఃఖాన్నే అందిస్తుంది. ధనాన్ని ఆర్జించడము దుఃఖమే. ఆర్జించిన విత్తాన్ని రక్షించుకోవడము దుఃఖమే. ఈర్ష్యపడే వారి బారినుండి బయటపడటము దుఃఖమే.

320 అదృష్టం కలిసివచ్చినపుడు కొబ్బరికాయలో నీరు చేరినట్లు బ్రతుకు పూర్ణరూపం ధరిస్తుంది. వక్రించినపుడు కరిమ్రింగిన వెలగపండు వలె అంతా బోలుగా ఖాళీయై కూర్చొంటుంది. కలిసివచ్చిన అదృష్టం భగవానుని అనుగ్రహమని భావించాలి. వక్రించిన అదృష్టం పరమాత్మ ప్రసాదమని భావించాలి.

321 భవనము పునాదిపై ఆధారపడి యుండును. ఎన్ని తుఫానులు వచ్చినా, వరదలు పొంగినా భవనాన్ని నిలిపేది పునాదియే. మానవ జీవన సౌధము కూడా ఆధ్యాత్మిక పునాదిపై నిలబడి యుండాలి. అప్పుడే అది అన్ని ఒడిదుడుకులను తట్టుకొని నిలబడగలదు.

322 నీవు ఏపని చేసినా అందులో ఇతరుల మేలు కలిసియున్నదో లేదో ఆలోచించి మరీ ఆచరించు. నీ వ్యక్తిగతమైన సుఖము కొరకై ఇతరులకు బాధలను కలిగించకు. ఇతరుల బాగు లోనే నీ బాగు నిండి యున్నదనెడి సత్యాన్ని విస్మరించకు.

323 సహనముతో ప్రాకిన తీగ శోభాయమానముగా ఉంటుంది. ఓర్పు వహించి జీవితాన్ని నేర్పుగా దిద్దుకుంటే బ్రతుకు కూడా శోభాయమాన మవుతుంది. అవ్యక్తశోభను వ్యక్తమొనర్చుటయే జీవనకళ.

324 ఉత్తమ శీలవంతుడు, అత్యుత్తమ జ్ఞానవంతుడు, అపరిమిత దయానిధియే గురుదేవుడు. గురుదేవుడు అందించు జ్ఞానముతో బ్రతుకులోని బాధలన్నీ తీరిపోతాయి. ఆయన ప్రేమలో బరువులన్నీ దిగిపోతాయి.

325 నేత్రాలు మంచినే వీక్షించాలి. వీనులు మంచినే వినాలి. నాలుక మంచినే మాట్లాడాలి. అప్పుడే నీవు మంచివాడి వవుతావు. మంచి నీలో కదిలితే చాలు. జ్ఞానము నీ కొరకు పొంచి చూస్తూనే ఉంటుంది.

326 పరమాత్మ అధీనములో నడిచే ఈ ప్రకృతి చాలా విచిత్రమైనది. మానవుని జీవితాన్ని మలుపు త్రిప్పుటలో గొప్ప శిల్పి వలె పనిచేయును. రాతిముక్కను శిల్పి విగ్రహముగా మార్చునట్లు, రాటుదేలిన విశ్వాన్ని ప్రకృతి రమణీయంగా తీర్చి దిద్దుతుంది.

327 ఒకే సూర్యుడు నీరు నిండిన కుండలలో ప్రతిబింబించినపుడు అనేక సూర్యులుగా గోచరించును. యథార్థానికి సూర్యుడు ఒక్కడే గాని అనేక సూర్యులు లేనేలేరు. అలాగే ఒకే ఆత్మ అనేక దేహాలలో అనేకముగా కనుపించుచున్నది. విచారించి చూడగా ఆత్మ ఒక్కటియే గాని అన్యము కాదు.

328 భూమిని త్రవ్వి లోనున్న నిధినిక్షేపాలను వెలికితీసినట్లు మానవుడు ఆధ్యాత్మిక సిరిని వెలికితీయవలెను. భూమినందలి మట్టి లాంటిదే మన దేహము కూడా. కానీ అది ఎంత అమూల్యమైన వస్తువును అందించునో తెలియునా! కొన్ని యుగాలుగా ఆ మట్టి మనలను అంటిపెట్టుకొని నడుచుచున్నను, దానిని పరిశీలించాలని, పరీక్షించాలని, అందులోని సత్యాన్ని దర్శించాలని ఆలోచించక పోవడం శోచనీయం.

329 ఏ కార్యములు చేయడం వలన నీవు సిగ్గుతో ముఖము దాచుకొన వలసి వస్తుందో అలాంటి కార్యాలను ఎన్నడూ చేయకు. చేసిన ఏ కార్యాలు స్మృతికి రాగానే హృదయం ఆనందముతో పరవశిస్తుందో అలాంటి కార్యాలనే చేయుము.

330 "నాది" - "నాది కాదు" అను రెండు పదములే బంధమోక్షములకు కారణములు. "నాది" అను భావము చేత మనిషి బద్ధుడవుచున్నాడు. "నాది కాదు" అను భావముచే ముక్తుడవుతున్నాడు.

331 తనలోతాను తృప్తిచెందని మనస్సు బాహ్యములో ఆనందమును పొందద మనునది సత్యదూరమైన విషయము. అసత్యపు టాలోచనలను చేయు అలవాటును మనస్సునకు తగ్గించాలి. ఆత్మానాత్మ వస్తు వివేకమే దీనికి సరియైన దారి.

332 సమదృష్టి అంటే అందరిలో నున్న ఒకే చైతన్యమును దర్శించడమని భావము. భేదదృష్టి ఎన్నడూ కదలకూడదు. మట్టి పాత్రలను అనేక నామములతో పిలిచినా వాటిలో నిండియున్నది మట్టియే నని మనకు బాగా తెలుసు. అలాగే ఈ చరాచర భూతజాలము నందు నిండియున్నది భగవానుడే యని గ్రహించాలి. గుర్తించాలి. దర్శించాలి.

333 తెరపై బొమ్మలు కదులును. తెర ఆధారము. బొమ్మలు ఆధేయము. ఆధేయమైన బొమ్మలు అదృశ్యమైనను ఆధారమగు తెర అగుపించుచునే యుండును. బొమ్మలు చూడ నలవాటు పడినవానిలో సుఖదుఃఖాలు కన్పించును. తెరను దర్శించువానికి శాంతి కలుగును. పరమాత్మ తెర వంటివాడు. ప్రపంచము బొమ్మల స్వరూపము.

334 ఎండమావి అని తెలిసిన వానికి కూడా ఎండమావి అదృశ్యం కావడం లేదు. దృశ్యమున్నది కాని దానిని వెంబడించు దౌర్బల్యము దూరమైనది. అలాగే ఆత్మజ్ఞాని జగత్తును దర్శించును. అయితే అతడికి జగత్తు జగత్తుగా గోచరించదు. జగత్తు బ్రహ్మముగానే తెలియును.

335 భ్రాంతి తొలగితే చాలు. శాంతి నన్వేషించ పనిలేదు. ఆత్మయే శాంతి. దానిని నీవు అంగీకరించలేవు. అలాగని నిరాకరించనూ లేవు. నీకన్నా అన్యమైన దానిని నీవు అంగీకరించగలవు. నీవు గాని దానిని నిరాకరించలేవు. ఆత్మ నీకన్నా వేరు కానందున దాని విషయములో నిర్ణయమూ లేదు. నిషేధమూ లేదు.

336 నీకు ప్రబల శత్రువు నీ మనస్సే. సర్వ అనర్థములకు మనస్సే కారణము. కదిలే మనస్సును కరగనీ, కనుమరుగు కానీ, కాలిపోనీ, తరువాత నీవే వుంటావు. ఆత్మగానే వుంటావు.

337 ఏదీ లేనిచోట అంతా వుంటుంది. శూన్యము కాగలిగితే పూర్ణం అవగత మవుతుంది. నిండిన మనస్సు పండదు. ఎండిన మనస్సు పండుగ గాకపోదు. "అహం" నిండితే ఇహపరాలు మిగలవు. "అహం" తొలగితే "పరం" ఇహం లోనే ఇముడుతుంది.

338 ప్రకృతిలో శోభించు వికసితపుష్పాలు ప్రమోదభరితములు. వినోద చరితములు. అనూహ్య అతులితములు. ఆనంద మిళితములు. మానవునిలో గోచరించు అపూర్వ సద్గుణ పుష్పాలు వికాసయుతములు. విశాల దృక్పథములు. విజ్ఞాన సాధకములు. విశ్రాంతి బోధకములు.

339 మనోభిప్రాయాలను మలినం కాకుండా చూసుకోవడమే అహింస. మాలిన్యం లేని మనుగడను సాగించడమే అహింస. తన జీవన మెలాంటిదో ఇతరుల జీవనము అలాంటిదే నని గ్రహించి తదనుగుణముగ జీవించడమే అహింస. తనను సమస్తములో దర్శించడమే నిజమైన అహింస.

340 సర్వభూతములను తనవలె చూచుకొనుటయే "దయ" అనబడుతుంది. దయగల హృదయమే భగవన్నిలయము. మనస్సు గలవాడు ఆలోచనల నందించును. హృదయము గలవాడు దయను చిందించును. హృదయము భగవానుని మందిరము. మందిరములో భగవానుడు ఉండును. హృదయము అనెడి పదములో మధ్యనున్న రెండు అక్షరములు "దయ"గా వున్నదని మరచిపోకు.

341 "ఓర్పు" యనునది అత్యుత్తమమైన దైవగుణము. ఇతరులకు తీర్పు నొసంగునపుడు అందరూ ఓర్పుగానే కనుపిస్తారు. తమ జీవితములో మార్పును ఇతరులు సూచించగనే ఓర్పు నశించును. తనకు ఓదార్పు గలిగేదే నిజమైన ఓర్పు. ద్వేషాగ్నిని ఆర్పు ఏకైక సాధనమే ఓర్పు. అసూయావ్యాధిని మాన్పు దివ్యౌషధము ఓర్పు.

342 మోక్షగుడి తలుపులు తీయుటకు తపస్సే తాళంచెవియై ఉన్నది. నిరంతర తపోభ్యాసముచే మనస్సులో ప్రశాంతత ఏర్పడును. ఇంద్రియ కల్లోలములు ఆగును. హృదయములో శాంతి నిండును.

343 మనస్సులో సంకల్పముల సంఖ్యను తగ్గించాలి. ఆలోచనా ప్రవాహమును ఆపాలి. గతాన్ని గూర్చిన ఆవేదన, భవిష్యత్తును గూర్చిన ఆందోళన దూరం చేసి, వర్తమానంలో ఆవేశము లేకుండా యజ్ఞభావంతో జీవించాలి.

344 వాసనలను ప్రక్షాళనం చేయాలి. వాసనలు క్షాళనం కావలె నన్నచో ఆసక్తి లేకుండా కర్మల నాచరించాలి. కర్మఫలితాన్ని భగవత్ప్రసాదముగా భావించాలి. సుఖదుఃఖముల యందు సమస్థితి కలిగి యుండాలి. యజ్ఞభావంలో కర్మల నాచరించడం అలవరచుకోవాలి.

345 దానగుణ మనునది మనిషి ఆంతరంగిక జీవనశోభను తెలుపు దివ్యగుణము. తనకున్న దానిని బట్టి గాక, తాను ఇతరులకు అందించుటను బట్టి వ్యక్తి ధనవంతుడగును.

346 నావ నడచుటకు నీరే కావాలి. ఆధ్యాత్మిక చింతనాపరుడు శీల వంతుడయ్యే ఉండాలి. కొయ్య మండుటకు అగ్ని అవసరమైనట్లు, తాత్త్విక జీవన కాంతికి శీలము అతిముఖ్యమై యున్నది. సాధకునిలో దీప్తిమంతంగా జ్వలించే సృజనాత్మక శక్తి శీలమే.

347 సంపద కాలములో కదులుతుంది. కాలములో కలిగిన సంపద కాలములో అంతరించకపోదు. కాలపరిధిలో అడుగుబెట్టని సంపదయే మానవునికి పూర్ణానందమును ప్రసాదించగలదు. భగవత్స్మరణయే నిజమైన సంపద.

348 ఆకలిగొన్నవాని క్షుద్బాధ తీర్చవలసిన అవసరము ఎంతైనా వుంది. అన్నదానమనేది అన్నార్తులగు వారి ఆక్రందనలను తొలగించేదై ఉండాలిగాని, అసమర్థులను తయారుజేసే వ్యవస్థగా మారకూడదు. అపాత్రదానము హానికరమే గాకుండా ప్రమాదభరితమైనది కూడా.

349 శాంతిని పొందుతావా? అయితే ఒక్కటే మార్గం. కోరికలను శాంతింపజేయి. అంతే. నిస్తరంగ జలధివలె నిలిచియున్న శాంతిసాగరములో మునక వేసి ప్రశాంతిగా మారిపో. అశాంతి హస్తాల నుండి జారిపో. మానవత్వమును అధిగమించి దైవత్వములో వెలిగిపో. ఆప్తకాముడుగా నిలిచిపో.

350 ఇతరులు మనపై జూపు కరుణ, సానుభూతి మతాబుల వంటివి. స్థిరముగా నిలువవు. ఒకవేళ స్థిరంగా నిలవాలంటే వారి కనుగుణ్యముగా ప్రవర్తించి అధర్మంగా చరించాలి. కనుక జనస్తుతిని ఉపేక్షించినచో సాధకుడు ప్రశాంతతతో ధర్మయుతంగా జీవించగలడు.

351 మనస్సులో ఉదాసీనత చోటు చేసుకోవాలి. మనస్సులోని సంకల్పాలను మనం చూస్తున్నాము. గనుక మనము మనస్సు కన్నా భిన్నమైనవారము. మనస్సులో కలిగే సంకల్పాలను, ఉద్రేకాలను సాక్షిగా వీక్షించడముచేత ఉదాసీనత కలుగుతుంది.

352 ప్రేమనేత్రాలకు దోషాలు కనుపించవు. ప్రేమరాజ్యంలో ద్వేషానికి, ద్రోహానికి, మోహానికి, మోసానికి తావు లేదు. ప్రేమ ఎంతటి కష్టాన్నయినా సుఖంగా మార్చుకుంటుంది.

353 చూస్తే బాధలేదు. రుచి చూస్తేనే బాధ. కరెంటును చూస్తే బాధలేదు. తాకితేనే బాధ. ప్రపంచములో జీవించడము బాధ కాదు. ప్రపంచములో రమిస్తేనే యాతన.

354 అద్దము మురికిచే నిండినపుడు ప్రతిబింబము గోచరించదు. దర్పణము పైనున్న మాలిన్యమును తొలగించగనే, ప్రతిబింబము గోచరిస్తుంది. తపోధ్యానాదుల ద్వారా మనోమాలిన్యము తొలగించబడగనే ధ్యానస్థితిలో ఆత్మానుభవము కలుగుతుంది.

355 కోరికలకు అంతమనేది ఉండదు. తీర్చుతున్నకొద్ది వేయినాల్కలను చాచి ఆక్రోశిస్తూనే ఉంటుంది. కారాగారములో యున్న వాడు శారీరకంగా ఖైది. కోరికల మధ్య నున్నవాడు మానసిక ఖైది. కోరికలు మానవుని పిచ్చివాడ్నిగా చేసి వస్తు ప్రపంచము చుట్టూ పరిభ్రమించేలా చేస్తాయి.

356 అత్తరు సుగంధాలను అలదినా, వికసిత పుష్పములతో నింపినా శవదర్శనం ఎవ్వరికైననూ అవాంఛనీయమే. అప్రియమే. అలాగే దేహసౌష్ఠవము, సౌందర్యము ఎంతగా భాసించినను శీలము లేని వ్యక్తి యొక్క బాహ్య సౌందర్యమంతయును శవసౌందర్యము లాంటిదే. ఆధ్యాత్మిక సాధకుడు శీలవంతుడై ఉండాలి.

357 తానెవరో తెలుసుకొని తరించేందుకు మానవుడు భూతలం పై కాలుమోపాడు. తన బ్రతుకుకు కమనీయ బాటను నిర్మించుకొను మహాకార్యములో తన ప్రక్కవాని బాటను సరిచేయుట కూడా బాధ్యతయే నని గుర్తెరిగి జీవించాలి.

358 జ్ఞాన మనగా ఆత్మజ్ఞాన మేననియు, సంపద యనగా సుగుణ సంపదయే ననియు,శక్తి యనగా మనోశక్తియే ననియు, కీర్తిపుణ్యము లనగా పదుగురు కొరకు ఆరాధనాభావంతో ఆచరించబడు సేవా కార్యము లనియు మానవుడు గుర్తెరిగి, వాటిని పొందుటకు ప్రసాద మనస్తత్వముతో అహోరాత్రాలు కృషి సాగించి ఫలప్రదుడు కావలెను.

359 రేపటి కార్యమును నేడే పూర్తిచేసుకొను అలవాటును కలిగి యుండాలి. వెళ్ళిన కాలము తిరిగివచ్చే ప్రసక్తిలేదు. బుద్ధిహీనుడు చివరిదశలో చేసేది బుద్ధిమంతుడు తొలిదశలోనే చేస్తాడు.

360 సైనికుడు రహస్యప్రదేశమున దాగి, ఆ మార్గమునకు వచ్చు శత్రువులను చంపుతూ తాను భద్రతలోనే యుండులాగున, ధ్యానయోగి సదా ఆత్మస్థితుడై మనోఫలకముపై విజృంభించు కామక్రోధాది శత్రువులను విచారణ ఖడ్గముచే ఖండించి, మరల ఆత్మయందే దృష్టి నుంచవలెను.

361 మనసే మనిషి గనుక మనస్సును ఆరోగ్యముగా తయారు చేసుకోవడ మంటే మనల్ని, మన భవిష్యత్తును తీర్చిదిద్దుకోవడమని భావము. ప్రాపంచిక వ్యామోహాలకు లోనైతే పశుప్రాయులవుతాము. అనంతుడైన భగవంతుని గూర్చి చింతిస్తే భగవంతుడే అవుతాము.

362 ప్రపంచములో సుఖదుఃఖాలు లేవు. అవి మానవుని మనస్సులో కదిలిన కల్లోల పవనాలు. శాంతికై ప్రపంచాన్ని అనుసరించ వవసరము లేదు. అలాగని దూరంగాను వెళ్ళనవసరం లేదు. దృష్టి మారితే చాలు. జ్ఞానం కలిగితే చాలు.

363 మనస్సు నుండి బయలుదేరు సంకల్పాలు ఋజుమార్గంలో ఉండులాగున చూడవలెను. సద్గ్రంథపఠనము, మహాత్ముల జీవితచరిత్రలను అధ్యయనము చేయుట, సత్యము, ప్రేమ, దయ, శాంతి, బ్రహ్మచర్యాది సద్భావములను చింతించుట వలన, ఆచరించుట వలన సంకల్పాలను మార్పు చేయవలెను.

364 తనకు నీరు పోసి పెంచిన వానిని ప్రేమించి, తన కొమ్మలను నరికిన వానిని చెట్టు ద్వేషించదు. ఫలపుష్పాదులను అందరికీ సమానముగా అందిస్తుంది. నిజమైన సాధకుడు వృక్షము కన్నా ఎక్కువగా సహనశీలుడై ఉండాలి.

365 ఆశ లణగిన చోట ప్రేమ స్ఫురించును. సంగము క్షీణించిన చోట ప్రేమ అంకురించును. స్వార్థము పతనమైన చోట ప్రేమ మొక్కయై పెరుగును. అహంకార మదృశ్యమైన చోట ప్రేమ చెట్టుగా నిలుచును. కాఠిన్యము కరిగిన చోట ప్రేమ పూత వేయును. మోసము మరుగైన చోట ప్రేమ కాయ గాచును. అసత్యము అంతమైన చోట ప్రేమ ఫలించును. అదియే ప్రేమ అందించు త్యాగఫలము. అమృత ఫలము. త్యాగామృత ఫలము.

366 అమాయకంగా ఆడుకొంటున్న పసిబాలుని నీవు కొట్టి హింసించి బాధించవచ్చు. శైశవ మందున్న ఆ బాలుడు నిన్ను ఎదిరించి బాధించలేక పోవచ్చు. కాని అతని ఏడుపును విన్న ఆ బిడ్డ తండ్రి నిన్ను ఊరకే వదలి వేయునా? బిడ్డను నీవు బాధించిన దానికన్నా ఎక్కువగా నిన్ను బాధించును.

నిజమైన సాధుపురుషులు ఏ పాపపుణ్యాము లెరుగక జీవించే పసిబిడ్డల వంటివారు. వారి మనోక్లేశమునకు నీవు కారణమైనచో వారి సాధుత్వము నిన్ను ఎదిరించలేక పోవచ్చు. సర్వమును త్యజించి తల్లిదండ్రులను సైతము పరిత్యజించి, జగన్నాథునే తండ్రిగా భావించి, గాలిలా పవిత్రమై, నీటిలా పరిశుద్ధమై చరించే మహాపురుషులకు కల్గిన మనస్తాపమును గాంచి దీనదయాళుడైన భగవానుడు ఊరకుండునా? అగ్నిని ఆలింగనము చేసికొన్న వానికి ఎలాంటి దుర్గతి ప్రాప్తించునో, మహాత్ములను బాధించువారికి అలాంటి అధోగతియే సంప్రాప్తించును.

367 తరంగము లేచుటకు సాగరము కారణము. సంకల్ప ముదయించుటకు చైతన్యము కారణము. అలజడి అలలదే గాని అంబోధికి సంబంధించినది కాదు. ఆవేదన సంకల్పములదే గాని చైతన్యమునకు సంబంధించినది కాదు.

368 ధ్యాన మనేది మనస్సుతో చేయు కర్మ కాదు. మనోవృత్తి అంతకన్నా కాదు. మనస్సులో నడిచే సకల కర్మలను, వృత్తులను అవలోకించుటయే. ధ్యాత ధ్యేయము లనేకము చేసి చూపునది అట్టి అవలోకనయే. అదియే లోచూపు. లోపములను రూపుమాపు లోచూపు. శోకములను బాపు లోతుచూపు.

369 ఆకలిగా ఉందని అరటిపండుతో పాటు తొక్కను కూడా భుజించలేము. దాహ మున్నంత మాత్రాన బురదనీటిని పానం చేయుటకు ఎవ్వరూ ఇచ్చగించరు. అలా చేయడము సముచితము కాదని, ఆరోగ్యప్రదం కాదని మనబుద్ధియే మనకు తెలుపును. స్థూల విషయములను, వస్తువులను పరిశీలించినట్లే, సూక్ష్మమైన జీవిత విలువలను గూర్చి ఆలోచించ గలిగితే ఈ ప్రపంచములో మనమేమిటో బోధపడక పోదు. ఆస్తిపాస్తులు, భార్యాపుత్రాదులు, బంధుమిత్రాదులు, వస్తువిషయాదులు మన చుట్టూ పరిభ్రమించునట్లే గోచరించి ఒక క్షణాన మోసగించి దూరమగును. ప్రతిమనిషి ఈ సత్యాన్ని గుర్తించాలి, గ్రహించాలి. ప్రపంచములో జీవిస్తూనే యుండాలి. అందరినీ ప్రేమిస్తూనే బ్రతకాలి. కానీ అవన్నియు శాశ్వతమనే భావనకు మనస్సులో చోటివ్వకూడదు. ఏది ఉండినా, ఏది ఊడినా సంతోషంగా జీవించగలిగి యుండాలి. ఇదియే అనుష్ఠాన వేదాంతము.

370 అజ్ఞానంతో ఉన్నావా? అధైర్యపడకు. జ్ఞానసముపార్జన చేయు అవకాశము నీకున్నది. బలహీనుడవా? భయపడకు. బలవంతుడయ్యే అవకాశము నీకున్నది.

చెడ్డవాడివా? చికాకుపడకు. మంచివాడవయ్యే మార్గము నీకున్నది. నాస్తికుడివా? కలత చెందకు. నీవు గ్రహించుకొని జీవించేందుకు ఆస్తికత్వ మున్నది. చింతించవలసిం దేమీ లేదు. చేయవలసింది చింత కాదు. చింతన.

371 పల్లానికి ప్రవహించడము నీటికి సహజలక్షణము. పోసిన చోట నిలువక నీరు పల్లానికి ప్రవహిస్తుంది. అదే ఒక పాత్రలో పోసినపుడు కదలకుండా వుంటుంది. గట్టి ఆవరణ మధ్యనే నీటిని ఆపగలము. మనఃసంకల్పాలు నీటివలె ప్రాపంచిక విషయాల వైపు నడుస్తుంటాయి. వాటిని ఆపడం మనవల్ల కాదు. భగవన్నామ స్మరణమనే ఆవరణను ఏర్పాటు చేసినచో మనస్సు కదలక మెదలక పడియుండును. మనోజయమునకు నామస్మరణ దివ్యాస్త్రము.

372 జీవిత గమ్యము మోక్షమా? అయితే మోక్ష మెవరికి? పొందేది ఎవరు? బాగా ఆలోచించు. ప్రత్యేకముగా పొందదగిన దేమున్నది? ఉన్న సత్పదార్థము సదా ఏకమై, ఏకంగానే యున్నది. దానిని పొందడ మేమిటి? అదే అర్థం చేసుకోవాలి. సత్యము స్వప్రకాశమై యున్నది. ఇంతవరకు మనము అసత్యాన్ని సత్యంగా భావించాము. భాషించాము. అసత్యమైన సర్పాన్ని సత్యమని భావించాము. ఈ వైఖరిలో మార్పువస్తే చాలు. సర్పము అసత్యమని అర్థమయితే చాలు. ఇక ఉన్నది ఏదో అది రజ్జువే గాని మరొక టయ్యేందుకు వీలులేదు.

373 మానవ జీవనకాలము అతి స్వల్పము. అర్ధ శతాబ్ద కాలములో తనలో పశు స్వభావాన్ని మానవుడు అమితంగా పెంచుకుంటున్నాడు. హృదయాన్ని దాటి మనస్సు పెరిగేలా చేశాడు. ఆత్మభాస్కరుడైన తాను అజ్ఞాన గ్రహణము ద్వారా కాంతిహీను డగుచున్నాడు. బలహీనతలను పారద్రోలు. సత్యాన్ని సమీపించు. **“అహం బ్రహ్మాస్మి”** అని గర్జించు. **“సర్వం ఖల్విదం బ్రహ్మ”** యని ప్రవచించు.

374 ఎలాంటి విత్తనమును నాటుదుమో అలాంటి ఫలము ననుభవించెదము. ఎలాంటి కర్మ నాచరింతుమో అలాంటి ఫలితమునే పొందుదుము.

375 శైశవ బాలుడు అజ్ఞానముచే మాలిన్యములో దొర్లుచుండును. బాల్యదశకు చేరగానే, తాను మలినముల నంటడు. మురికిని ముట్టడు. అలాగే అజ్ఞానాంధకారములో పరిభ్రమించు మానవులు అజ్ఞాన శిశువువలె ప్రాపంచిక విషయ భోగక్రీడలో రమించుచుందురు. జ్ఞానము కలుగగనే విషయభోగాలు విషతుల్యములని గ్రహింతురు.

376 మోక్షప్రియా! నీవు వెతుకుతున్నది నిన్నే. వెతకడం ఆపు! వెతికే దెవరో ఆలోచించు. వెతలన్నీ తీరిపోతాయి. వెలుగులు విరబూస్తాయి.

377 తియ్యని పాలకోసం పరితపిస్తూ బిడ్డ తల్లి పాలిండ్లను తడుమునట్లు ఆత్మానందం కోసం పరితపిస్తూ సాధకుడు విగ్రహాన్ని సమీపించాలి. తల్లి తప్పక పాలిస్తుంది. జగత్పిత తప్పక నిన్ను పాలిస్తాడు.

378 గురుదేవుని కోపాన్ని భావించి భయపడకు. ఆయన ప్రేమని సంభావించి భయపడు. గురువు నన్ను ఇంతగా ప్రేమిస్తున్నాడు. నాలో దోషాలు దొర్లితే గురుప్రేమ నాకు దూరమౌతుందేమో అని భయపడు.

379 ఆలయాన్ని ఎవరైనా, ఎప్పుడైనా చేరగలరు. భక్తితో అచ్యుతుని అర్చించ గలిగిన వారే ఆపదల నుండి విడిపడగలరు. ఆనందాన్ని అనుభవించగలరు.

380 నింగినున్న సూర్యుడు నీటనున్న పద్మాన్ని వికసింప చేస్తాడు. నీరు ఇంకిపోతే ఆ సూర్యుడే పద్మాన్ని వాడిపోయేలా చేస్తున్నాడు. హృదయంలో భక్తి జలముంటే జ్ఞానపద్మాన్ని గురువు వికసింప చేయగలడు.

381 నీరున్న చోట నాచు కూడా ఉంటుంది. నాచును తొలగించి నీటిని స్వీకరించాలి. అలాగే మంచి ఉన్నచోటే చెడు కూడా గోచరించవచ్చు. స్వీకరించాల్సింది మంచినే గాని చెడును కాదు.

382 జీవనది నిత్యప్రవాహంతో శోభిస్తుంది. అలా కానివి వర్షాల్లో శోభిస్తాయి. వర్షాకాలం పోగానే ఎండిపోతాయి. ఎవరి హృదయంలో సదా ప్రేమజలం ప్రవహిస్తూ ఉంటుందో వారు నిత్యయుక్తులై, భక్తులై ఉంటారు. కేవలం ప్రవచన సమయాల్లో మాత్రమే భక్తులగు వారు ప్రవచనం ముగియగనే సామాన్యులుగా మిగిలిపోతారు.

383 జీవితము ఒక క్రీడారంగము. జీవన మొక చక్కని క్రీడ. ఆటలో ఉన్నట్లే జీవితంలో కూడా ఆవేశాలు, పోటీలు, ఆందోళనలు, అపార్థాలు ఉంటాయి. అవి అలా ఉండటం తప్పుకాదు. అది క్రీడ అని మనం గుర్తించలేకపోవడం పొరపాటు.

384 హృదయాన్ని పవిత్రంగా ఉంచే ప్రయత్నంలో ఒక్కొక్కసారి భగవంతుడే మనసుకు బాధను కల్పిస్తాడు. జాగ్రత్త! అలాంటి క్లిష్టపరిస్థితుల్లో బాధలను దూరం చేయమని పరమాత్మను ప్రార్థించకు. బాధలను భరించే శక్తి నివ్వమని పరితపించు. చాలు.

385 మార్పులు సంభవించాయని, పరిస్థితులు మారిపోయాయని దుఃఖిస్తా వెందుకు? భోంచేయగానే బల్లపై నున్న భోజన పదార్థాలు తొలగించబడలేదా? వాటిలో ఎంత రుచయినా ఉండొచ్చు. తృప్తిగా భుజించిన తరువాత వాటి అవసర మేముంది? నీవు అనుభవించిన వాటిని పరమాత్మ దూరం చేస్తే దుఃఖిస్తా వెందుకు? పాతవాటి స్థానంలో క్రొత్తవి వస్తాయని నీకు తెలియదా? రేపు రాబోయేవి నేటి కన్నా బాగుంటాయి.

386 ఎవరిని ఎప్పుడు కలుస్తామో మనకు తెలియదు. అది మన చేతిలోని పని కాదు. సంయోగాల వియోగాల విషయంలో మనం నిస్సహాయులం. ఈ రెండూ పరమాత్మ చేతిలోనివే. కలిసే వాటిని గాక కలిపేవాడిని చూడటం నేర్చుకోవాలి. విడిపోయే వారిని గాక విడదీసే వానిని దర్శించడం అలవరచుకోవాలి.

387 మిత్రమా! భగవానుని తెలుసుకోవాలని యత్నిస్తువా? ముందుగా భగవంతుడు కానిదేదో తెలుసుకొనేందుకు ప్రయత్నించు. భగవంతుడు కానిదంటూ లేదని నీకు తెలుస్తుంది. అప్పుడు ఉన్నదంతా భగవంతుడే యని నీకు అర్థమవుతుంది.

388 ఈ ప్రపంచమనే గృహంలో ఎంతకాలం నీవు ఉండగలవు? ఇది నీ స్వస్థానము కాదు. నీవు కేవలం బాటసారివి మాత్రమే. ఈ సత్యాన్ని ఏ క్షణానా మరువకు.

389 నది ఎంత పెద్దదైనా, సుడులు తిరుగుతూ ప్రవహిస్తున్నా ఏమి జరిగింది? రాజు నదిపై వంతెన నిర్మించగనే ఆ గొప్ప నదిని చీమ కూడా దాటిపోగలదు. జీవనది ఎలాగైనా ప్రవహించనీ. వారధిని నిర్మించేందుకు పార్థసారథి యున్నాడు. నీవు హాయిగా దాటిపోగలవు.

390 మండుటెండలో పయనించే వానికే చెట్టునీడ యొక్క విలువ తెలుస్తుంది. బాధల బ్రతుకును సాగించే వారికే గురుబోధ అవగత మవుతుంది.

391 తనను ఖండించిన గొడ్డలికి సువాసన నందిస్తుంది చందనవృక్షం. తనను హింసించిన వారికి ప్రేమను పంచుతుంది సాధుహృదయం.

392 పెద్దతనాన్ని ప్రదర్శించే ప్రయత్నములో పిన్నవారి లాగ ప్రవర్తించ కూడదు.

393 నీరులేని చోట పడవ చరించదు. గురుభక్తి లేని వానికి జ్ఞానం స్ఫురించదు.

394 విషపూరితమైన పాము తలపై వసించినా మణి తన వైభవాన్ని కోల్పోయినదా? సోదరా! మనం చెడ్డవారి మధ్య ఉన్నంత మాత్రాన మన మంచిని దూరం చేసుకోనవసరం లేదు.

395 రోగి ఎన్నో తినాలంటాడు. కానీ వైద్యుడు అంగీకరించడు. అంతమాత్రాన వైద్యుని వదలిపెట్టడమేనా? మరి ఆరోగ్యం? భోగి ఎన్నో అనుభవించాలని ఉంటాడు. ఏదేదో ఆశిస్తాడు. కానీ గురువు వాటిని అంగీకరించడు. అలాగని గురువును త్యజిస్తే జ్ఞానమెలా లభిస్తుంది?

396 పరీక్ష బంగారానికే గాని ఇనుపముక్కకు కాదు. బంగారుబ్రతుకును వాంఛించినపుడు పరీక్షలు ఉండకపోతాయా? నెగ్గి నిలబడాలి గాని తలవంచి పారిపోకూడదు.

397 ముఖంలో సంతాపాల ముడతలు, మనసులో సమస్యల మడతలు ఉన్నంత వరకు నీకు శాంతి లేదు. రాదు. నీ చిత్తము పరమాత్మలో సేద తీర్చుకోగానే ముడత లుండవు. మడతలు మిగలవు.

398 తల్లిగర్భంలో పవళించియున్న జీవుని కాలం బలవంతంగా బహిర్గత మొనర్చినది. బయటపడిన జీవుని కేశములను పట్టుకొని యముడు లాగికొని పోవుచున్నాడు. ఈ మధ్యలో సత్యమును గాంచలేని జీవుడు విద్య, వివాహము, సంతానము, షష్టిపూర్తి యని పలవరిస్తున్నాడు.

399 మృత్యువు జీవనంలో మార్పే గాని జీవితానికి ముగింపు కాదు. ఈ సత్యం మనకు తెలియదు. తెలియనిది భయాన్ని కల్గించడం సహజమే.

400 గంగాస్నానము పాపాన్ని హరిస్తుంది. వెన్నెల తాపాన్ని పోగొడుతుంది. కల్పవృక్షము దైన్యాన్ని నశింపజేస్తుంది. పాపాన్ని, తాపాన్ని, దైన్యాన్ని ఈ మూడింటిని సాధుదర్శనము హరిస్తుంది.

401 ఉదయాస్తమయాలలో సూర్యుడు అరుణకాంతులనే ప్రసరింప జేస్తున్నాడు. సంపదలలో, ఆపదలలో ఒకే విధంగా ప్రవర్తించువారు సూర్యుని వలె జ్ఞానప్రకాశంతో శోభిస్తారు.

402 సత్సంగము వలన దుర్జనులు సజ్జను లవుతారు. దుస్సంగము వలన సజ్జనులు దుర్జనులు కారు. పుష్పముల వలన భూమి సుగంధభరిత మగును. పుష్పాలు మట్టివాసనను గ్రహింపవు.

403 బాధ్యతలను విస్మరించు వానిని భగవానుడు ఇష్టపడడు. 'అంతా నీ భారమే, వని పలికి కూర్చునే సోమరి పరమాత్మకు దూరమే. 'నాదేమీ లేదు' అని నిరంతరము శ్రమ తెలియక పరిశ్రమించువాడే పరమాత్మకు ప్రియుడు.

404 సాధకుడు సంభాషణలో సావధానచిత్తుడై ఉండాలి. పలుకు ధైర్యంగా వుండాలి. ఆ ధైర్యం వెనుక అహంకారము చోటుచేసుకోకూడదు; ఆత్మస్థైర్యం నిండి వుండాలి.

405 సాధన కర్మరూపంగా తెలిసినను వాస్తవానికి భావరూపమే. భావరూపమైన సాధనకు శరణాగతియే పూర్ణాహుతి. శరణాగతి జరిగితే కర్మ లేదు; కర్త లేడు. మరణగతి తెలియని స్మరణస్థితియే శరణాగతి.

406 గతి తెలిసి, మతి నిలిపి, చితి రగిలేలోగా పతిని దర్శించు; కరుణను విస్మరించకు; తరుణము మించనీకు; ప్రయత్నించు.

407 సాధకుడు సత్యసంధుడై యుండాలి. మాట నిలిచినపుడే మనిషి నిలుస్తాడు. మాట పడితే మనిషి పతనమౌతాడు.

408 చేయ గలిగితేనే చెప్పు; చెప్పిన దానిని చేసి చూపించు.

409 సాధకులైన వారంతా ప్రారంభములో అనేక బాధలతో జీవనగాథలను ఆరంభించినవారే. కృషిలో పండి ఋషులయ్యారు. ఆ తర్వాత వారి అవసరాలన్నీ పరమాత్మే తీర్చాడు.

410 నీవు సాధకుడవు. సంకుచితమైన స్వభావాన్ని త్యజించి దివ్యత్వాన్ని సాధించు. స్వర్గనరకా లిక్కడే వున్నాయి. నేను చేస్తున్నాననే భావన కదలగానే నరకం ఎదుట నిలుస్తుంది. చేయించే వాడున్నాడని అర్థంకాగానే స్వర్గం నీముందు కనిపిస్తుంది.

411 సాధకుడు సదా అంతర్ముఖుడయ్యే ప్రయత్నం వదలకూడదు. మందులు రోగికి ఉపయోగపడినా రోగాన్ని, రోగియే వయం చేసుకోవాలి. బోధలు, బోధకులు మార్గాన్ని దర్శింపజేయగలరు. కానీ గమించవలసినది సాధకుడే!

412 వదిలే వాటిని విదిలించుకో. వదలనిది ఏదో తెలిసి తగిలించుకో. తరించే ముందు తారసిల్లేవన్నీ తగిలింపులే. ఉద్ధరింపబడే సమయ మాసన్న మైనపుడు ఊడేవన్నీ ఊరేగింపులే.

413 గాలి లేని చోటనే దీపం నిలుస్తుంది. సంశయాలు లేని హృదయం లోనే భగవంతుడు నిలుస్తాడు. అనుమానం అతి భయంకరమైనది. విశ్వాసంతో జీవించు వానికి విశ్వంలో ఏదీ అడ్డు నిలువదు.

414 పరమాత్మ నీకు మిత్రుడు కానిచో అన్నిచోట్ల నీకు శత్రువులే అగుపిస్తారు. వెలుగున్నచోట చీకట్లు లేనట్లు, ప్రేమున్న చోట ద్వేషాలు అంకురించవు. ప్రేమ హృదయగతం; సంశయాలు బుద్ధిగతం.

415 సత్త్వగుణము వృద్ధి చెందితే వ్యక్తిలో సౌకుమార్యం జనిస్తుంది. సున్నితత్వం పెరుగుతుంది. నమ్రత పెనవేసుకుంటుంది. నాణ్యత గోచరిస్తుంది. బ్రతుకులో మాధుర్యాన్ని పెంచుతుంది.

416 మనిషి రాగానే చల్లగా చూడాలి; మెల్లగా పలకరించాలి. ఎవరు ముందు పలకరించాలి అని ఆలోచించటం తప్పు. నీ బ్రతుకులో తియ్యదనం రావాలంటే, కావాలంటే నీవే మాట్లాడాలి. పూర్వభాషియే మధురభాషి అని మరువకూడదు.

417 తిరిగి చూడని నడకను నేర్చుకో; నవ్వేనోరు మూతపడే వరకు నవ్వటం అలవరచుకో!

418 అరగని రూపం, ఆరని దీపం ఆంతర్యంలో దర్శింపబడటానికే దేహమనెడి పరికరం ఉపయోగపడాలి. అనువు గానిచో తనువు నెందుకు పెంచినట్లు?

419 నీవు ఇతరులకు చేసిన మేలును, ఇతరులు నీకు చేసిన కీడును మరచిపో. అలాగే ఇతరులు నీకు చేసిన మేలును జ్ఞాపక ముంచుకొని కృతజ్ఞతతో జీవించు. నీవు ఇతరులకు చేసిన కీడును స్మృతి యందుంచుకొని పశ్చాత్తాపం చెంది బ్రతుకును కొనసాగించు.

420 బిడ్డ తన చేతిని తల్లికి అందించి నిర్భయంగా నడిచిపోతుంది. మనం కూడా మన చేతిని భగవానునికి అందించి నడువటానికి ప్రయత్నించాలి.

421 ప్రారబ్ధాధీనంగా సంక్రమించిన శరీరాన్ని అలా వుండనీయాలి; దేహభ్రాంతి కదలకుండా చూసుకోవాలి. మనచేతి గడియారము చెడిపోతే సరి చేసుకుంటాం. అది చెడగానే మనం చెడిపోలేదు. గడియారం మనది. మనం గడియారం కాదు. శరీరం కూడా అంతే!

422 సంస్కార మనేది ఇతరులు చెబితే వచ్చేది కాదు; స్వతహాగా అలవరచుకొన వలసినది. శ్రవణం వలననే మనిషి బాగుపడలేడు. ఆచరణ వలన మాత్రమే శోభిస్తాడు.

423 నిన్ను నీవు చూసుకో గలిగితే ప్రపంచం లేదు. నిన్ను నీవు మరచిపోతే ఉన్నదంతా ప్రపంచమే!

424 నడిచే నావ లెన్నయినా రేవుదీప మొక్కటే. కదిలే రూపా లెన్నయినా జ్ఞానదీప మొక్కటే.

425 బ్రతుకుకు గండిపడకుండా చూసుకో. భగవానుని అండ చెడకుండా కాచుకో. ఇదియే సముజ్జ్వల జీవన సందడియని, సర్వమును సమకూర్చెడి శాంతి అంగడి యని మరచిపోకు.

426 ఆడు.......కాని అలసిపోకు. క్రీడించు.......కాని చిక్కిపోకు. గెలువు.... కానీ అది నీ శక్తిఅని గర్వించకు. ఓడిపో......కాని అది ప్రసాదమని భావించు.

427 మానవునికి నేడున్నది రేపుంటుందని చెప్పలేము. నేటిని వినియోగించు కున్నవాడే మేటిగా నిలుస్తాడు. సాటిలేని వాడనిపించుకుంటాడు. నేటిని పాడు చేసుకుంటే అన్యాయంగా ఏటికి ఆహుతి అవుతాడు.

428 నీవు చేయవలసిన కర్మ నీ కొరకు ఎదురు చూచునపుడు దానిని నీవు విస్మరించలేవు. విసర్జించలేవు. ఇక్కడ నీవు చేయదగినది కర్మను వదులుట కాదు. నాటకంలో నటుడు తన పాత్రను పోషించునట్లు ఆసక్తి లేకుండా కర్మ నాచరించుటయే.

429 బ్రతుకులోని సంపదలన్నీ నీటిబిందువులే యని మరువకు. కాల పవనాలు వీచగానే కనుమరు గవుతాయని తెలుసుకో. అసత్యవస్తువు ఎన్నడూ నీకు అండ కాదు. సత్యవస్తువు ఎప్పుడైనా దండిగానే ఉంటుంది.

430 మనసును తగిలించుకుని మానవుడ వయ్యావు. మనసును విడిపించుకుని మాధవుడ వవుతావు.

431 భాస్కరుని చూస్తే చాలదు. భాస్కరునిలా భాసించాలని నిర్ణయించు కోవాలి. నిర్ణయాన్ని నిలబెట్టుకుంటూ నివసించాలి.

432 ఉపయోగించనిచో బావినీరు నిరుపయోగ మవుతుంది. ఉపక్రమించనిచో మనస్సు జడమై మిగులుతుంది. వాడుకే ఒక వేడుక. శోధనే నిజమైన సాధన.

433 నీరు లోతుగా ఉంటే నౌక సుఖంగా కదులుతుంది. భావలోతు గలవానికి బ్రతుకు శుభంగా సాగుతుంది.

434 జరిగేదంతా నాటకం......................వీక్షించుటే మన పాటవం.

435 కాలికి బురద అంటుకోగానే కాళ్ళు కడుగుకున్నట్లు, మనస్సులో ద్వేషభావాలు స్ఫురించగానే భగవన్నామంతో శుద్ధి చేసుకో. నీవు సదా శాంతితో జీవిస్తావు.

436 నీరు ప్రవహించినా తీరము పరుగులిడుట లేదు. నీ నుండి, నీ ద్వారా ఏదైనా కదలనీ. నీవు కదలకుండా ఉండాలి.

437 గమ్యం తెలియని పయనంలో గమనం తెలిసివస్తే చాలు. మననము తోడుంటే చాలు. జ్ఞాన జననము జరిగినట్లే. అంధకార మదృశ్యమైనట్లే. విజ్ఞానతీరాలు సమీపించినట్లే.

438 విషయచింతన మనిషికి భీతిని కల్పిస్తుంది. విషయచింతనను త్యజించిన వానికి నిర్భయత్వము ప్రాప్తిస్తుంది. నిర్భయత్వము నిర్వికల్ప ధామాన్ని ప్రసాదిస్తుంది.

439 ప్రతి హృదయంలో పరమాత్మ ఉన్నాడని అందరికి తెలుసు. మరి పరుల హృదయాన్ని బాధిస్తే అది పరమాత్మను బాధించినట్లు అవుతుందని ఎందరికి తెలుసు?

440 మనకన్నా ఎక్కువ భాగ్యవంతుడు, సుఖవంతుడు కన్పించినపుడు ఈర్ష్య చెందకూడదు. ఆపదలు, సంపదలు పూర్వజన్మ కర్మల ఫలితాలని మరువకూడదు.

441 ఉన్నదానిని చూడాలి గాని మనసులో ఉన్నదానిని గాదు. మనసులోని వాటినే బాహ్యంలో దర్శించువాడు తన మనసును చూస్తాడే గాని సత్యాన్ని చూడలేడు.

442 ఖాళీగా యున్న మురళి నుండి సంగీతం వినిపిస్తుంది. ఖాళీగా యున్న కాగితం పైన వ్రాతలు వ్రాయగలం. ఖాళీ ప్రదేశంలోనే దీపం వెలుగును విరజిమ్ముతుంది. ఖాళీయైన మనసే భగవంతుని చూడ గలుగుతుంది.

443 సంతోషము కలిగినపుడు అది ఏమిటాయని విచారించు. దుఃఖము కలిగినపుడు అది ఏమిటో చక్కగా పరీక్షించి చూడు. ఈవిధమైన పరిశీలనలో నీ పంథాయే మారుతుంది.

444 బాగుపడాలనే భావం రాకపోవుట చేతనే మనల్ని బాధలు ఆవరిస్తున్నాయి. బాధను పోగొట్టుకోవాలనే సంకల్పం ఉదయించని దోషం వల్ల గాయాలు ఎక్కువవుతున్నాయి.

445 దుఃఖమనేది మనసుకు సంబంధించినది. అది తిలకించ దగినదియే గాని త్యజించ దగినది కాదు. నీవు సాక్షివై వీక్షించ దగినదియే.

446 స్వార్థాన్ని ఒకవైపు, అసూయను మరొకవైపు నిలిపి హృదయాన్ని విశాలం చేయాలంటే వీలుపడదు. స్వార్థము, అసూయ అనే గోడలు కూలినపుడే ప్రేమ సూర్యకిరణాల వలె విస్తరిస్తుంది.

447 ప్రేమ బరువును బాధ్యతగా మోస్తుందేగాని భారంగా భావించదు. ప్రేమున్నచోట భారాలు తెలియవు. బరువులు అర్థంగావు.

448 గాఢంగా ప్రేమించు అలాగని ప్రగాఢంగా పెనవేసుకోకు

449 కుటిలత్వ మున్న చోట కృష్ణుడు అగుపించడు.

450 గురువును పరీక్షించాలనే గర్వముతో నీవు గురువును సమీపించినపుడు నీవు గురువులో నిన్నే దర్శిస్తావు. గురువులో మహిమ లేదు అనుకుంటావే గాని నీవు మాయలో పడ్డావని, మోసపోయావని గుర్తించలేవు.

451 ప్రేమనుగూర్చి మాట్లాడే ముందు ప్రేమించడం అలవరచుకో.

452 సత్కర్మలు సాధువును అందిస్తాయి. సాధువులు సద్గతిని ప్రసాదిస్తారు.

453 అమాయకులు, అప్రయోజకులు ప్రబోధకులుగా మారినపుడు సత్య స్వరూపములైన గ్రంథాలు మరుగున పడిపోతాయి.

454 అసూయా కంటకముల బారి నుండి ఇప్పటికి ఎవ్వరూ తప్పించుకోలేదు. దుఃఖ పవనాలు అనుభవించకుండా ఎవరూ ఈ ప్రపంచం నుండి తిరిగి వెళ్ళలేదు. బాధలు కలిగాయని వ్యథ చెందకు. అందరికి జరిగేదే నీకూ జరిగింది.

455 దైవం పేరిట ఎంతో ధనాన్ని వెచ్చిస్తారు. గురుసేవలో ఎంతో సంపదను ఖర్చు పెడతారు. కానీ కుటిలత్వాన్ని, స్వార్థాన్ని వదలిపెట్టరు. బిందెడు పాలల్లో విషపుచుక్క లాగ ఏం సాధించినట్లు?

456 వదలవలసిన దానిని ఉంచుకొనేవారు జీవితంలో శోభించలేరు. ఉండకూడనివి ఉండేది చెడుపు చేయడానికే.

457 మొక్కబోయిన గొడ్డలితో రోజంతా నరికినా కొద్దిపాటి కట్టెలను కూడా ప్రోగుచేసుకోలేని కాష్టక్రేతను, "అయ్యా! గొడ్డలికి పదును పెట్టుకోకూడదూ! అంటే- "నాకు టైం ఎక్కడుంది? ఉదయం నుండి సాయంత్రం వరకు కట్టెలు కొట్టడమే సరిపోయె" నంటాడు. అంతఃకరణను శుద్ధి చేసుకోకుండా అద్భుతగ్రంథాలను పఠించాలని పరితపించేవారు వాస్తవానికి ఈ కాష్టక్రేత లాంటివారే.

458 వృక్షములకు బీజములు కారణమైనట్లు సంసారవృక్షములకు వాసనలే బీజములై యున్నాయి. నిస్సారమైన బీజములు వృక్షమును రానివ్వవు. నిర్వీర్యమైన వాసనలు సంసారవృక్షమును వృద్ధి చేయవు. వాసనాక్షయమే మోక్ష మగుచున్నది.

459 వత్తి పెద్దదైతే వెలుగు పెద్దదవుతుంది. శ్రద్ధ ఎంత ఎక్కువగా ఉంటే జ్ఞాన మంతత్వరగా ప్రాప్తిస్తుంది.

460 నీవు పరమాత్మకు శరణాగతుడివా! అయితే ఆయన కిష్టమైన దానిని చేయనీ. మనం కోరినట్లుగా భగవంతుడు చేయాలని ఆశించడం శరణాగత మనిపించుకోదు.

461 పోరాటానికి అంతమే ప్రేమ. ప్రేమ లభించగానే పోరాటాలన్నీ పారిపోతాయి. పెరుగు చిలికేది వెన్న లభించువరకే. ఆరాటాలు, పోరాటాలన్నీ ప్రేమ ప్రాప్తించు వరకే.

462 నేడు ఆచరించవలసిన కార్యాన్ని రేపటికి పొడిగించకు. కాలము పరుగెత్తునే గాని నడువదు. నష్టమైన క్షణము పూర్ణజీవితానికే హాని కల్గిస్తుంది.

463 ఆహారాన్ని స్వీకరించి మలాన్ని విసర్జిస్తాడు మనిషి. ఆ విషాన్ని భూమి శుద్ధి చేస్తుంది. నదులందించిన జలాన్ని పానం చేసి మనిషి మూత్రాన్ని విసర్జిస్తాడు. సూర్యుడు దానిని ఆవిరిగా మారుస్తాడు. సోదరా! ప్రకృతిని వీక్షించి నీ వికృతిని తొలగించుకోలేవా? పరోపకారం లోనే పరమాత్మ దర్శనమిస్తాడు.

464 పాంచభౌతికమైన ఈ మానవదేహము వస్తుంది; ఉంటుంది; పోతుంది. ఇది జడము. ఆద్యంతములు గలది. ఆత్మ వచ్చేది గాదు. పోయేది లేదు.

465 అద్దంలో ప్రతిబింబము వలె మనస్సులో ఈ ప్రపంచము తెలియుచున్నది. దర్పణమును దూరం చేయగనే ప్రతిబింబము అదృశ్య మగునట్లు మనసు నశించగనే ప్రపంచము అదృశ్య మగుచున్నది.

466 ఏకాంతంలో ఉండాలని మనసు అభిలషిస్తే నీవు వైరాగ్యమును పొందుతున్నావని భావము. ఏకాంతంలో మనసు సంతసించగలిగితే నీవు సాధకుడ వయ్యావని అర్థము.

467 వృద్ధాప్యము రూపమును హరిస్తుంది. క్రోధము ఖ్యాతిని మ్రింగుతుంది. ఆశ ధైర్యాన్ని చంపుతుంది. అహంకారము సమస్తమును నశింపజేస్తుంది.

468 ప్రేమ లేని బ్రతుకు వాసన లేని సుమము వంటిది. దేవుడు లేని గుడి వంటిది. నీరు లేని నది వంటిది. ప్రేమే సత్యము. ప్రేమే సర్వము. ప్రేమే దైవము.

469 అతివాగుడు హితము కాదు. అన్యుల విషయాలలో ప్రవేశించి పలవరించడం మంచిది కాదు. మనసును నిర్మలంగా, నిర్భయంగా ఉంచుకో. ఇతరులను సరిచేయుట నీ పనికాదు. ఎవరిని గూర్చియు చెడుగా ఆలోచించకు.

470 మాటలు లేకుండా దీపం వెలుతురు నిస్తున్నది. పలుకు లేకుండా పువ్వు వాసన నందిస్తున్నది. సేవ ఆర్భాటాన్ని కోరదు.

471 ఈ ప్రపంచమొక క్రీడారంగము. జీవు లందరూ ఆటగాళ్ళే. బంధు మిత్రాదులు నీ తోటి క్రీడాకారులు. గృహమే క్రీడాస్థలము. ఆటలన్నీ ఓనాడు నీటిమూటలే.

472 పెరిగేది విరగక తప్పదు. వికసించింది ముకుళించక మానదు. భవంతులు కూలిపోతాయి. దేహాలు రాలిపోతాయి. జారిపోయే వాటిని పట్టుకొనే ప్రయత్నం కన్న, దారిని దర్శించి దరిచేరడమే ఉత్తమము. గిరిధారిని విశ్వసించి శాంతితీరమును చేరడమే శ్రేయస్కరము.

473 నిచ్చెన నెక్కునపుడు పైకి ఎగబ్రాకాలే గాని క్రిందికి దిగజారకూడదు. వానరుడు నరుడైనపుడు, నరుడు నారాయణుడై తీరాలి. ఇదియే ప్రగతిమార్గం. పవిత్రమార్గం.

474 పారే నీరు మలిన మెరుగదు. తిరిగే రాతికి పాచిపట్టదు. భక్తి ఓటమి నెరుగదు. భక్తుడు పతన మెరుగడు. నమ్మినవారు చెడలేదు. నమ్మనివారు బాగుపడలేదు. బాగు తెలిసి బ్రతుకు హాయిగా సాగాలంటే భగవన్నామమే భవ్యము. దివ్యము.

475 మృగములు జీవులను బాధించునట్లు కోరికలు మానవులను హింసిస్తున్నాయి. తీరని కోరికలు నిరాశను హృదయములో నిలుపగా, తీరిన కోరికలు ఆరని మంటలై అట్టులుచాస్తున్నాయి. కోరికలతో నిండిన మానవ జీవితము దుఃఖసాగరము వంటిది.

476 మరుభూమి యందు చెట్టు లేదు. ఆత్మవిదుని యందు అశాంతి లేదు. శాంతి కావాలా? అయితే ఆత్మవిదుడివి కా!

477 చల్లిన నూకలు గోచరిస్తాయే గాని పన్నిన వల పక్షికి తెలిసిరాదు. క్షణికమైన విషయానందమునకు జీవుడు ఆకర్షితు డవుతున్నాడే గాని దాని నంటియున్న అనంత దుఃఖమును గాంచలేకున్నాడు.

478 దగ్గరైననాడు కలిగే స్వల్పానందమును, అల్పానందమును గాంచి మురిసిపోవువారే గాని దూరమైన క్షణాన ప్రాప్తించే అనంత దుఃఖమును ఆలోచించు వారెవ్వరూ లేరు. ఆలోచించ గలిగిన వాడు సాధకుడే.

479 చేతకాలేదని చింతించకు. చేయూత నిమ్మని పరమాత్మను ప్రార్థించు. నీ కృషిలో లభ్యముగాని భాగ్యము భగవత్కృపలో నీకు లభ్యమవుతుంది.

480 పూర్ణవిశ్వాసంతో కదలని ప్రార్థనలు పరమాత్మను చేరలేవు. స్పందన లేని సాధనలు ప్రతిస్పందన నెలా దర్శిస్తాయి? ఆర్తి లేని భక్తి యొక్క ఆర్తనాదమును అచ్యుతుడు ఆలకించడు.

481 జీవితము సుఖదుఃఖాల సమ్మేళనము. తీపిని తాత్కాలికంగా రుచి చూపే అనుభవాలు కొన్నయితే, శాశ్వతంగా చేదును ముందుంచే అనుభవాలు, అనుభూతులే జీవితంలో ఎక్కువ భాగాన్ని పెనవేసుకొని ఉంటాయి.

482 మనస్సుతో ఆడితే మానవుడు. మనస్సును దాటితే మాధవుడు. బంధమోక్షములకు మనసే కారణము. ప్రపంచం వైపు మరలే మనసుకు శాంతి లేదు. పరమాత్మ వైపుకు మరలిన చిత్తమునకు అశాంతి రాదు.

483 ఎండొచ్చినా, వానొచ్చినా గొడుగు ఊర్ధ్వం గానే పయనిస్తుంది. సుఖమొచ్చినా, దుఃఖమొచ్చినా సాధకుడు ఊర్ధ్వగతి లోనే చరించాలి. ఊర్ధ్వగతి సదా ఉత్కృష్ట స్థితియే. అధోగతి ఎప్పటికి అధమ పరిస్థితియే.

484 మన పనులనే చేసుకోలేని నిస్సహాయులం భగవంతుని కార్యాన్ని కూడా మన భుజాన వేసుకున్నాం. ఈ భారమే మన బ్రతుకులను కృంగదీస్తున్నది. కర్మఫల ప్రదాత భగవానుడై యుండగా మనం ఊహించినట్లు జరగాలని భావించడం ఎంత పొరపాటో ఊహించు.

485 పరమాత్మ నీ వాడైతే ఆయన గృహమైన ప్రపంచంలో నీకు స్థానం లభిస్తుంది. గౌరవం ప్రాప్తిస్తుంది. పరమాత్మను వదలి ప్రపంచము వైపు పరుగులిడు వారికి బాధలే మిగుల్తాయి.

486 మానవజీవితము దుఃఖమయము. మనకు తెలిసిన ఈ సత్యాన్ని అందరూ చెబుతారు. కానీ దుఃఖమయమైన జీవితాన్ని సుఖవంతముగ మార్చుకొనే దెలాగో గురువు బోధిస్తాడు. అందుచేత మన జీవితములో గురువు స్థానము ప్రత్యేకమైనది.

487 పచ్చగ పెరిగిన వృక్షాలు పుచ్చిపోయి నశించడం మనం చూస్తున్నాము గదా! దానికి దుఃఖించి ఏం ప్రయోజనం? దేహాలు, జీవితాలు కూడా అంతే. ఈ ప్రపంచంలో దుఃఖించదగిన దేమీ లేదు.

488 భక్తిలో పుష్టి లేనివాడు "హే భగవాన్! నన్ను రక్షించు" అని ప్రార్థించును. "హే ప్రభో! ఈ క్షణాన నన్ను రక్షిస్తున్నది నీవే" అని పుష్టి భక్తి గలవాడు భావించును.

489 బ్రతుకంటే ఏమిటో తెలియకుండా బ్రతకడ మనేది చావుతో సమానము. బుద్ధిలో భగవంతుని నింపుకొని జీవనయాత్రను సాగించడమే బ్రతుకవుతుంది. లేనిచో అది మృత్యువే.

490 నీది ఏదో అది నీకు వచ్చి తీరుతుంది. దానిని ఇతరులు గ్రహించ లేరు. ఇతరులది ఏదో అది నీవు ఆశించినా నీకు రాదు. ఇచ్చేవాడు ఈశ్వరుడు. మన ఇచ్చలు గొంతులకు ఉరిని తగిలిస్తున్నాయి.

491 దేహములో మాలిన్యముంటే ఆరోగ్యము కుదుటపడదు. అలాగే మనసులో మాలిన్యముంటే జీవికి శాంతి నిలువదు. మనస్సు శుద్ధి పడితే మనిషి సిద్ధుడయ్యే అవకాశముంది. పరమాత్మ నాశ్రయించిన వానికే బుద్ధి శుద్ధి పడుతుంది.

492 లేనివి కావాలని భావించడం-రానివి రావాలని వాంఛించడం సమస్త దుఃఖములకు కారణములై యున్నాయి. నాదైనది ఎప్పుడైనా వస్తుంది. నాది గానిది కోరినా రాదని తెలిసి కోరికలను అదుపులో నుంచుకొనువాడే సాధకుడు.

493 తెలిసి కూడా పదేపదే తప్పులు చేస్తున్నాం. అలా చేసినందుకు బాధపడుతున్నాం. ఇక్కడ తప్పు చేయకుండా ఉండుటకు మన శక్తి చాలడం లేదు. మన శక్తి చాలనపుడు దైవశక్తియే మనల్ని కాపాడాలి. దానిని పొందుటకు మనం యత్నించాలి.

494 ఆకలివేసినపుడు బిడ్డ తల్లిని ఆశ్రయిస్తుంది. తల్లి బిడ్డ ఆకలిని తీర్చుతుంది. అలాగే ఆపద లొచ్చినపుడు తల్లి, తండ్రి సర్వమూనైన భగవంతుని

ఆశ్రయించడం భక్తుడు నేర్చుకోవాలి. అచ్యుతుని ఆశ్రయించినవారు ఆపదల నెరుగరు.

495 చికిత్స తెలియని వైద్యుడు రోగాన్ని పోగొట్టునో లేదో తెలియదు గాని ప్రాణాన్ని మాత్రం తప్పక పోగొట్టును. జ్ఞానం లేని గురువు అజ్ఞానాన్ని నివృత్తి చేసేది అలా ఉంచితే బ్రతుకును అన్యాయం చేస్తాడని మాత్రం ఖచ్చితంగా చెప్పవచ్చు.

496 కన్నీళ్ళు నిజంగా నీ కళ్ళు తెరిపిస్తాయి. ఆధ్యాత్మిక పథంలో నడిచే సాధకునికి కన్నీళ్ళు అమృతబిందువులే కాగలవు. ప్రతి బొట్టూ పరమాత్మకు నిన్ను సన్నిహితం చేస్తుంది. వేదాంత విద్యార్థి ఎప్పుడూ కన్నీళ్ళనీ, కష్టాలనీ ఆహ్వానించాలి. కన్నీళ్ళు ఎంతగా చిందితే వేదాంతపు పన్నీరు అంతగా జీవనభాండంలో తొణికిసలాడుతుంది.

497 ప్రపంచ మొక క్రీడాస్థలి. ఇక్కడ లెక్కపెట్టలేనన్ని ఆటలు, వ్యాయామాలు. ఆటలు అవిశ్రాంతంగా నేర్పబడుతూనే వుంటాయి. జయం-అపజయం, మన్నన-పురస్కారం, మంచి-చెడ్డా అన్నీ ఈ వింత క్రీడాజగతిలో మనకి నేర్పేవాళ్ళే!

498 అద్దానికి వెనుక కళాయి ఉండాలి. టాంకుకి ముందు కుళాయి ఉండాలి. నీకు ముందూ, వెనుక భగవంతుడే ఉండాలి. అప్పుడే బ్రతుకుకు సార్థకత ఏర్పడుతుంది.

499 తెలుసుకునే వాడెప్పుడూ తెలియబడేవాడు కాదు. నీరు తనని తాను తడుపుకోలేదు. తుపాకి తనను తాను కాల్చుకోలేదు.

500 మకరందం లోని మాధుర్యం కేవలం వర్ణించినంత మాత్రాన తెలియదు. రసనేంద్రియం మాత్రమే ఆస్వాదిస్తుంది. అదే విధంగా గురుకృప ఆలకిస్తే అందదు; శిష్యుని పరిశుద్ధ అంతఃకరణ మాత్రమే ఆస్వాదించగలదు.

501 ఫలసాయం అందించగల మొలకకి మంచి విత్తనం కావాలి. విత్తనం మంచిది కావటంతో సరిపోదు. క్షేత్రం సారవంతమైనది కావాలి. అదే విధంగా గురుదేవులు చల్లే విత్తనాలు మొలకెత్తాలంటే శిష్యుని అంతరంగం సుక్షేత్రమై వుండాలి. గ్రహణశక్తి, ధారణ సమపాళ్ళలో మేళవింపబడాలి.

502 సనాతనుడైన భగవానుడు పురాణకాలాలకి పరిమితుడు కాదు. మన హృదయాలలో భక్తి కదలగానే మన నేత్రాల ముందు ప్రత్యక్ష మవుతాడు.

503 భక్తులైన వారిని భగవదనుగ్రహం ఎప్పుడూ కాపాడుతూనే వుంటుంది. నిశ్చల భక్తి, అకుంఠిత దీక్ష, అచంచల విశ్వాసము కలవారికి శీఘ్రముగానే భగవత్సాక్షాత్కారము లభిస్తుంది.

504 రేపటి కార్యాన్ని నేడే ఆచరించు. సాయంత్రము చేయవలసిన పనిని ఉదయమే పూర్తి చేసుకో. సర్వము సర్దుకొని బయలుదేరుటకు సిద్ధంగా వున్న ప్రయాణీకుని వలె వచ్చిన పనిని నెరవేర్చుకొని, అనంత యాత్రకు సిద్ధంగా ఉండు. శాస్త్రీని నమ్మి బోల్తా పడకు.

505 అగ్ని వస్తువులను కాల్చును. చివర బూడిదగా మిగులును. తనను చేరిన వస్తువునకు మొదట తనయొక్క తేజమును అందించును. తదుపరి దాని రూపమునే అదృశ్యం చేసి భస్మమును మిగుల్చును. అలాగే భగవానుడు తనను భక్తి చేయు భక్తులలో మొదట జ్ఞాన వెలుగును దింపును. తరువాత వారిని తనలో లయింప జేసుకుని తన రూపముగా మార్చును.

506 ఆధ్యాత్మిక సాధకుడు ప్రయత్నశీలుడై ఉండాలి. ప్రశాంత నిర్వికల్పస్థితిని పొందునంతవరకు ప్రయత్నమును విస్మరించకూడదు.

507 ఆచరణ పునాదిపై ఆశయ భవనము నిలిచి యుంటుంది. పునాది కదిలితే భవనం కూలిపోతుంది.

508 సూర్యుడు నిత్యము సకాలమునకే ఉదయించును. సకాలమునకే అస్తమించును. అదియే అతని ఉజ్జ్వల కాంతి కీలకము. సకాలమున పనులాచరించు వారు సూర్యుని వలె కాంతివంతు లౌతారు.

509 ప్రపంచ సంతలో కోరికల భిక్షాపాత్రను చేబూని యాచకుని వలె బ్రతుకుట వలన మనిషి సంతృప్తి నొందలేడు. కోరికల సంతగోలను దాటి సంకల్ప కక్ష్య నధిగమించి సంత్‌పురుషుడైన వాడే సంతృప్తి చెందగలడు; శాంతి ననుభవించ గలడు.

510 గనుల నుండి వెలికి తీసిన బంగారమును శుద్ధి చేసినప్పుడే అది నిజస్థితిని లేదా స్వరూపస్థితిని సంతరించుకొని శోభించును. అలాగే మాధ్యముగా తెలియవచ్చే మనిషి సంస్కారముల ద్వారా పవిత్రుడై ఆత్మవిదుడుగా శోభించును.

511 పుష్పము తనలోని సువాసనను అందరికి పంచుతుంది. అంత మాత్రాన దాని బరువు తగ్గుతుందా? ఇతరులతో మనం ఏర్పరచుకొన్న సంబంధము వలన మనము వెలితి పడకూడదు.

512 ఆదర్శజీవనము సాగించువాడే అన్యులను ఆకర్షించగలడు. పుష్పాలే తుమ్మెదలను ఆకర్షిస్తాయి గానీ మొగ్గలు ఆకర్షించలేవు.

513 ప్రేమగా జీవించడము ఒక కళ. అద్భుతమైన కళ. ప్రేమజీవులు ధన్యజీవులు. పెనుతుఫాను వచ్చినా పర్వతమెలా చలించదో, భయంకర బాధలు సంభవించినను ప్రేమజీవులు చలించరు.

514 భగవత్పూజకు ఉపయోగపడు పుష్పమును వాసన చూడకూడదు. అనగా భగవదారాధనకు సమర్పించబడు హృదయ కుసుమము వాసనలచే అనుభవించ బడరాదు. నిర్మలహృదయమే నటరాజ మందిరము.

515 జీవన సాగరములో కదులుతున్న కెరటముపై నిలిచియున్న బ్రతుకు బుడగపై మానవునికి ఎంత విశ్వాసము? ఇంతకన్నా భ్రాంతి మరియొకటి వున్నదా?

516 భోగజీవి సమస్త వస్తువులను పొందియుండునే గాని శాంతిని పొందలేడు. భక్తుడు శాంతిరూపుడై యుండుట చేత భోగముల నాశించడు.

517 నడక నేర్చే ప్రయత్నములో శిశువు పలుమార్లు పడుతూ ప్రయత్నించుచుండును. ప్రగతిని కోరే ప్రయత్నములో క్రింద పడటము సహజమే. అంత మాత్రాన అది పతన మనిపించుకోదు.

518 పుణ్యనిధియైన పరమాత్మను పొందగోరు సాధకుడు పుణ్యాత్ముడై ఉండాలి. వైరుధ్యము, వైకల్యము లేనపుడే కైవల్యము సిద్ధించును.

519 చిరకాల వాసనాజనిత సంస్కారములు ఎదురు నిలిచి సాధనను ముందుకు సాగనివ్వక అడ్డు తగులుచుండును. అభ్యాసములో సద్వస్తువు నందు ప్రీతి జనించును. స్ఫూర్తి ఇనుమడించును. దీప్తి ద్విగుణీకృత మగును.

520 బావిలో పడిన వానికి బాహ్య వెలుగులు తెలియని విధంగా సంసారకూపములో పడిన వానికి విజ్ఞాన కాంతులు తెలిసిరావు.

521 సాగరములో ఉవ్వెత్తున లేచే తరంగాలు నౌకను చెదరగొట్టునట్లు సంసారసాగరములో పెల్లుబికే రాగద్వేషతరంగాలు జీవననౌకను ముక్కలు చేయుచున్నవి.

522 అసూయ యనునది భయంకరమైన వ్యాధి. సంసారారణ్యములో పరిభ్రమించు జీవులు అసూయ యనెడి వేడి గాడ్పుకు లోనై దుఃఖిస్తూ వుంటారు. అసూయాపరుడు సదా దుఃఖము అనుభవిస్తూనే వున్నాడు. అతడిని కాల్చడానికి వేరే

కట్టె అవసరం లేదు. తనను దహించే అగ్ని తన హృదయము నందే నిక్షిప్తమై వుంటుంది. అసూయాపరులు అచ్యుతుని అనుగ్రహానికి పాత్రులు కాలేరు.

523 భగవదాధీనమైన కాలము భగవచ్చింతన యందే వినియోగం కావాలి. కాలం ఎవరి కొరకూ ఆగదు. ఆగని కాలంతో సాగే మనుజుడు కాలుని నోట పడకుండా తరించే మార్గం ఆలోచించాలి.

524 అందమైన వస్తువు ఎదురుగా యున్నను అంధుడు గాంచలేడు. అజ్ఞానాంధకారములో అలమటించు మనుజుడు ఆత్మవైభవమును గాంచలేడు.

525 గంతలు వీడితే అంతా నిశ్చింతే.....బ్రతుకంతా పరచింతే.......పరమాత్మ చింతే.......

526 స్వాతిచినుకు ముత్తెపుచిప్పలో పడి ముత్యముగా మారుతుంది. ముత్యముగా మారిన జలబిందువు తిరిగి జలరూపమును పొందలేదు. అలాగే బ్రహ్మముగా మారిన జీవుడు తిరిగి జీవత్వమును పొందడు.

527 నది సాగరములో ప్రవేశించి నామరూపములను కోల్పోయి సాగర రూపమును దాల్చునట్లు బ్రహ్మవిదుడు బ్రహ్మమై భాసించును. ఈ స్థితిని చేరిన పిమ్మట తిరిగి రావడమంటూ ఉండదు. రాకపోకలు తెలియని రమణీయ సదన మదియే.

528 కాలు జారితే ఏర్పడే గాయం మాసిపోతుంది. నోరు జారితే ఏర్పడే గాయం మాసిపోవచ్చు. కానీ మచ్చ పోదు.

529 జ్ఞాన నైశిత్యముతో సాధకుడు చరించినపుడే అతడు ముక్తిధామ మలంకరించును. అంతేగాని మూఢవిశ్వాసాలతో, మౌఢ్య ఆచారాలతో అవగాహన లేకుండా ఆచరించెడి కర్మల వలన ప్రయోజనం ఏమిటి?

530 తన్ను తాను ఎఱుగని వానికి జన్మలో తన్నులు తప్పవు. తన్ను తానెఱిగిన వానికి తత్త్వము తనకన్నా భిన్నము కాదని తెలిసినందున, తనను తాను తనలో తానుగ దర్శించును. ఇదియే నిజమైన తత్త్వజ్ఞానము.

531 జ్ఞానిని సేవించుట వలన అజ్ఞానము నశించును. జ్ఞానము కలుగును. జ్ఞానము కలుగగానే తానే మోక్షరూప మగును.

532 దేహమున కంటిన బురదను జలముతో శుభ్రము చేసుకొను విధంగా జీవుని కంటిన మాలిన్యమును భక్తిజలముచే శుభ్రమొనర్చుకొన వలెను. భక్తి కలవాడు మాయను అవలీలగ దాటును. మాయను దాటినవాడు మాధవుడగును.

533 బాహ్యదృష్టితో ఎన్ని సాధనలను ఆచరించినను భగవత్కృపను పొందుట దుర్లభము. చిత్తమును అంతర్ముఖము చేయవలె ననిన గురుదేవుని అనుగ్రహము మనపై పడవలెను. గురుమహిమ వర్ణనాతీతము. అద్భుతము.

534 గొఱ్ఱెలమంద వెనుక పొంచియున్న తోడేలు వలె మన వెనుక యముడు పొంచి యున్నాడు. నీవు సిద్ధంగా వున్నావో లేదో గ్రహించవలసిన అవసరం మృత్యువుకు లేదు. జవసత్వాలు ఉడగక మునుపే జగన్నాథుని స్మరించటం అలవరచుకో.

535 పక్షి కొమ్మ నాధారముగా చేసుకొని మనుగడను సాగించునట్లు శిష్యుడు ఆచార్యుని ఆధార మొనర్చుకొని జీవించవలెను. నిరాధారముగా ఎక్కువసేపు పక్షి నింగినెలా సంచరించలేదో, గురుబోధ నాలంబనముగా గొనని శిష్యుడు ఆధ్యాత్మిక రంగమున ఎక్కువకాలము చరించలేడు.

536 పాల రుచి నీటికి లేదు. పాల రంగు నీటికి రాదు. పాల రంగు తనకు లేదని, పాల రుచి తనకు రాదని నీరు కలత చెందనవసరం లేదు. పాలలో కలిసిపోతే చాలు. కమ్మని రుచి, తెల్లని రంగు సహజముగా సిద్ధిస్తాయి. అలాగే మనిషి జీవిత మాధుర్యమును కోల్పోయి వుండును. అంతమాత్రాన వ్యథ చెందనవసరం లేదు. మధురాధిపతిని మదిలో నింపుకొని చరించు మహితాత్ముల సాంగత్యమును పొందినచో మనుగడయే మధురముగా మారిపోతుంది.

537 భగవానుని కృప చేత గురుదేవుడు మానవదేహముతో గోచరిస్తాడు. గురుదేవుడు లభ్యమాయెనా? ఇక బ్రతుకు గట్టున పడిందనే భావించాలి. గురుదేవుడు నీ పాలిట కామధేనువై సర్వమును సమకూర్చి సర్వోత్తమస్థితిని ప్రసాదించును.

538 గురువు,జ్ఞానము అనునవి రెండు కాదు. గురువు లభించగనే జ్ఞానము అందించబడినదని భావము.

539 గురువు ధేనువు వంటివాడు. శిష్యుడు లేగదూడ వంటివాడు. దూడ స్థితిని కనిపెట్టి ధేనువు పాలిచ్చునట్లు గురుదేవుడు సమయమును చూచి జ్ఞానము నందించును.

540 అనుకూల సమయమున నాటబడిన విత్తనము చక్కగా మొలకెత్తునట్లు అనువైన దశలో అందించబడిన జ్ఞానము ఫలప్రదమై శిష్యుని తరింప జేయును. అట్టి

అనువైన దశను, కాలమును గురువు ఎన్నుకొనును. అంతవరకు కినుక వహించకుండా ఉండే నేర్పును, ఓర్పును శిష్యుడు అలవరచుకోవాలి.

541 పొలములో గడ్డిబొమ్మను ఉంచుదురు. ధాన్యమును ఆ బొమ్మ ఆరగించదు. అది ఉండుట వలన మనిషి ఉన్నట్లు భయపడి పశువులు పొలములో ప్రవేశించవు. అలాగే లోభి కూడా నిర్జీవ ప్రతిమయై తాను అనుభవించక, ఇతరులను అనుభవించనీయక నిరర్థకముగా బ్రతుకుచుండును.

542 ధనమనెడి చమురు ఉండినను త్యాగమనెడి వత్తి లేనపుడు జీవన జ్యోతి ప్రకాశించదు.

543 ప్రయత్నము ద్వారా నీటిలోని లవణమును జూడగలుగునట్లు, ప్రజ్వలింపజేసి కర్పూరము నందు అగ్నిని దర్శించ గలిగినట్లు, ఆంతరంగిక పరిశోధన ద్వారా చిత్తము నందు శివుని దర్శించవచ్చు.

544 మన బ్రతుకులను నగుబాట్లు చేసేందుకు నక్కియున్న నలుగురు చోరులే అంతఃకరణ చతుష్టయము.

545 రంగస్థలముపై నాటకము జరుగుచుండును. వేదికపై వెలుగుచున్న దీపము నాటకమును ప్రకాశింప జేయుచుండును. దీపము రంగస్థలమును ప్రదీప్తం చేయునే గాని నాటకముతో తాదాత్మ్యం చెందదు. అదే విధంగా మనోవికారములు ఆత్మకు సంబంధించినవి కావు.

546 బురదనీటి యందలి బురదను తొలగించగనే నీరు స్వచ్ఛముగ తెలియును. అలాగే జగద్భావనను హృదయము నుండి తీసివేసినచో బ్రహ్మానుభవము కలుగును.

547 సంకల్పము నందును, సంభాషణ యందును సర్వదా సంయమనమును పాటించువారు సంతాపమునకు గురి కారు.

548 భక్తి తెలిసిన వానికి భారము తెలియదు. బోధ గ్రహించిన వాడు బాధను గ్రహింపడు. భగవంతుని బండిలో ఎక్కి పయనించు వాడు ప్రత్యేకముగా తన వస్తువులను తాను మోయనవసరం లేదు.

549 శుభకరుడైన శ్రీహరిని నమ్మి జీవించు వారలకు అశుభములెలా కలుగును? వచ్చిన నష్టాలు రాబోయే లాభాలకు సోపానములని భక్తుడొక్కనికే తెలుసు.

550 ఉన్నది ఉండనీ. నాదన్నది ఉండనీకు. తనదన్నది ఉండనీ. నేనన్నది మండనీ.

551 దేహము మాంసమయము. మనస్సు మీమాంసమయము. సందేహము మనస్సులో జనించవచ్చు. కానీ జీవించకూడదు. సందేహము రాగానే గురువుల నాశ్రయించి నివృత్తి చేసుకోవాలి. గురువు లభించనిచో పరమాత్మకే నివేదించాలి.

552 శరీరము అనిత్యము. అయినను నిత్యుడైన పరమాత్మను పొందుటకు ఉపకరించును. ఇట్టి ధర్మక్షేత్రమైన శరీరము శిథిలము కాకమునుపే వృద్ధాప్యము ప్రాప్తించక మునుపే పరమాత్మ దర్శనానికి తీవ్రంగా ప్రయత్నించాలి.

553 కాలహరణము చేయువారు కాలములో మరణమునే దర్శిస్తారు. కాలమును జయించినవారు కాలుని నోటపడక కైవల్యమును పొందుతారు.

554 మహాత్ముని అవమాన పరచుట అనగా ఆ మహాత్మునిలోని మాధవుని అవమాన పరచినట్లే యగును. సాధుజనాశ్రయుడైన శ్రీమహావిష్ణువు అనుగ్రహమును పొందుటకు మొదట విష్ణురూపులైన మహాత్ములనే ఆశ్రయించాలి. వారి ద్వారా పరమాత్మ కృప లభించును.

555 సాధనలో ఎన్ని అవాంతరము లెదురైనను సాధనను ఆపకూడదు. సాధనను విడువక సాగిపోయే వారికి వచ్చెడి విఘ్నములను వాసుదేవుడే తొలగించును. అండయై నిలుచును. క్షణంలో బాధలను నివారించును.

556 ఒక మంచిపనికి సహకరించడ మనేది పుణ్యకార్యము. ఆమాత్రం పుణ్యం లేనిచో కనీసం విఘ్నములు కల్పించుట యైనను మానేయాలి. ఎవరైతే మంగళకార్యములకు ఆటంకములను కల్గింతురో వారే రాక్షసులు.

557 జీవితములో ఏ ప్రయోజనము కలిగినను దానిని భగవత్ప్రసాదముగ భావింపవలెను. ప్రసాదమును తొలుత ఇతరులకు సమర్పించి తదుపరి యజమాని అనుభవించాలి.

558 గోమాత పవిత్రమైనది. ఎవరి గృహమందు ధేనువుండునో వారికి సర్వసంపదలు సమకూరును. గోవులను పోషించేది పాలకొరకు కాదు; పుణ్యము కొరకు; సత్త్వసంపదను వృద్ధి చేసుకొనుటకు.

559 సాధకు లందరు ప్రారంభములో ఉత్తములుగనే ఉంటారు. కాలం గడిచేకొలది కీర్తికాంక్ష వృద్ధి చెందుతుంది. సమస్యలకు అక్కడే పునాదిగాయి పడుతుంది.

560 హరి లేని సిరి బ్రతుకుకు ఉరియే. హరి లభించిన వానికి సిరి సంపద కాగలదు. హరి లేని వానికి సిరి ఆపదయే. లక్ష్మి చేరవచ్చును. కానీ లక్ష్యము దూరము కాకూడదు.

561 కర్ణధారుడు లేని నావ ఏ క్షణానయినా మునిగిపోవచ్చు. పరమాత్మకు దూరమైతే ఈ జీవననౌక ఏ క్షణానయినా మృత్యుముఖంలో ప్రవేశించవచ్చు.

562 ఆధిపత్యము లాశించు వారికి మిగిలేవి అగచాట్లే, ఇక్కట్లే.

563 అసురభావములు తలఎత్తినపుడు సాధకుడు అతి జాగరూకుడై యుండాలి. తన బలము చాలనపుడు దైవబలమునకై ప్రార్థించాలి.

564 గురువుల కృపకు పాత్రులైన వారు తేజోవంతు లగుదురు. అట్టి వారిని ఎవ్వరూ ఎదిరించలేరు.

565 మంచివారు వంచింపబడే సమాజానికి మనుగడ మిగలదు. నిలకడ కలుగదు.

566 అభ్యుదయవాదులకు అవరోధాలు మెండు. వారి శుభమును కాంక్షించే సుగుణము, వారి అశుభములను గాంచి వ్యథచెంది, సహకరించే సౌజన్యమును సర్వులూ తయారు చేసుకోవాలి.

567 ధర్మాచరణము నందు పరులను బాధించకూడదు. ఇతరులను బాధించే ధర్మజీవనము ఇహ, పర సుఖనిరోధము.

568 జీవితంలో ఎన్ని గడ్డు సమస్య లెదురగుచున్నను నవ్వును వదలనివాడు, ధైర్యమును వీడనివాడే నిజమైన ఉత్సాహవంతు డగును.

569 క్లిష్టసమయాలలో భగవత్కృపయే మన బ్రతుకును నడిపించును.

570 ప్రతి సాధకుడు శ్రద్ధ సన్నగిల్లినపుడు గురువుల నాశ్రయించాలి. బ్రతుకు బాటను సుగమం చేసుకోవాలి.

571 ఏ సత్కార్యము నాచరింపవలె ననినను మొదట పరమాత్మను జూచే సుగుణాన్ని సాధకుడు తయారు చేసుకోవాలి. పరమాత్మకు సమర్పించనిదే అగ్నిదేవుడు కూడా స్వీకరించడు.

572 పొట్టి మానవుడు ఎంత ఎగిరినను చెట్టు చివరనున్న పండును అందుకోలేడు. అలాగే పుస్తకపాండిత్యమునకు పరిమితమైన వాడు ముక్తిని పొందలేడు.

573 పూజ చేయుచుండినచో వ్యక్తి భక్తుడగును. అయితే అట్టి పూజనీయ వస్తువు తానే యని భావించగలిగినచో జ్ఞాని యగును.

574 ఇంటిలోని సంపదను రక్షించుకొనుటకు ద్వారబంధములు, తలుపులు, గడియలు ఎలా ఉపయోగపడుచున్నవో అలాగే దంతములు, పెదవులు నోటిలోని వాక్కును సంరక్షించుకొనుటకు ఉపయోగపడుచున్నవి. వాచాలుడైన వానికి విచారము అలవడదు.

575 దేహములో తెలియు దేవుని తెలియలేక దారితప్పి జనులు పిచ్చివారివలె సంచరించు చుందురు. ఈ పిచ్చిని పోగొట్టి ఉద్ధరించు మహితాత్ముడు గురుదేవుడే గాని వేరొకడు గానేరడు.

576 మన సుఖానికి ఒకరిని మోసగిస్తాము. తద్వారా మనకు తాత్కాలికంగా సుఖం లభించినా మనం చేసింది మోసమని, అమానుషకార్య మనెడి భావన అంతఃకరణలో కదులుతూనే వుంటుంది. తద్వారా మనిషికి లభించేది అశాంతి మాత్రమే. మంచిని త్రుంచిన మానవునికి, వంచనకు మారుపేరుగా నిలిచిన మనిషికి సుఖమెన్నడూ లభించదు.

577 తన సుఖానికి ఇతరులను బలిచేసుకొనే వాడు రాక్షసుడు. ఇతరుల సుఖాన్ని వాంఛిస్తూ, తన జీవితాన్ని హారతికర్పూరంలా ఖర్చు చేసేవాడే మనిషి.. కాదు మనీషి..... మహామనీషి....

578 ప్రేమజీవి కారుణ్యమనే ఆహారమును భుజిస్తాడు. బాధలనే నీటిని పానం చేస్తాడు. పవిత్రత యను నిద్రను అనుభవిస్తాడు. అట్టి పవిత్రాత్ముని హృదయమే భగవంతుని మందిరము. అదియే ఆత్మారాముని ఆనంద నిలయము.

579 కొలిమితిత్తి నుండి వచ్చు గాలి అగ్నిని ప్రజ్వలింప చేయునట్లు, ప్రేమరహిత హృదయముగల మానవునిలో జరుగు శ్వాసక్రియ అజ్ఞాన జ్వాలను చెరుగుతుంటుంది.

580 మనకొరకెలా జీవిస్తున్నామో అలాగే మరొక్కరి కొరకు జీవించ గలిగితే చాలు. సహాయము చేయలేకపోయినా చల్లని మాట అందించటం కూడా ఉపకారమే. సకల జనులు సుఖంగా జీవించాలని ఆశించటం కూడా ఉపకారమే.

581 అహంకార వ్యాధిని గుర్తించగలవాడు, అహంకారాన్ని రూపుమాపగల సమర్థుడు సద్గురువు.

582 అహంకారము గల వ్యక్తి ఆధ్యాత్మిక జీవనానికి అనర్హుడు. హృదయంలో బాంబునైనా పెట్టుకోవచ్చు గాని అహంకారాన్ని మాత్రము చేరనివ్వకూడదు. అహంకారము అంతరించిన వ్యక్తి ఆప్తకాముడై జీవిస్తాడు.

583 గ్రంథాలను అధ్యయనం చేసి అందలి విషయాలను ఏకరువు పెట్టినంత మాత్రాన అజ్ఞానం దూరం కాదు. ఔషధనామాన్ని ఉచ్చరించినంత మాత్రాన వ్యాధి నయమవుతుందా? ఔషధసేవనం వల్లనే రోగం నయమవుతుంది. శ్లోకాలు వల్లించినంత మాత్రాన శోకం దూరం కాదు. శ్లోకార్థాన్ని అనుభవానికి తెచ్చుకున్నప్పుడే అవివేకం అంతరిస్తుంది.

584 పుస్తకాలలో తిరుగాడే పురుగులకు ఎంత సాహిత్యం అర్థమయ్యింది? నిరంతరము నీటిలో తిరుగాడే చేపకు మాలిన్యం ఏం తొలగింది? ఆచరణ లేని అధ్యయనం కూడా అంత ఫలితాన్నే ఇస్తుంది.

585 పలుకు బంగారమైతే బ్రతుకు సింగార మవుతుంది.

586 నీ వాక్కు ద్వారా నీవు ఇతరులకు ప్రియమును కూర్చినచో, భగవానుడు తన చేష్టల ద్వారా నీకు ప్రియమును ఒనగూర్చును.

587 ఆధ్యాత్మిక సాధకుడు కాకివలె గోలచేయువాడు గాక, కోకిల వలె గానము చేయువాడై వుండాలి.

588 ప్రపంచములో అతి మధురమైన ఏకైక పదార్థము భగవంతుడు. అట్టి భగవానుని సదా హృదయములో ధరించి, అతని నామమును నాలుకపై కదిలించు భక్తుడు మధురరూపుడై ఉండాలి; మంజుల భాషియై నిండాలి.

589 తారకలు ఎన్నో; కాని గగన మొక్కటే. అరుణపుంజము లెన్నో; కానీ అర్కుడు ఒక్కడే. మధుర ఫలాలెన్నో; కానీ తరువొక్కటే. ఆలోచన లెన్నో; కానీ మనస్సొక్కటే. మార్గాలెన్నో; కానీ గమ్యం ఒక్కటే. ఆ ప్రశాంత విశ్రాంతి సదనమే ఆత్మసాక్షాత్కారం.

590 ధనమును ఆర్జించుటకు వ్యక్తి శ్రమించును. దానిని దాచుటకు శ్రమించును. ఖర్చు అయినపుడు దుఃఖించును. అన్ని దశలలోను ఆవేదనను ముందుంచే డబ్బు అనర్థదాయకము.

591 ఒక కొయ్యస్తంభమును భూమిలో నాటినపుడు అది బాగుగా నాటుకున్నదీ లేనిదీ తెలుసుకొనేందుకు ఆ స్తంభమును రెండుమూడు సార్లు

ముందుకు వెనుకకు ఊపి చూస్తుంటాము. అలాగే ఆధ్యాత్మిక మార్గంలో చరించే సాధకుడు అంతరేక్షణ ద్వారా ఎప్పటికప్పుడు తనను తాను చూసుకునే అలవాటును కలిగి వుండాలి.

592 సూర్యరశ్మి పద్మమును వికసింప జేయునట్లు సత్సంగము మన హృదయపద్మమును విరబూయునట్లు చేయును.

593 అరటిచెట్టు తేలికగాను, బోలుగాను ఉండును. కానీ పౌష్టికాహారమైన అరటిఫలమును మనకు అందించును. అలాగే సత్పురుషులు సాధారణంగా కన్పిస్తారు. వినమ్రులై గోచరిస్తారు. అయినను పుష్టికరమైన జ్ఞానాన్ని సమాజానికి అందిస్తారు.

594 మేఘము అతి తేలికగా ఉండును. కొద్దిపాటి గాలి కూడా మేఘమును కదిలించగలుగును. కానీ అట్టి మేఘములే కుంభవృష్టిని కురిపించి ఆశ్చర్యమును కలిగించును. అలాగే మహాత్ములు పసిపాపలవలె అమాయకంగా, సామాన్యంగా గోచరిస్తారు. కానీ ప్రబోధమును ప్రారంభించగనే జ్ఞానవర్షధారలను అమోఘంగా వర్షిస్తారు.

595 తక్కువ పెట్రోలుతో ఎక్కువ దూరము ప్రయాణము చేయు శకటము ఉత్తమమని బుధజను లంటారు. అట్టి ఉత్తమమార్గము జ్ఞానమే గాని కర్మ కాదు.

596 సాధ్యవస్తువును లేదా సిద్ధత్వమును పొందగోరువాడు సాధనను చక్కగా కొనసాగించాలి. ప్రయత్నశీలునకు ఫలితము సిద్ధిస్తుంది.

597 నీళ్ళకుండలో నీటిని నింపునపుడు ముందుగా ఆ నీటితోనే కుండను కడుగునట్లు, వేదమును గ్రహించు ప్రశాంతచిత్తము వేదాధ్యయనము చేయుట చేతనే కలగాలి.

598 గళము నందలి కంటకము ఆహారమును భుజింపనీయక విరోధించు నటుల అహంకారము ఆత్మానందమును అనుభవించనీయక బాధించుచున్నది.

599 ఒక్క కోర్కెను పట్టుకుని మిగతా కోర్కె లన్నిటినీ విడిచిపెట్టాలి. పట్టుకోవలసిన ఒక్క కోరిక ఏమిటి? ఏ కోరికా వుండకూడదనే కోరిక. ఆ ఒక్క కోర్కెను గట్టిగా కౌగలించుకుంటే చాలు. మిగతా కోర్కెలన్నీ వాటంతటవే పలాయనం చిత్తగిస్తాయి.

600 విషయానురక్తి గల వ్యక్తికి వస్తుసేకరణ యందు పరిశ్రమ. వాటిని రక్షించడములో శ్రమ. అనుభవించడములో భ్రమ. ఆ తరువాత కనిపించేది లార్డ్ యమ.

601 పూలు ఉదయాన విరబూస్తాయి. సాయంత్రము వాడిపోతాయి. విరబూయగానే స్తుతించ నవసరము లేదు. వాడిపోగానే నిందించ పనిలేదు. చూడదలచు కున్నది జరగాలని భావించడం కన్నా జరిగేది చూడటం లోనే ఆనందము నిండియుంది.

602 దేహము వసించుటకు గృహమెలా నివాసస్థానమై యున్నదో, అలాగే నేను వసించుటకు దేహము కూడా నివాసస్థానమై యున్నది. గృహమెలా అశాశ్వతమో, ఈ దేహము కూడా అంతే! రెండూ మృత్తికానిర్మితములే!

603 సత్పురుషుల సాంగత్యము వలన మనసులో సద్భావబీజాలు అంకురిస్తాయి. వివేకవృక్షము వృద్ధి చెందుతుంది. విజ్ఞానపూత పెడుతుంది. వైరాగ్యకాయలు పక్వమై మోక్షఫలాన్ని అందిస్తాయి.

604 నీకు నేత్రాలుంటే ప్రకృతిశోభ గోచరిస్తుంది. నీలో సాధన చతుష్టయ సంపత్తి వుంటేనే మహాత్ముల వైభవం గోచర మవుతుంది.

605 మహాత్ముల వద్ద జీవించాలని అభిలషిస్తే చాలదు. వారి చెంత జీవించేందుకు అనుగుణ్యమైన మనస్సును ఏర్పరచుకొని వెళ్ళాలి.

606 దేనికొరకు సత్పురుషుల మధ్యకి వెళ్ళావో మరచిపోకు. పట్టుతప్పి ప్రవర్తించకు. క్షణిక భావోద్రేకంలో శాశ్వతానందమునకు దూరం కాకు.

607 మన మనోక్షేత్రంలో శాస్త్రాధ్యయన మనెడి దున్నడము ప్రారంభించి, సత్సంగమును ఎరువు వేసి, అరిషడ్వర్గము అను కలుపుమొక్కలను తొలగించి, భక్తి యనే నీరు పోసి, జీవనవృక్షమును పెంచి తద్వారా లభించు శాంతిపుష్పమును అనుభవించి సుఖించాలి.

608 అజ్ఞానం తొలగాలంటే విజ్ఞుల నాశ్రయించాలి. బాధలు దూరం కావాలంటే బుధజనులకు దగ్గర కావాలి.

609 తలుపులు తెరచియుంచినచో భాస్కరతేజము గృహములోనికి అరుదెంచునట్లు, హృదయ కవాటము తెరచియుంచినచో బుధజనుల కరుణా తేజము మన హృదయములలో ప్రవేశించును.

610 మహాత్ముల చెంత అధికప్రసంగము చేయకు. నీవు తక్కువగా మాట్లాడు. వారినుండి కదిలే అమృత వాక్కులకై ఎదురుచూస్తూ వుండు.

611 ఆహార విషయంలో సాధకులు జాగరూకులై వర్తించాలి. ఆహారమును ఔషధం లాగా సేవించాలి.

612 ఆత్మానుభవమును వాంఛించు సాధకుడు సదా ఆత్మను గురించి చింతిస్తూ వుండాలి. వృథా ప్రసంగాలు చేయకూడదు.

613 పది కట్టెలు మోసేవాడి తలనుండి రెండు కట్టెలు దించగలవేమో ఆలోచించు. ధర్మకార్యాలను స్వల్పంగా ఆచరించినా అధికంగా ఫలాన్ని అనుభవించవచ్చు.

614 ఏమి చేశావని భగవంతుడు అడగడు. ఎలా చేశావని ప్రశ్నిస్తాడు?

615 మనసును సరిచేసుకుంటే జీవితాన్ని నందనోద్యానవనంగా తీర్చిదిద్దు కోగలవు. ఆలోచనలను సక్రమమార్గంలో నడిపిస్తే ఆనంద పుష్పాలను అందుకోగలవు.

616 ప్రతికూల వాతావరణంలో బాహ్య ప్రపంచానికి ఉదాసీనుడవై, మనో ప్రపంచాన్ని తయారుచేసుకొని సాధకుడు అనుభవించి ఆనందించ గలగాలి.

617 ఆధ్యాత్మిక ప్రగతికి ఏకాంతజీవనమే పునాది. ఏకత్వమును ఉపాసించు సాధకుడు ఏకాంతమునే అభిలషించాలి.

618 సమాజము ఒక గచ్చపొద. కృప, క్రౌర్యం అనే బొమ్మబొరుసులతో కూడిన అభిప్రాయమనే నాణాన్ని ఎప్పుడెలా త్రిప్పుతుంగో ఎవ్వరూ ఊహించలేరు. సాధకుడు ఈ విషయాన్ని క్షుణ్ణంగా అవగాహన చేసుకొని నిందాస్తుతుల యందు ఉదాసీనవైఖరి అవలంబించాలి.

619 ఈ మనస్సను రేడియోలో రెండు కేంద్రము లున్నవి. ఒకటి జగత్కేంద్రము. రెండవది ఆత్మకేంద్రము. మొదటి దానికి మేళవిస్తే ఆలోచనలు, అలజడులు, దుఃఖము, అజ్ఞానము ధ్వనిస్తాయి. రెండవదానికి మేళవిస్తే ప్రశాంతత, ఆనందము, జ్ఞానము స్ఫురిస్తాయి.

620 సాధనకు అనుకూలమైన ప్రదేశం అవసరం. కానీ సానుకూలమైన మనసు లేనపుడు కేవలం ప్రదేశాల వల్ల పొందే ప్రయోజనం ఏమీ ఉండదు.

621 సాధకుడు దృష్టిని అదుపులో ఉంచుకోవాలి. మనస్సును భ్రమింపజేయు దృశ్యములు కంటబడినపుడు శ్యామసుందరుని దివ్యరూపమును మనస్సులో నింపుకోవాలి. 'ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ' అనెడి మహామంత్రమును విడువకుండా ధ్యానించాలి. లేదా మహాభక్తుల జీవితగాథలను పఠించాలి.

622 పెద్దలకిచ్చు మాటలను నిలబెట్టుకొను వారి కీర్తి నింగి కెగురును. పెద్దలను వంచించువారు క్రుంగిపోక తప్పదు.

623 మాటలు పుణ్యాల మూటలు కావాలి; పాపపు పంచులు కాకూడదు.

624 ఇతరులను మోసగించుట కన్నను, తాను మోసపోవుటయే మేలు.

625 బాల్యదశలో విద్యార్జన సాగాలి. యౌవనములో సాధన కొనసాగాలి. వృద్ధాప్యంలో సాధ్యవస్తువు లభించాలి. నిర్యాణము నిర్వాణము కావాలి.

626 మనం గొప్ప సాధకులమని చెప్పుకుంటూ వుంటాము. ఏ చిన్న అవాంతరం వచ్చినా భగవానుని అర్చించడం మానేస్తాము. భక్తికి అలసట తెలియదు; అశక్తత లేదు.

627 'నేను పరమాత్మతో కలిసి యున్నాను' అనెడి భావమును స్థిరపరచుకోవాలి. భగవద్భజనలో అన్యరాగ విస్మరణము జరగాలి. అనన్యస్మరణ కొనసాగాలి.

628 భగవంతుని ఎవరు భక్తితో ఆహ్వానింతురో వారికి పరమాత్మ ధనమొసగుడు. పేరుప్రఖ్యాతులు ఒసగడు. పదవులు ఒసగడు. తనను తానే సమర్పించుకొనును.

629 పరమాత్మ అమృతమయ దృష్టి పడనిదే సేవాకార్యములు పూర్ణ రూపములు కాలేవు; ఫలప్రదములు కాలేవు. యజ్ఞజీవన మాచరించు వారలకు విఘ్నములు అనివార్యములు. పరమాత్మ నాశ్రయించి విఘ్నములు తొలగించుకోవాలి.

630 సాధన సుఖములను కోరదు. భోగములను వాంఛింపదు. వెతల ననుభవించిన సాధకుడే వెలుగును దర్శించును.

631 గురువు వెంట నడచు వారికి భక్త సమాగమము ఏర్పడుతుంది.

632 నీ దోషాల్ని అందరూ మరచిపోవచ్చు. కానీ నీ మనస్సు మరచిపోదు. అది చాలు నిన్ను శిక్షించడానికి. మిత్రమా! దోషరహితుడివి కా! సంతోషంతో జీవించవచ్చు. సంతోషంతో మరణించవచ్చు.

633 ఒక గడియార మున్న వాడికి తెలిసేది కాలము. రెండున్న వాడికి మిగిలేది సందేహము. ఒక గురువును పట్టుకున్న వానికి తెలిసేది సత్యము. అందరి వెంట పరుగులిడే ఆవేశపరునికి మిగిలేవి అగచాట్లే. గ్రహపాట్లే.

634 కళ్ళు మూసినంత మాత్రాన నిద్రించాడని చెప్పలేము. కళ్ళు తెరచి యున్నంత మాత్రాన చూస్తున్నాడని నిర్ణయించలేము. ధ్యానం కూడా అంతే. ధ్యాస లేనపుడు ఉన్నదంతా అధ్యాసే. బ్రతుకంతా అభాసే.

635 దివాకరుడు ప్రకాశించునపుడు దీపము యొక్క అవసర మేముంది? కుండపోతగా వర్షం కురియునపుడు భూమిని తడుప పని ఏమున్నది? ఆత్మ దర్శనమైన పుణ్యాత్మునికి గ్రంథాల అవసర మేమున్నది? ఆచారములతో పని ఏమున్నది?

636 బుద్ధిమంతుడు ఆకాశంలో చంద్రుని వేలుతో చూపుతుంటే, చంద్రుని చూడవలసింది పోయి మూర్ఖుడు చూపేవాని వేలును చూస్తాడు. సాధువు మహిమను మాటలతో చెబుతుంటే, మూఢుడు మహిమను దర్శించడం మాని మాటలను పట్టుకొని వ్రేలాడుతుంటాడు.

637 తప్పుచేసే ప్రతిసారీ తమ జీవితాన్ని తాము పాడు చేసుకుంటున్నట్లు తప్పు చేసేవారికి తెలిస్తే, ఇక వారు తప్పెప్పుడూ చేయరు. దూరదృష్టి దుష్టకార్యములను దూరం చేస్తుంది.

638 మనిషి సత్యదర్శనం చేయలేకపోవడానికి కారణ మేమిటో తెలుసా? భగవంతుడు సత్యాన్ని మన కళ్ళముందు ఉంచడమే.

639 ప్రేమికుని లక్షణం ప్రేమను ఉంచుకోవడం కాదు. పంచుకోవడం. పంచేవాడికే తెలుసు భారం దించుకోవడం. ఉంచుకొనేవాడు ఎప్పుడైనా ముంచుకొనేవాడే.

640 నిర్గుణదర్శనం కష్టమేమి కాదు. అయితే ముందుగా నీలో గుణాలు అదృశ్యం కావాలి. నిరాకార దర్శనం దుర్లభమేమీ కాదు. అయితే ముందుగా నీలో ఆకారాలు, వికారాలు అంతం కావాలి.

641 భగవంతుని నీ ద్వారా వ్యక్తం కానీ. నీవు కల్పితభావాలనే స్వప్న ప్రపంచంలో విహరిస్తుంటే, పరమాత్మ నీ ద్వారా ఎలా పని చేస్తాడు?

642 నీడనిచ్చేందుకు మేడలే అవసరం లేదు. మాకులైనా సరిపోతాయి. సంతృప్తి లేని వానికి సంపదలు కూడా ఆపదలే.

643 నీవనుకొనే మంచిపనిలో ఆర్జన దృష్టి లేకపోతే ఆ పని అర్చనగా మారుతుంది. భావాలే బ్రతుకుకు ప్రతిబింబాలు.

644 కష్టాలను, కన్నీళ్ళను అనుగ్రహించిన భగవానుడు వాటిని భరించే శక్తిని కూడా ఇచ్చాడు. వాడుక తెలిసిన వారికే వేడుక లభిస్తుంది.

645 పరమాత్మ కృప ఉన్నందువలననే నీవు ఈ క్షణాన జీవిస్తున్నావు. ఈ సత్యాన్ని గ్రహించలేక పరమాత్మ నన్ను కృపజూచునా? రక్షించునా? అని అర్థరహితమైన మాటలు పలుకు టెందులకు?

646 వచ్చేవన్నీ పోయేవే. పోయేందుకు వచ్చేవి ఉండినా ఒకనాడు ఊడేవియే. రాకపోకలు తెలియని ఆత్మయే నిత్యము. సత్యము. పూర్ణానంద ప్రదము.

647 కొన్ని భావాలకు, సిద్ధాంతాలకు మనిషిని బానిసగా మార్చేది మతం కాదు. మనిషికి అమృతానందాన్ని ప్రసాదించేదే నిజమైన మతం. అదియే సత్యమతం.

648 ఏది ఎప్పుడు ఎక్కడ ఎలా జరగాలో అలా జరిగిపోతుంది. అది ఈశ్వరసంకల్పం. ఇది సత్యమైనా అంతా మన చేతిలో నున్నట్లే తెలుస్తూ ఉంటుంది. ఇదే మాయ.

649 సత్కార్యము నీవు ప్రారంభించగనే వెంటనే నీకు ఎదురయ్యేవి బాధలు, విమర్శలు, ఇక్కట్లు. అది ప్రపంచ నైజం. అంత మాత్రాన నీవు జడువ పనిలేదు. సత్సంకల్పము నిచ్చిన శ్రీకృష్ణుడే సత్కార్యాన్ని పూర్తి చేయించు కుంటాడు. అకుంఠిత విశ్వాసము నీకుంటే చాలు.

650 అడగందే అమ్మయినా పెట్టదు అంటారు. అడగ నవసరం లేకుండా పెట్టేవాడు, పెంచేవాడు, ఉంచేవాడు పరమాత్మ.

651 పాడైపోయే వాటిని ప్రక్కన ఉంచుకొని అవి పాడుకాగానే ఏడ్వటం మనిషికి అలవాటయింది. పాడుకానిది, ఓడులేనిది ఎప్పుడూ నీ తోడుగానే ఉంది. ఈ సత్యమును గ్రహించిన వారే సుఖవంతులు.

652 దేహం చక్కని ఓడలాగ దొరికింది. గురువు నావికుడై యున్నాడు. భగవత్కృప అనుకూలమైన గాలిలా వీచుచున్నది. సోదరా! ఇక ఆలస్య మెందుకు? శాంతితీరాన్ని చేరిపో.

653 ధర్మాచరణములో మనస్సు పవిత్రంగా మారుతుంది. బుద్ధి ప్రసన్నంగా యుంటుంది. హృదయం నిర్మలంగా ఉంటుంది. ఈ స్థితిలో భగవంతుడు నీ హృదయంలో స్థిరపడతాడు.

654 ధర్మసంరక్షణార్థం యుగయుగాలలో తాను అవతరిస్తానని పరమాత్మ భగవద్గీతలో స్పష్టం చేశాడు. దీనిని బట్టి పరమాత్మకు ధర్మము నందు మక్కువ ఎక్కువని అర్థమగుట లేదా? అధర్మంగా చరిస్తే భగవంతుడు కరుణిస్తాడా? ఆలోచించు.

655 జీవికి ద్రవ్యం ముఖ్యం కాదు. దైవం ముఖ్యం. దైవం కొరకు ద్రవ్యాన్ని త్యజించవచ్చు. ద్రవ్యం కోసం దైవాన్ని త్యజించువారికి పుట్టగతులుండవు.

656 ఔషధం రోగాన్ని పోగొట్టుతుంది. భక్తి భవరోగాన్ని రూపుమాపుతుంది. ప్రాపంచిక విషయాలలో చరించే మనసు చెడిపోతుంది. దయ్యాల కొంపలా తయారవుతుంది.

657 అచంచల భక్తి, పవిత్రహృదయం గల వారింటికి భగవానుడు నడచి వస్తాడు. శ్రీకృష్ణుడు సుధాముని ఇంటికి వెళ్ళలేదా? భగవంతుని రప్పించుకొనే శక్తి భక్తికే ఉంది.

658 సంపాదన మంచిది కాదని ఎవ్వరూ చెప్పడము లేదు. దేని సాన్నిధ్యంలో బాధలు, కష్టాలు, కన్నీళ్ళు ఉండవో, ఏది నిత్యానందమును, పూర్ణశాంతిని ప్రసాదించునో దానిని సాధించు. దానిని సంపాదించు.

659 భగవన్నామం మనస్సును పవిత్రం చేస్తుంది. నామం చేయడానికి ఖర్చు ఏముంది? గతంలో ఆచరించిన పాపము వర్తమానంలో నామాన్ని చేయనీయకుండా అడ్డుపడుతున్నది.

660 ఆలయానికి వెళ్ళిన భక్తుడు సాష్టాంగపడితే చొక్కా పాడైపోతుందని శంకిస్తాడు. పరమాత్మ అనుకుంటాడు వీడికి నా కన్నా చొక్కాయే ముఖ్యమని.

661 ఒక చెడు ఆలోచన రాగానే నీ మనస్సు ఆవేదన ననుభవిస్తున్నది, అంటే ,నీవు ఆధ్యాత్మికంగా ముందడుగు వేస్తున్నావని భావము. చెడును ఆనందంగా అనుభవించడం పాపి లక్షణము.

662 ఆచరణ లేని అధ్యయనము అనర్థమును తెచ్చిపెడుతుంది. జీర్ణము గాని భోజనము విషముగా మారునట్లు, అనుభవానికి రాని విద్య అహంకారమును పుష్టిస్తుంది.

663 చెరువునిండా నీళ్ళున్నాయి. ఈత రానివాడు అందులో పడితే మరణిస్తాడు. అదే చెరువులో ఈత తెలిసిన వ్యక్తి దిగితే చక్కగా ఈది, స్నానంచేసి గట్టు మీదికి వస్తాడు. అతని విషయంలో చెరువు మరణప్రాప్తి స్థానం కాదు. అలాగే కర్మ కూడా అజ్ఞానిని బంధిస్తుంది. కర్మరహస్యం తెలిసిన వ్యక్తి కర్మలాచరిస్తూనే కర్మవలయము నుండి బైటపడుతాడు.

664 శరీరము ప్రారబ్దానికి సంబంధించినది. కనుక ప్రారబ్ధం వలన జనించు సుఖదుఃఖాలు శరీరానివే గాని తనవి కాదని జ్ఞాని భావిస్తాడు. అంతా మన ఆస్తియే నన్నట్లు మనము తాదాత్మ్యం చెంది సుఖదుఃఖాల ననుభవిస్తూ వుంటాము.

665 కర్మఫలాలను ఎప్పుడైతే ప్రసాదంగా భావిస్తామో వాటి సాన్నిధ్యం మనకు దుఃఖాన్ని కల్గించదు. పైగా ప్రశాంతతను అందిస్తుంది.

666 సాధకుని మనస్సు స్పటికము వలె స్వచ్ఛంగా వుండాలి. పుష్పముల ముందు స్పటికము నుంచితే పూలతో తాదాత్మ్యం చెంది ఆయారంగులతో తాదాత్మ్యం చెందుతుంది. స్పటికము పూలతో తాదాత్మ్యం చెందినట్లు సాధకుని మనస్సు ఆత్మైక్యం చెందాలి.

667 జ్ఞానమను తీగ అల్లుకొనుటకు మననమను పందిరి అవసరము.

668 మురికినీరు గంగాప్రవాహముతో కలిసి తాను శుద్ధిపడి, ఇతరులను శుద్ధిచేసి, తన గమ్యస్థానమైన సాగరమును చేరినట్లు సాధకుడు సదాచార గంగలో మునకవేసి, సమరూపమైన బ్రహ్మసాగరమును చేరి తరిస్తాడు.

669 రాగద్వేషాల పంచన నిలబడి వంచనకు గురికాకు. సుఖదుఃఖ ఊయలలో ఊగిసలాడాలని ఉబలాట పడకు. సదాచారవంతుడవై జీవించు; సర్వాత్మ దృష్టిలో తరించు.

670 కుక్క వాసన పట్టుచూ నడిచి యజమానిని కనుగొనునట్లు ధ్యాత ధ్యానము ద్వారా ధ్యేయవస్తువును అభేదముగా దర్శించును.

671 నిద్రించు వానిని శబ్దము లేపునట్లు, అజ్ఞాన నిద్రనుండి శబ్ద ప్రమాణము జీవుని తట్టి లేపును.

672 ప్రమాణము దొరికిన వానికి ప్రమ కలుగును. దొరకని వారు భ్రమలో నుందురు.

673 సాగరములో అలలు కదులును. అలలు కదులుటకు సాగరము ఆధారము. అలలు కదులునపుడు కూడా అవి సాగరమునందే యున్నవి. అలలు లయించిన పిదప కూడా సాగరము పూర్ణమై భాసించుచునే యున్నది. వృత్తులు కూడా చైతన్యము నందు ఇలాగే కదులుచున్నవి.

674 సదాచార జీవన మనునది చక్కని నావయై ఉన్నది. దానిలో ఆసీనులైన వారిని హాయిగా నడిపించి సంసార సముద్రమును దాటించి శాంతితీరమును చేర్చును.

675 దుఃఖము మనిషిని బాధించదు. దుఃఖమునకు సంబంధించిన భావనయే బ్రతుకును శోకమయం చేస్తుంది. దుఃఖ మనునది జీవితములో లభించే మహదవకాశము. అగ్ని ఇనుమును మెత్తబరచునట్లు దుఃఖము జీవుని నిర్మలుని చేయును.

676 సద్భక్తితో బాటు సమర్పణభావన కూడా ఉండాలి. భగవంతుడు ప్రసాదించిన దానిని తిరిగి ఆయనకు సమర్పించని వాడు దోషి యగును; దొంగ యగును.

677 సారవంతమైన ఫలములను వృక్షములు పరుల కొసగునే గాని తాము ఉంచుకొనవు. ప్రీతియైన వానిని పరమాత్మకు సమర్పించు వారు ధన్యులు.

678 ఆగ్రహము నెవ్వరైనను ప్రదర్శించగలరు. నిగ్రహమును ప్రదర్శించువారే పుణ్యాత్మ లనబడెదరు.

679 మహాత్ములు జీవనదుల వంటివారు. నది పుట్టినచోటికి వెళ్ళి చూచినచో దాని వైభవ మేదియు గోచరించదు. కానీ అదే నది సాగరమున సంగమించునపుడు విశాలముగా, శోభాయమానముగా గోచరించును. చరించడము లోనే నది విశాలమైంది; జీవించడము లోనే మహాత్ముడు వికాసము నొందుతాడు.

680 జీవితము శుభముగ నడచినచో మృత్యువు కూడ శుభకరముగనే యుండును. జీవితకాల మంతయు పరమాత్మను ధ్యానించువారలకు మృత్యు సమయమున యమదూతలకు బదులుగ యదుభూషణుడు దర్శన మిచ్చును.

681 కర్మఫలితాలు భగవదధీనములు. వాటిని ఎవ్వరూ నివారించలేరు. విడిచిన బాణాన్ని వెనుకకు మరలించలేని విధముగ ఆచరించబడిన కర్మల వలన కలిగే ఫలితమును నిరోధించలేము.

682 శరత్కాలము సమీపిస్తే నదుల వేగము తగ్గుతూ వుంటుంది. సాధన శోభిస్తూంటే మనస్సులో ఆవేదన క్షీణిస్తూ వుంటుంది. అభ్యాసముపై ఆనందము ఆధారపడి యుంటుంది.

683 భక్తి బాల్యమునందే కలగాలి. అంతఃకరణ కలుషితం కాకమునుపే అచ్యుతునిపై అనురాగ మేర్పడాలి. భాగవతుల యొక్క వైభవమును బాల్యమే తెలుపును.

684 తన సాధనపై సాధకునకు నమ్మక ముండవలెను. తన కొరకు భగవానుడు తప్పక వచ్చును అనెడి అచంచల విశ్వాసము ఉండవలెను.

685 నిత్యము భగవంతునికి నైవేద్యము సమర్పించి తదనంతరము భుజింపవలెను. ఇలా అర్పించు భక్తులను ఒకనాడు భగవానుడే స్వయముగా వచ్చి ఆశీర్వదించును.

686 భగవత్సేవానంతరము మౌనముగా కొంతకాలము ఉండవలెను. పూజ కాగానే పరులతో భాషించుట, అన్యకర్మ లాచరించుట చేయరాదు. అప్పుడే ఆచరించిన సేవ సఫలమగును.

687 ధ్యానమునకు ముందుగా దాస్యము అలవడవలెను. దాస్యభక్తి అలవడిన తరువాతనే ధ్యానము పటిష్ఠమగును.

688 సముద్రమును ఎవ్వరూ శుష్కింపచేయలేరు. సూర్యుని ఆర్పలేరు; ఆకాశమును ఖండించలేరు. వాయువును పిడికిట బంధించలేరు. అలాగే వందనీయులైన వారిని ఎవ్వరూ నిందించలేరు. అలా నిందించినను అవి వారి పాలిట స్తుతులై ప్రకాశించును.

689 మహాత్ముల మనస్సులో నిలువగలిగిన పుణ్యాత్ములు తప్పక మాధవ నిలయమును చేరుకొందురు.

690 సుఖాన్ని అందరూ వాంఛిస్తారు. కానీ సుఖకారణములను దూరం చేసుకుంటారు. సుఖ బీజములను నాటకుండా ఆనంద ఫలముల నారగింప వలెనని శ్రమించు చుందురు. భ్రమించు చుందురు. ఇదొక అస్తవ్యస్త ధోరణి.

691 సాగరములో కల్లోల కెరటాలు లేచునట్లు, బ్రతుకులో ఆవేదనా అలలు లేస్తుంటాయి. అలల మధ్యనే సముద్ర స్నానాన్ని ముగించుకొను లాగున, ఆవేదనల మధ్యనే బ్రతుకుకు పరమార్థం కల్పించుకోవాలి.

692 దేహము శక్తివంతముగ యున్నప్పుడే సాధన లాచరింపవలెను. ముసలితనమున ప్రక్కవారిని బాధించడమే గాని, జీవితమున సాధించేదుండదు.

693 మనమేదైన సత్కార్యము నొనరించినపుడు అది భగవదనుగ్రహమని భావించవలెను. అహంకారము అనర్థదాయకమని మరచిపోరాదు.

694 శ్రద్ధతో భగవన్నామము ఉచ్చరించువానికి మొదట భక్తుల దర్శనమగును. తరువాత భగవంతుని దర్శనమగును.

695 అవాంతరము లెదురైనపుడు అచ్యుతుని ఆశ్రయించాలి. జీవితంలో ఏ కష్ట మెదురైనను ముందుగా భగవన్నామము ద్వారా భగవంతునికి నివేదించే ఉత్తమ గుణమును తయారు చేసుకోవాలి.

696 నామము నుచ్చరించునపుడు మనలోని పాపములను పరమాత్మ దగ్ధము చేయుచుండును. పరమాత్మ కార్యోన్ముఖుడై యుండు సమయాన మనము అన్య స్మరణలను విస్మరించి శ్రీహరియందే ధ్యానము నుంచాలి.

697 ప్రతీకారము పామరుల లక్షణము. సహనము సాధుజన సౌశీల్యము. ప్రతీకారమునకు పగ యొక్కటి చాలు. క్రోధ మొక్కటి చాలు, కాని ద్వేషించిన వానిని ప్రేమించుటకు సౌజన్యముండాలి, సంస్కారముండాలి.

698 స్వార్థపరులైన వారు అన్యుల బాధల నెరుగరు. యాచకుడు దాత కష్టములను తెలుసుకొన గలిగినచో అతడు యాచింపడు. అలాగే దాత కూడా యాచకుని బాధల నెరిగినచో వానిని విమర్శింపడు.

699 భగవద్భజనలో ఉపయోగించు, ఉపకరించు వస్తువులన్నిటిని పవిత్రముగ దర్శింపవలెను. సాధన పెరుగుతున్న కొలది అవి అన్నియు పవిత్ర రూపములగును. చేతనములై భాషించును.

700 పుస్తకాల వలన మనిషికి జ్ఞానము వచ్చును. కానీ భక్తి గ్రంథాల వలన రాదు. అది కేవలము ఈశ్వరానుగ్రహము వలననే ప్రాప్తించును.

701 రాబోయే ఆపదలు పుణ్యాత్ములకు ముందుగానే అవగతమవుతూ ఉంటాయి.

702 జీవునికి మార్గం తెలిపే గురువు అవసరం. ఆ గురువు నలుగురిని దారిని చూపమని పంపుతాడు. జీవుని దేవుని వద్దకు చేర్చేందుకు దారి చూపే ఆ నలుగురు మార్గగాములు నాలుగు వేదములే.

703 బ్రతుకంతా మంగళకరంగా ఉంటే మృత్యువు కూడా మంగళకరంగానే ఉంటుంది.

704 సత్యాన్వేషణలో నిరాశ పనికిరాదు. సాధన ఫలప్రదము కానప్పుడు ప్రయత్నమును ఉత్సాహపూరితంగా సాధకుడు తీవ్రతరము చేయాలి.

705 పుణ్యాత్ములైన వారిని యింటినుండి వెడలగొట్టిన వారికి శుభము లంతరించును. విదురుని దూరము చేసుకొని దుర్యోధనుడు పతనమయ్యెను. విభీషణుని పోగొట్టుకొని రావణుడు మృతి చెందెను. భక్తులను బాధించే వారి బ్రతుకులు శూన్యమై పోతాయి.

706 బాధలు కలిగినప్పుడు పెద్దల నాశ్రయించు వారికి శుభములే చేకూరును.

707 బాధలు మానవునిలో వివేకజ్వాలను రగిలించి విజ్ఞాన పరిధులలో విహరింపజేస్తాయి. కనుక భగవానుని మరిపించే భోగాలకన్నా భగవంతుని స్మృతికి తెచ్చే బాధలే శ్రేయస్కరము.

708 అగ్నిలో కాలి బంగారు అపరంజిగా మారునట్లు, బాధల వలయములో చిక్కిన భక్తుడు భగవంతునికి ప్రీతిపాత్రు డవుతాడు. బాధానుభవములో అతనికి లభించిన విశ్వాసమే దానికి కారణము.

709 ఒకకార్యమును ఆచరించే ముందు ఈ కార్యాచరణము పుణ్యమును యిచ్చునా? పాపమున దించునా? అని ఆలోచించాలి. పాపకార్యమైనచో వెంటనే దానిని త్యజించాలి.

710 తాను ఎండను అనుభవిస్తూ ఇతరులకు నీడ నిస్తుంది వృక్షము. తన కష్టాన్ని తాను అనుభవిస్తూ అన్యులకు ఉపకారము చేయుటయే సాధుత్వము.

711 గురువును దేహమునకు పరిమితుడని భావించరాదు. దైవము నందు ఎట్టి భక్తిని కల్గియుందుమో గురువు నందును, సాధువుల యందును అట్టి భక్తినే కల్గి యుండవలెను. విగ్రహమును రాయి అని భావించకూడదు. గురువును మానవుడని తలచకూడదు.

712 ఎవరో నిన్ను గాయపరుస్తారని నీవు భీతిచెంద నవసరము లేదు. పరమాత్మ నిన్ను కాపాడుటకు సిద్ధంగా ఉన్నాడు. బాధించే వాడికి రెండు చేతులే. రక్షించేవాడు అనంత బాహువులు గలవాడు.

713 పెరుగును చిలుకుట వలననే వెన్న లభించునట్లు విచారము వలననే జ్ఞానము లభ్యమగును.

714 అసత్యపరుడు ద్వంద్వ మనస్తత్వమును కలిగియుండును. ద్వంద్వ మనస్తత్వము గలవానికి సంకల్పశక్తి క్షీణించును. ఏకాగ్రత కుంటుపడును. ఏకాగ్రత లేనివాడు ఏకవస్తు చింతనమును సాగించలేడు. అందుచేత సాధకుడు సత్యభాషణము చేయువాడై యుండవలెను.

715 తప మెరిగినవాడు పతన మెరుగడు. ఆంతర్యములో చోటుచేసుకొని యున్న బలహీనతలను పారద్రోలునదియే తపస్సు. బాహ్య ప్రేరణలను పెడచెవిని బెట్టి ఆంతరంగిక సౌందర్యమును వీక్షించుటకు చేయు ప్రయత్నమే తపస్సు. దివ్యమైన ఆధ్యాత్మికాగ్నిలో తనను తాను ఆహుతి చేసుకొనుటయే తపస్సు.

716 బ్రహ్మచర్యము నందు స్థిరపడిన వానికి ఈ ప్రపంచములో అసాధ్య మనునది యుండదు. చక్కని ఏకాగ్రత అలవడును. ధారణ నిలుచును. ధ్యానము కుదురును. మాయ పలాయన మగును. మమతలు వీడిపోవును. కోరిక లంతరించును.

717 ఎవనికి నేత్రములు చెడునో వానికి బుద్ధి కూడా కలుషిత మగును. రావణాసురునికి కామము మొదట నేత్రములలో ప్రవేశించెను. తద్వారా మనస్సులో ప్రవేశించి ఆంతర్యమును మలిన పరచెను. కామస్మరణము జీవికి మరణము నందించును.

718 పాపమునకు ప్రేరణ అవసరము లేదు. రాగమునకు ప్రేరణ అవసరము లేదు. అవి మన మనస్సులో చక్కగా తిష్ఠవేసి యున్నవి. పుణ్యానికి ప్రేరణ కావాలి. త్యాగానికి ప్రేరణ కావాలి.

719 ప్రపంచము మనస్సుకన్నా భిన్నమైనది కాదు. మనస్సు నుండి ఆలోచనలు కదలినట్లే ప్రపంచమూ కదలినది. మనస్సు లయించగనే, మనో సంకల్పములతో పాటు ప్రపంచము కూడా లయించి పోతున్నది. కనుక మనో నిర్మితమైన ప్రపంచము మాయామయమై నిలిచి యున్నది.

720 అలజడులను రేపే అలలు తీరమున తెలుస్తుంటాయి. అమూల్యమైన ఆణిముత్యాలు సాగరగర్భంలో నిగూఢంగా ఉంటాయి. మానసిక అలజడులు,

ఆవేదనలు మనుజులకు అనుభవంగా అందుతుంటాయి. నిగూఢమైన ఆత్మ పొంద శక్యము గానిదియై యుండును. అట్టి ఆత్మను ఎలా గ్రహించాలి? ఎవరు గ్రహింపగలరు? స్థిరబుద్ధి గల సాధకులే జ్ఞానచక్షువు ద్వారా గాంచ గలుగుదురు.

721 నీదనుకొనే ఈ దేహము నీవు కాదు. కొంతకాలము క్రితం ఈ దేహము నీకు ప్రాప్తించింది. మార్పు చెందే ఈ దేహము ఒకనాడు మారు పలుకదు. మరుభూమికి చేరుతుంది. నీచేత చూడబడే వస్తువు నీకన్నను భిన్నమైనట్లు, నీచేత దర్శింపబడే ఈ దేహము నీకన్నా అన్యమని వేరుగా చెప్పవలెనా?

722 సాధకుడు సాధనల నాచరించును. ఫలితము రాలేదని నిరాశ చెందు చుండును. ఇది ఉండకూడని లక్షణము. నీవు సాధకుడవు గనుక సాధన లాచరించుటకు అర్హుడవు. సర్వజ్ఞుడైన భగవానునికి నీకు ఎలాంటి ఫలిత మివ్వాలో తెలుసు. ఎప్పుడివ్వాలో తెలుసు. ఎలా ఇవ్వాలో తెలుసు. ఎందుకివ్వాలో తెలుసు. నీకు కర్మల యందే అధికారము గలదు. ఫలములను గూర్చి వగచుట సాధకునికి సముచిత కార్యము గానేరదు.

723 ఆశయసిద్ధికి ఆశ ప్రతిబంధకము. ఆశ మానవాభ్యున్నతిని ఆటంక పరుస్తుంది. ఆశావలయంలో చిక్కుకొని ఆత్మానందమును పోగొట్టుకొనుట శోచనీయము.

724 వెలుగు లేనిచోట చీకటి అలుముకుంటుంది. సత్యము లోపించినచో అసత్యము తాండవిస్తుంది. ధర్మము నశించగానే అధర్మము వ్యాపిస్తుంది. జ్ఞానము లేనియెడల అజ్ఞానము దర్శనమిస్తుంది.

725 బురదనీటిలో మనము పూడికను దర్శించలేము. నిర్మల జలమునందే పూడిక గోచరించును. అలాగే వృత్తులతో కూడిన చిత్తములో శాంతి లభించదు. వృత్తులు అణగారినపుడే ఆత్మసందర్శన మగును.

726 తీరిన కోర్కెలు నూతనానుభవాన్నివాంఛిస్తుంటాయి. తీరని వాంఛలు హృదయంలో నిరాశా గాలుల్ని తోలుతుంటాయి. కోరికలు తీరినా దుఃఖమే, తీరకపోయినా శోకమే. ఎటు చూచినా శోకసముద్రంలో మనలను పడదోయు కోరికలను విషతుల్యంగా భావించి విసర్జించాలి.

727 శాంతి యనునదొక అద్భుతమైన శక్తి. శాంతి గలవానికి సహనశక్తి మెండుగా నుండును. భగవంతునికి నీవెంత శరణాగతుడవై జీవిస్తావో, అంతగా శాంతికి సన్నిహితుడవై జీవిస్తావు.

728 మనం చేస్తున్న మోసం వెనుక, ప్రతి అమానుష కార్యం వెనుక నిశ్శబ్దంగా నిలబడి మనచే ఘోరకృత్యాలు చేయిస్తున్నది తృష్ణయే. తృష్ణ తొలగిన అంతఃకరణ ప్రశాంతతకు నిలయము.

729 రెమ్మకు వ్రేలాడే పుష్పాన్ని ఫోటో తీయవచ్చు గాని, అది విరజిమ్మే సౌరభాన్ని ఫోటో తీయలేము. మనిషి చేష్టల్ని గుర్తించగలము గాని, వాటి వెనుక తిష్ఠవేసి యుండే మనోభావాల్ని గ్రహించలేము.

730 ఓటికుండలో పోసిన నీరు ఎలా కారిపోవుచున్నదో, నవరంధ్రముల శరీరమనే ఓటికుండలో ఆయువు అలా కరిగి పోతున్నది.

731 మనసు బహిర్ముఖ మవుతున్నంత వరకు జీవితము భగవంతుని వైపు మరలదు. సత్యమును గ్రహించి భగవంతునిపై మరలిన మనసు తిరిగి బాహ్య ప్రపంచములో తగులుకోదు.

732 ధూళి గాలితో కలిస్తే ఆకాశానికి ఎగురుతుంది. నీటిలో తడిస్తే పాతాళానికి జారుతుంది. ఇనుము నిప్పుతో కలసి మృదువుగా మారుతుంది. మట్టితో కలిస్తే త్రుప్పు పట్టిపోతుంది. సంగత్వము యొక్క మహిమ అలాంటిది.

733 నీటినుండి నేయి లభ్యం కాదు. ఇసుక నుండి తైలము ఉత్పన్నము కాదు. అగ్నిలో శీతల ముదయించదు. ప్రపంచములో సుఖం లభించదు.

734 మట్టి లేనిచో కుండ ఉండదు. బంగారు లేనిచో నగ లేదు. నీరు లేనిచో మంచుగడ్డ లేదు. భగవానుడు లేనిచో జగత్తు లేదు.

కుండ లేకపోయినా మట్టి ఉంటుంది. నగ లేకపోయినా బంగారం ఉంటుంది. మంచుగడ్డ లేకపోయినా నీరు ఉంటుంది. జగత్తు లయించినా భగవాను డుంటాడు.

735 మహాత్ములని మహర్షులని ఎవ్వరిని గూర్చి నీవు పలుకుచున్నావో వారంతా ఒకనాడు సాధకులే. నీలాగా, నాలాగా బాధల ననుభవించినవారే. వారి మార్గమే మన మార్గము. వారి గమ్యమే మన గమ్యము. పాత రోతగా మిగిలిపోనుంది. అందమైన భవిష్యత్తు నీకోసం నిరీక్షిస్తూ ఉంది. నిలకడగా నడువు. పడకుండా పరుగులిడు. నిరాశను పాతిపెట్టు. ఆశతో ముందుకు అడుగిడు.

జీవిత మొక సుదీర్ఘ ప్రయాణము.
కొండదేవుని అండ లేనిదే
సాగని యానము.
బండిపై హాయిగా
పయనించేది కాదు.
బండలపై బరువుగా
నడక సాగించేది.
తెరువు తెలిస్తే బరువు తెలియదు.
బాధ ఉండదు.బాటను తెలిపే మాటే
భవ్యం. దివ్యం.
సాధనామార్గంలో మాటలే
మార్గగాములు.
అవియే సత్య సాధానికి సోపానాలు.
సాధన సోపానాలు.
మంచి మాట మంచి బ్రతుకు
నందిస్తుంది. పంచన నిలబడి
అంచెలంచెలుగా నడిపించి
అజ్ఞానపు కంచెను దాటిస్తుంది.
దుర్భర జీవన ప్రవాహాలకు
ఎదురొడ్డి, ఎదురీది, గాఢంగా ఢీకున్న
తరంగ తాకిడితో ఎద సౌందర్యాన్ని
అలంకరించుకున్న పూజ్య స్వామి
సుందర చైతన్యానందుల వారి
బ్రతుకు తోటలో విరబూసిన
అనుభవ కుసుమాలే
ఈ సాధన సోపానాలు.
ఆఘ్రాణించండి.

సాధకా! సాగిపో!

బలహీనతలను ఆగిపోనీ!

నిరాశా నిస్పృహలను రాలిపోనీ!

నీవు ఒంటరి వాడవు గావు.

నీ ఇంటికి చేరే ప్రయత్నములో

నీ వున్నావు.

నిన్ను అంటిపెట్టుకొని

అక్షరరూపు డున్నాడు.

నీ జన్మే ధన్యము.

నీ కర్మే పరమ పవిత్రము.

ఓం తత్ సత్

శ్రీ కృష్ణ భగవానుని కృపతో విన్నపము

ఓంనమోభగవతేవాసుదేవాయఆత్మబంధువులకువిశ్వ మానవాళికి శ్రీ కృష్ణ భగవానుని కృపతో విన్నపముమనము ప్రతినిత్యము భజనలు ,స్తోత్రములు,పారాయణములు,ధ్యానము చేయుట వలన మనకు ఆ భగవంతుని కృపలభించి అట్టి కృపతో మనకుమానసికంగా ,శారీరకముగా శక్తి లభించి ఆత్మ విచారణ , మోక్ష సాధన చేయ గలిగే శక్తిని ఆ భగవంతుడు మనకు కలుగ జేయాలని భగవానుని ప్రార్థిస్తూ భగత్సేవలో మీ ఆత్మబంధువు

OM NAMO BHAGAVATE VASUDEVAYA

CHAITANYA SANKIRTANA

ప్రతి రోజుకీ సూర్యోదయం
ప్రతి జీవికి జన్మోదయం
సంత్ జీవికి వింత జన్మము
ఎంత మోసమో ఈ భ్రాంతి
స్వప్నము ॥ప్రతి ॥

ప్రతి రోజుకీ సూర్యోదయం
ప్రతి జీవికి జన్మోదయం

భానుఁడేనాడు ఉదయించ లేదు
జీవి ఏనాడు జన్మించలేదు
వెలుగారని వీరుడు భానుడు
వెలుతురు తానైన వాడు జీవుడు
ప్రతి రోజుకీ సూర్యోదయం

ప్రతి రోజుకీ సూర్యోదయం
ప్రతి జీవికి జన్మోదయం

పుట్టింది జలమూ ఎండమావిలో
కలిగింది స్వప్నము వింత జీవిలో
ఎండమావి నీరంతా ఎడారే
జీవిలోని మాయంతా బ్రహ్మామే
ప్రతి రోజుకీ సూర్యోదయం

ప్రతి రోజుకీ సూర్యోదయం
ప్రతి జీవికి జన్మోదయం

పుట్టలేదు పాము చచ్చేది లేదు
పుట్టని జీవుడు గిట్టేది లేదు
త్రాడును దర్శించగా పాము లేదు
బ్రహ్మాము కరుణించగా జీవి లేదు
ప్రతి రోజుకీ సూర్యోదయం